

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине
Булевар Михајла Пупина 16
Нови Сад
www.vojvodinahouse.eu

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Нови Сад, март 2020. године

САДРЖАЈ

I	УВОД	3
II	АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА	4
1.	Пројекти	4
1.1	Пројекти у евалуацији.....	5
1.2	Пројекти у имплементацији.....	16
2.	Антиена Деска Креативна Европа	23
2.1	Форум Креативна Европа 2019.....	24
2.2	Обуке и семинари.....	25
2.3	Инфо дани.....	25
3.	Едукативне активности	27
3.1	Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	28
3.2	Обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“	36
3.3	Предавање под називом „Историја и настанак Европске уније“	43
4.	ФЕП туре	44
5.	Координационе групе	50
6.	Отворена врата	51
7.	Процена пројектних идеја	52
8.	Истраживачко – аналитичке активности	53
III	ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	57
IV	ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА	71
V	КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ	92
1.	Резиме канцеларије у Бриселу.....	92
2.	Институционална сарадња.....	94
3.	Међурегионална сарадња и промоција привреде.....	96
4.	ЕУ програми – информисање и пружање техничке помоћи.....	100
5.	Европска недеља региона и градова.....	101
6.	Студијско-радне посете представника локалних самоуправа из АПВ.....	102
7.	Промоција културе и националних мањина.....	103
VI	РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ	104
VII	ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ	105

I УВОД

Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (“Сл. лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010) основан је Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и означен као правни следбеник Канцеларије за европске послове Извршног већа АП Војводине. Основни циљеви Фонда “Европски послови” АП Војводине јесу праћење, проучавање и имплементације европских интеграционих процеса и изградње и јачања институционалних капацитета Аутономне Покрајине Војводине, у циљу бржег укључивања Републике Србије у главне европске политичке и економске токове, као и остваривања привредне, научне, образовне, и културне сарадње са европским градовима и регијама и њиховим институцијама.

У склопу Фонда, основана је и Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу, смештена у згради Мисије Републике Србије при Европској унији. Канцеларија је основана са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета АП Војводине, као и упознавања са политикама Европске уније које се доносе у Бриселу, а односе на регионални ниво власти.

У Извештају о раду Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2019.г. приказане су реализоване активности и резултати пословања за 2019. годину.

// АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

Годишњим планом рада Фонда „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Фонд) за 2019. годину дефинисан је низ активности које доприносе остварењу циљева постављених самим планом: наставак креирања пројектних предлога и конкурисања према конкурсима Европске уније у сарадњи са домаћим и регионалним партнерима; координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција и остваривање сарадње са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција; подизање капацитета покрајинске администрације у области европских интеграција; реализација едукативних активности, прикупљање, обрада, анализе и представљање информација у вези са ЕУ фондовима које су релевантни за институције како из јавног, тако и из приватног сектора, информисање заинтересованих институција путем састанака координационих група, инфо дана, акција попут ФЕП тура и „Отворених врата“, специјализоване интернет странице, конференција за штампу и рано идентификовање потенцијалних пројектних идеја путем процена пројектних предлога.

1. Пројекти

Програмом рада Фонда за 2019. годину, као приоритет у раду утврђено је креирање и конкурисање пројектним предлозима на актуелне позиве који се финансирају из фондова Европске уније.

Пројекти Фонда су груписани у следеће категорије:

1.1 Пројекти у евалуацији

1.2 Пројекти у имплементацији

1.1 Пројекти у евалуацији

Фонд је током 2019. године аплицирао са 12 пројектних предлога укупне вредности 13.203.287,73 евра, те је у процесу евалуације било **16 пројеката** укупне вредности **20.065.425,20 евра**. У наредном делу дат је приказ пројеката Фонда који су током 2019. године били у евалуацији.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Оквирни буџет
1.	Интерег ИПА Мађарска-Србија 2014-2020 Други позив Mosquito Control in Cross-border Area 2 (Контрола комараца у прекограничном подручју 2)	Унапређење услуга јавног здравства у Сремском и Западнобачком округу и Осјечко-барањској и Бродско-посавској жупанији помоћу раног откривања заражених комараца и то побољшањем прекограничног надзора и контроле комараца	Водећи партнер: 1. Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније (Хрватска), Партнери: 2. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија), 3. Завод за јавно здравство Бродско посавске жупаније (Хрватска) 4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија), 5. Завод за јавно здравље Сремска Митровица (Србија)	990.273,20 евра
2.	Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 – Други позив Making Cultural Heritage Accessible to Blind and Visually Impaired Tourists – FEEL (Омогућавање приступа културној баштини за слепе и слабовиде туристе)	Унапређење приступа културном наслеђу за туристе са оштећеним видом у циљу омогућавања комплетне угодности у понуди културних туристичких дестинација	Водећи партнер: 1. Општина Форли (Италија) Партнери: 2. Град Сплит (Хрватска) 3. Народни музеј Словеније 4. Туристичка заједница Шибеника (Хрватска) 5. Комора Илиа (Грчка) 6. Музеј Горењске (Словенија) 7. Атриум (Италија) 8. Општина Столац (БиХ) 9. Фонд "Европски послови" АПВ (Србија) 10. ИЕРА Митрополос Патрон (Грчка)	1.880.400,00 евра
3.	Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални	Јачање креативне и културне индустрије која	Водећи партнер: 1. Научно-технолошки парк Технополис (Италија)	1.997.367,60 евра

	<p>програм 2014-2020 – Други позив</p> <p>Strengthen entrepreneurial skills of Cultural and Creative Industries for the valorization of cultural heritage and the development of sustainable tourism models in the Adriatic-Ionian regions – CCI4TOURISM</p> <p>(Културна и креативна индустрија за валоризацију културног наслеђа и развој одрживог туристичког модела у Јадранско-јонским регионима)</p>	<p>има кључну улогу у креирању нове туристичке политике, као и јачање предузетничких вештина у области културних и креативних активности ради јачања културног наслеђа и развој модела одрживог туризма у Јадранско-јонском региону</p>	<p>Партнери:</p> <p>2. Рурална развојна агенција Задарске жупанија (Хрватска) 3. Фриули иновациони истраживачки центар за трансфер технологије (Италија) 4. Пословни и културни развојни центар (Грчка) 5. Регионална развојна агенција Зелени крас (Словенија) 6. Развојна агенција Сора (Словенија) 7. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија) 8. Градска развојна агенција Бања Лука (БиХ) 9. Ири центар (Хрватска)</p>	
4.	<p>Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 – Други позив</p> <p>Cultural Destinations for Sustainable Tourism in the ADRION Regions – CUDESUT</p> <p>(Културне дестинације за одрживи туризам у АДРИОН региону)</p>	<p>Унапређење сарадње на различитим нивоима држава и повезивање људи са програмског подручја у циљу интензификације комуникације јавних доносиоца одлука у циљу развоја заједничких стратегија и мера везаних за културни туризам</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Општина Ползела (Словенија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија) 3. Развојна агенција Срце Истре (Хрватска) 4. Кластер путева културе (Србија) 5. Општина Доња Воћа (Хрватска) 6. Универзитет у Месини (Италија) 7. Кавала-Димофелиа (Грчка) 8. Општина Хан Пијесак (БиХ)</p>	1.994.096,67 евра
5.	<p>Интерег ИПА Мађарска-Србија 2014-2020 Трећи позив</p> <p>Enhancing the entrepreneurship and employment potential in cross-border region</p>	<p>Промовисање производње и прераде лековитог биља у циљу запошљавања малих површина домаћинства у руралним насељима на подручју прекограничне сарадње путем</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Институт за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију“</p> <p>Партнери:</p>	231.220,27 евра

	<p>through innovation driven agricultural practices - Agrinno 2</p> <p>(Јачање предузетништва и потенцијала за запошљавање у прекограничном региону кроз пољопривредне праксе засноване на иновацијама)</p>	<p>образовања власника земљишта да правилно користе своје ресурсе и постану продуктивнији и исплативији.</p>	<p>2. Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (Србија)</p> <p>3. Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија)</p> <p>4. „For Development of Csongrád County“ Non-profit Ltd (Мађарска)</p>	
6.	<p>Интерег ИПА Мађарска-Србија 2014-2020 Трећи позив</p> <p>The Hungarian-Serbian cross-border Cheese Route - CHEESE</p> <p>(Мађарско-српски прекогранични путеви сира)</p>	<p>Стварање препознатљиве гастро-туристичке руте под називом "Пут панонског сира" засноване на локалним сировинама у занатској производњи сира у руралним срединама Аутономне покрајине Војводине у Србији и округу Чонград и Бач-Кишкун у Мађарској.</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Развојни Фонд Аутономне покрајине Војводине д.о.о. Нови Сад (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Kis-, Közép-, Agrárvallalkozók, Sajtkészítők Egyesülete (Мађарска)</p> <p>3. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет (Србија)</p> <p>4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p>	<p>281,805.30 евра</p>
7.	<p>Интерег ИПА Мађарска-Србија 2014-2020 Трећи позив</p> <p>Young People and Heritage - Tradition and Future in CBC region – HEREINFUTURE</p> <p>(Млади и наслеђе – Традиција и будућност у прекограничном региону)</p>	<p>Подизање свести о важности културног наслеђа као заједништва међу младима у прекограничном региону кроз иновативно коришћење медија.</p>	<p>Водећи партнер: 1. Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Жупанија Чонград (Мађарска)</p> <p>3. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p>	<p>130,156.14 евра</p>
8.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>Improving innovation-friendly framework conditions in DANUBE</p>	<p>Унапређење оквирних услова за иновације фокусирањем на креативне индустрије као покретачку снагу</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Energy and Innovation Centre of Weiz Ltd. (Аустрија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Marie-Theres Zirm (Аустрија)</p>	<p>2.425.620,00 евра</p>

	<p>cities by focusing on the creative industries as a driving force for cross-over effects – CREATIVE IMPULSES FOR CITIES</p> <p>(Унапређење иновативних оквирних услова у Дунавским градовима фокусирањем на креативне индустрије као покретачку снагу за прекограничне ефекте)</p>		<p>3. Scientific Reserch Centre Bistra Ptuj (Словенија)</p> <p>4. BSC, Business support centre L.t.d., Kranj (Словенија)</p> <p>5. Municipality of Town Veszprém with County Rank (Мађарска)</p> <p>6. Network for Regional Development Foundation (Мађарска)</p> <p>7. The Municipality of Oradea (Румунија)</p> <p>8. URBASOFIA (Румунија)</p> <p>9. DEX Innovation Centre (Чешка)</p> <p>10. Regional Development Agency with Business Support Centre for Small and Medium-sized Enterprises (Бугарска)</p> <p>11. Municipality of Smolyan (Бугарска)</p> <p>12. Institution for development of competence, innovation and specialization of Zadar County (Хрватска)</p> <p>13. SMG Location Marketing County Miesbach Ltd. (Немачка)</p> <p>14. European Affairs Fund – AP Vojvodina (Србија)</p> <p>15. Department for Development and International Projects of Zenica-Doboj Canton (БиХ)</p> <p>16. Urban Lab Chisinau Association (Молдавија)</p> <p>17. City Hall of Chisinau Municipality (Молдавија)</p> <p>Придружени партнери:</p> <p>1. Municipality of Weiz (Аустрија)</p> <p>2. City Marketing Weiz (Аустрија)</p> <p>3. City Municipality Ptuj(Словенија)</p> <p>4. Municipality of Škofja Loka(Словенија)</p> <p>5. City of Zadar(Хрватска)</p> <p>6. Municipality of Varež(БиХ)</p>	
--	---	--	--	--

			<p>7. Chamber of Commerce and Industry of Serbia - Regional Chamber of Commerce and Industry of the South Bačka Administrative District (Србија)</p> <p>8. City of Novi Sad - City Administration for Economy(Србија)</p> <p>9. Federal Ministry of Labour, Social Affairs, Health and Consumer Protection (Аустрија)</p> <p>10. City of Vienna/EU Funding Agency (Аустрија)</p>	
9.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>Archaeological Park in urban areas as a tool for Local Sustainable Development – ARCHEODANUBE</p> <p>(Археолошки парк у урбаним подручјима као инструмент локалног одрживог развоја)</p>	<p>Подстицање одрживог коришћења природног и културног наслеђа и ресурса</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. City Municipality Ptuj (Словенија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia (Словенија)</p> <p>3. First Hungarian Responsible Innovation Association (Мађарска)</p> <p>4. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd. West Pannon Regional and Economic (Мађарска)</p> <p>5. Romanian Academy Cluj Branch, Institute of Archaeology and History of Art (Румунија)</p> <p>6. National Museum of Unification Alba Iulia (Румунија)</p> <p>7. City of Vodnjan - Dignano (Хрватска)</p> <p>8. Association Culture & Work (Немачка)</p> <p>9. Bulgarian Association for Transfer of Technology and Innovation (Бугарска),</p> <p>10. Regional Development Agency of Pilsen region (Чешка)</p> <p>11. OIKOPLUS KG (Аустрија) 12. Urban Lab Chisinau Association (Молдавија)</p>	<p>2.034.285,00 евра</p>

			<p>13. Municipality of Centar Sarajevo (БиХ) 14. Museum of Srem (Србија)</p> <p>Придружени партнери: 1. Alba Iulia Municipality (Румунија) 2. Savaria City Museum with County Authority (Мађарска) 3. Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија) 4. City Starý Plzenec(Чешка) 5. Primăria municipiului Chişinău (Молдавија) 6. Balchik municipality (Бугарска) 7. Rouse Regional Museum of History (Бугарска)</p>	
10.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>The Green Danube Corridors – GREENDOORS</p> <p>(Зелени Дунавски коридори)</p>	<p>Подстицање обнављања и управљања еколошким коридорима</p>	<p>Водећи партнер: 1. Institutul Național de Cercetare-De dezvoltare în Silvicultură "Marin Drăcea" (Румунија)</p> <p>Партнери: 2. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” (Румунија) 3. Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont (Мађарска) 4. Bundesforschungs- und Ausbildungszentrum für Wald, Naturgefahren und Landschaft (Аустрија) 5. CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület (Мађарска) 6. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica (Хрватска) 7. Gozdarski inštitut Slovenije (Словенија) 8. ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА -БАН (Бугарска) 9. Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија)</p>	<p>1.842.068,80 евра</p>

			<p>10. Јавно предузеће за комуналну инфраструктуру и услуге “Кикинда” (Србија)</p> <p>11. Универзитет у Новом Саду (Србија)</p> <p>12. Институт за низијско шумарство и животну средину (Србија)</p> <p>13. Громадска организација “Центр мунципалног и регионалног развоја - ресурсни центар” (Украјина)</p> <p>Придружени партнери:</p> <p>1. Executive Committee of Ivano-Frankivsk City Council (Украјина),</p> <p>2. Town of Nova Gradiška (Хрватска),</p> <p>3. Municipality Rešetari (Хрватска),</p> <p>4. Consortium on forest improvement and woody field culture (Аустрија),</p> <p>5. Ministry of the Environment and Spatial Planning (Словенија),</p> <p>6. Excelsior Association for the Promotion of Natural and Cultural Heritage of Banat and Crisana (Румунија),</p> <p>7. Provincial Secretariat for Urban Planning and Environmental Protection (Србија)</p>	
11.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>STRENGTHening the visibility of industrial heritage in the Danube REGION - REGIOSTRENGTH</p> <p>(Јачање видљивости индустријског наслеђа у Подунавском региону)</p>	<p>Подстицање одрживог коришћења природног и културног наслеђа и ресурса</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Business Support Centre Kranj, ltd - Regional development agency of Gorenjska (Словенија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Zasavje Regional Development Agency (Словенија)</p> <p>3. Tourist Authority of Koprivnica (Хрватска)</p> <p>4. City of Labin (Хрватска)</p> <p>5. National Tourism Cluster “Bulgarian Guide” (Бугарска)</p> <p>6. Komárom-Esztergom County Spatial Development Ltd. (Мађарска)</p>	<p>1.412.710,10 евра</p>

			<p>7. FH JOANNEUM Gesellschaft mbH (Аустрија) 8. European Affairs Fund – AP Vojvodina (Србија) 9. College of Management and Business Communication Sremski Karlovci (Србија) 10. Regional Development Association in Bosnia and Hercegovina (БиХ) 11. Business Consulting Institute (Молдавија) 12. Bukovinian Center for Development and Reconstruction (Украјина)</p> <p>Придружени партнери: 1. University of Primorska (Словенија) 2. The Coal Mining Museum of Slovenia (Словенија) 3. Department of Culture and Tourism of Odessa City Council (Украјина) 4. Odessa City Council (Украјина) 5. Association for the Advancement of the Steirisches Vulkanland (Аустрија) 6. Federal Ministry of Environment and Tourism (БиХ) 7. Duna-Gerecse Tourism Public Benefit Nonprofit Ltd. (Мађарска)</p>	
12.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>Tradition and Digitalization: Strengthening the Capacity of Support Organizations to Provide Innovative Entrepreneurial and Digital Competences for Traditional Businesses – TRADIGITAL</p>	<p>Повећање компетенција за пословне и социјалне иновације</p>	<p>Водећи партнер: 1. First Hungarian Responsible Innovation Association EMFIE (Мађарска)</p> <p>Партнери: 2. County Government of Csongrád (Мађарска) 3. bwcon GmbH (Немачка) 4. Scientific Research Centre Bistra Ptuj (Словенија) 5. Development centre Murska Sobota (Словенија)</p>	<p>1.975.360,50 евра</p>

	<p>(Традиција и дигитализација: Јачање капацитета организација за подршку у пружању иновативних предузетничких и дигиталних компетенција за традиционално пословање)</p>		<p>6. European Affairs Fund – AP Vojvodina (Србија) 7. Association of Business Promotion in Romania (Румунија) 8. Energy and Innovation Centre of Weiz (Аустрија) 9. Sarajevo Economic Region Development Agency SERDA Sarajevo (БиХ) 10. Regional Development Agency with Business Support Centre for Small and Medium-sized Enterprises (Бугарска) 11. Regional Development Agency of Pilsen region (Чешка) 12. Cassovia Life Sciences (Словачка);</p> <p>Придружени партнери: 1. Chamber of Commerce and Industry Csongrad County (Мађарска) 2. Foreign Trade Chamber of Bosnia and Herzegovina (БиХ)</p>	
13.	<p>Дунавски транснационални програм-Трећи позив</p> <p>Innovative Revitalisation of Industrial Sites in old industrialised regions of the Danube region’ – InnoIS</p> <p>(Иновативна ревитализација индустријских локација у старим индустријализованим регијама подунавског региона)</p>	<p>Подстицање одрживог коришћења природног и културног наслеђа и ресурса</p>	<p>Водећи партнер: 1. BSC, Poslovno podporni center d.o.o. (Словенија)</p> <p>Партнери: 2. Kranj; Karl-Franzens Universtät Graz (Аустрија); Verein Steirische Eisenstrasse; Udruga za regionalni razvitak u Bosni i Hercegovini; Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně; Zlínský kreativní klastr, z.s.; Агенција за икономическ о развитие Варна; Privredna komora Srbije (Србија); E-zavod, zavod za projektno svetovanje, raziskovanje in razvoj celovitih rešitev; Fond Evropski poslovi AP Vojvodine (Србија); Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat (Мађарска); Grad Osijek (Хрватска); Regionální rozvojová agentura jižních Čech RERA a.s.;</p>	<p>2.421.000,00 евра</p>

			Институт Еконологиј; Sarajevska regionalna razvojna agencija (БиХ);	
14.	<p>Европа за грађане и грађанке</p> <p>European elections and democracy in the digital age – DIGITAL</p> <p>(Европски избори и демократија у дигиталном добу)</p>	<p>Подршка европским локалним и регионалним властима да обезбеди алате за подршку грађанског учешћа у ери дигиталне културе</p>	<p>Водећи партнер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Федерација општина Мадрида (Шпанија) <p>Партнери:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Удружење за развој добровољног рада (Словенија) 4. Општина Пене (Италија) 5. Општина Трудовец (Бугарска) 6. Општина Лудбрег (Хрватска) 7. Жупанија Албе (Румунија), 8. Нова европска организација ЕВО-ОЕВ (Македонија) 9. Кујавско-Поморски Регион (Пољска) 10. Лодски регион (Пољска) 11. Универзитет Упсала (Шведска) 12. Скупштина европских регија (Белгија) 13. Општина Дагдас (Летонија) 14. Бичестер Твининг удружење (Велика Британија). 	148.680,00 евра
15.	<p>Европа за грађане и грађанке</p> <p>Borderless Youth Network - PEER</p> <p>(Омладинска мрежа без граница)</p>	<p>Јачање демократског ангажмана и грађанског учешћа</p>	<p>Водећи партнер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Град Зрењанин (Србија) <p>Партнери:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Удруга Нансен Дијалог Центар Осијек (Хрватска) 3. Institute Perspectives (Бугарска) 4. ЛАГ Средишња Истра (Хрватска) 5. Град Морахалом (Мађарска) 6. Град Арад (Румунија) 7. Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија) 8. Ligatne Municipality (Литванија) 	148.680,00 евра

			<p>9. Federacion de Municipios de Madrid (Шпанија)</p> <p>10. LGD "Dolina rzeki Grabi" (Пољска)</p> <p>11. Развојно информацијски центар Словенска Бистрица (Словенија)</p>	
16.	<p>Програм Креативна Европа</p> <p>Антиена Деска Креативна Европа Србије 2020</p>	<p>Промоција програма Креативна Европа, његових стратешких приоритета: међународне сарадње, ширење аудиторинума, мобилности, креативних индустрија, нових бизнис модела и предузетништва у области културе. Подршка локалним институцијама и организацијама у припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројеката, као и у остваривању веће видљивости пројеката.</p>	<p>Водећи партнер</p> <p>1. Министарство културе Републике Србије,</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине,</p> <p>3. Филмски центар Србије</p>	<p>151.601,21 евра</p>
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			20.065.425,20 евра

1.2 Пројекти у имплементацији

Током 2019. године Фонд „Европски послови“ АП Војводине је имплементирао **14 пројеката** укупне вредности **17.688.735,40 евра**. У наредној табели дат је приказ пројеката Фонда који су током 2019. године били у имплементацији.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Програм Креативна Европа Деск Антена Деска Креативна Европа Србије 2019	Главни циљ Деска Креативна Европа и Антене Деска Креативна Европа односи се на промоцију програма Креативна Европа, његових стратешких приоритета: међународне сарадње, ширење аудиторјума, мобилности, креативних индустрија, нових бизнис модела и предузетништва у области културе. Поред тога, мисија Деска Креативна Европа и Антене Деска Креативна Европа је да подржи локалне институције и организације у припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројеката, као и у остваривању веће видљивости пројеката.	Водећи партнер 1. Министарство културе Републике Србије (Србија) Партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Филмски центар Србије (Србија)	151.435,52 евра
2.	Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија – Стратешки позив за подношење предлога пројеката The complex water management development of the area of the Baја-Bezdan Canal - BABECA	Реконструкција преводница Бездан, Шебешфок и Деак Ференц (грађевински, хидромашински и електрични радови), које су веома важне тачке одбране од поплава на левој обали Дунава и Баја-Бездан каналу. Данас оне представљају слабе тачке на одбрамбеној линији у прекограничној области.	Водећи партнер: 1. Дирекције за водопривреду Доњег Подунавља Баја (Мађарска) Партнери: 2. ЈВП “Воде Војводине”, Нови Сад (Србија) 3. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија).	8.699.537,91 евра

	(Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја–Бездан)			
3.	<p>Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020</p> <p>Други позив за подношење предлога пројеката</p> <p>Ecofriendly water management against extreme weather conditions in the cross-border area – ECOWAM</p> <p>(Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области)</p>	Управљање водама у равничарским пределима, измуљивање дела реке Јегричке и главног канала Курца и хидорбиолошка и хемијска испитивања квалитета воде и муља.	<p>Водећи партнер</p> <p>1. The Lower-Tisza Water Directorate ATI-VIZIG, Сегедин (Мађарска)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. ЈВП Воде Војводине (Србија)</p> <p>3. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија)</p>	1.758.447,43 евра
4.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p>EXploitation of Different Energy sources for GREEN Energy production – X DEGREE</p> <p>(Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије)</p>	Подизање енергетске ефикасности у комуналним предузећима из области водоснабдевања и прикупљања и третмана отпадних вода максималном употребом обновљивих извора енергије.	<p>Водећи Партнер:</p> <p>1. Универзитет у Новом Саду (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Јавно комунално предузеће “Водоканал” Сомбор (Србија)</p> <p>3. Фонд “Европски послови” АП Војводине</p> <p>4. Винковачки водовод и канализација д.о.о. (Хрватска)</p> <p>5. Пољопривредни институт Осиек (Хрватска).</p>	1.696.336,09 евра
5.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p>	Побољшање пружања јавних здравствених услуга у Западнобачком округу и Осиечко-барањској жупанији раним откривањем заражених комараца који преносе болести (МБДс) побољшањем пограничног надзора и контроле.	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p> <p>3. Завод за јавно здравство</p>	982.167,5 евра

	<p>MOS-Cross – Mosquito Control in Cross Border Area</p> <p>(Контрола комараца у пограничном подручју)</p>		Осијечко-барањске жупаније (Хрватска).	
6.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p>ViCTour – Virtual and Cultural Tourism</p> <p>(Виртуелни и културни туризам)</p>	Унапређење/развој континенталног туризма у пограничном подручју у циљу одржања социјалног, економског и територијалног развоја.	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Вуковарско Сријемска жупанија (Хрватска)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Туристичка заједница Вуковарско Сријемске жупаније (Хрватска)</p> <p>3. Туристичка организација Војводине (Србија)</p> <p>4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p> <p>5. Економски факултет Суботица (Србија).</p>	924.327,00 евра
7.	<p>Европа за грађане и грађанке</p> <p>Европска мрежа за економску кохезију и солидарност у руралним областима - ENSuRe</p>	Разумевање евроскептицизма и изграђивање европског приступа давањем могућности за коришћење алата демократије, као и обезбеђивањем нових инструмената за ангажовање грађана	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Регионални информациони центар (РИЦ) Словенска Бистрица (Словенија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Општина Трудовец (Бугарска)</p> <p>3. Локална акцијска група Средишња Истра (Хрватска)</p> <p>4. Развојна агенција Храницке (Чешка)</p> <p>5. Република Универзитет Тесалије (Грчка)</p> <p>6. Културно удружење Киштарче (Мађарска)</p> <p>7. Удружење Алесандро Бартола (Италија)</p> <p>8. Општина Лигатне (Летонија)</p> <p>9. Општина Колашин (Црна Гора)</p> <p>10. Општина Ласк (Пољска)</p> <p>11. Жупанијско веће Албе (Румунија)</p>	150.000,00 евра

			<p>12. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 12. Future Digitale (Италија) 13. Федерација општина Мадрида (Шпанија).</p>	
8.	<p>Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020</p> <p>Други позив за подношење предлога пројеката</p> <p>Kistelek – Magyarakanizsa complementary touristic development based on natural resources as interconnected diverse elements of the regional touristic system – OASIS</p> <p>(Киштелек-Кањижа допунски туристички развој који се заснива на природним ресурсима као међусобно повезаним различитим елементима регионалног туристичког система)</p>	<p>Развијање адекватне туристичке понуде и модернизација постојећих објеката на туристичкој рути Киштелек-Кањижа укључивањем локалних и регионалних власти, локалне заједнице и ученика средњих школа кроз организацију кампова за младе из прекограничног подручја.</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Општина Киштелек (Мађарска) 3. Општина Кањижа (Србија) 4. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија).</p>	588.017,84 евра
9.	<p>Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020</p> <p>Други позив за подношење предлога пројеката</p> <p>Support sport and physical activity of girls – ActiveGirls</p> <p>(Подршка спортским и физичким активности девојчица)</p>	<p>Подршка сарадњи у области спорта у циљу развоја заједничког приступа који се бави питањем ниског нивоа физичке активности међу девојчицама основношколског узраста (старосне доби 7-15 година) у прекограничном региону и обезбеђивање позитивног односа према спорту као кључном фактору за вођење здравог начина живота.</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Покрајински секретаријат за спорт и омладину (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Општина Сентеш (Мађарска) 3. Тиса Сквош клуб, Сегедин (Мађарска) 4. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија).</p>	210.865,04 евра

<p>10.</p>	<p>Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020</p> <p>Други позив за подношење предлога пројеката</p> <p>Agriculture innovation towards growth and employment in cross-border region – AGRINNO</p> <p>(Иновација пољопривреде за обезбеђивање раста и запошљавања у прекограничном региону)</p>	<p>Јачање иновативног приступа агро-предузетништва у руралном прекограничном подручју, увођење нових технологија за узгој биљних култура.</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (Србија)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. Институт за ратарство и повртарство „Институт од националног значаја за Републику Србију“ (Србија)</p> <p>3. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија)</p> <p>4. Csongrád Megye Fejlesztéséért Nonprofit Kft (Мађарска).</p>	<p>325.536,75 евра</p>
<p>11.</p>	<p>Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020</p> <p>Други позив за подношење предлога пројеката</p> <p>Competitive sustainability of agricultural SME through the development of new product with added value based on alternative plant species – CORNUCOPIA</p> <p>(Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста)</p>	<p>Подстицање заједничког истраживања у циљу унапређења капацитета за запошљавање и развоја малих и средњих предузећа пољопривредне и прехранбене индустрије у прекограничној области путем примене нових технологија, развијања нових производа и одрживе употребе природних ресурса и алтернативних биљних врста</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. National agriculture research and innovation center – NAIK (Мађарска)</p> <p>Партнери:</p> <p>2. LAVINA FOUNDATION (Мађарска)</p> <p>3. Пољопривредни факултет Нови Сад (Србија)</p> <p>4. Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија)</p> <p>5. Удружење Баштована Сента (Србија).</p>	<p>352.798,58 евра</p>
<p>12.</p>	<p>Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката/ март 2016</p>	<p>Подршка развоју лучких области у иновационе центре и креирање мреже иновационих центара који су посвећени заједничкој сарадњи и развоју</p>	<p>Водећи партнер</p> <p>1. CONSIGLIO NAZIONALE DELLE RICERCHE ISTITUTO PER LE TECNOLOGIE DELLA COSTRUZION (Италија)</p>	<p>1.436.405,20 евра</p>

	<p>Ports as driving Wheels of Entrepreneurial Realm – PoWER (Луке као покретачки механизам предузетништва)</p>		<p>Партнери: 2. C.N.A. CONFEDERAZIONE NAZIONALE ARTIGIANATO E DELLA PICCOLA E MEDIA IMPRESA – ASSOCIAZIONE PROVINCIALE DI RAVENNA (Италија) 3. CertiMaC Certificazione materiali per costruzioni (Италија) 4. Ријечка развојна агенција Порин д.о.о. (Хрватска) 5. Центар за економски, технолошки и околишки развој Сарајево (Босна и Херцеговина) 6. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 7. Instituti per Bashkerunim dhe Zhvillim (Албанија) 8. Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Грчка) 9. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ (Грчка).</p>	
13.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина</p> <p>Social integration through pasport –PARAINSPIRED (Социјална интеграција кроз параспортове)</p>	<p>Подршка социјалној интеграцији подстицањем одрживих спортских размена како би се повећало учешће особа са физичким инвалидитетом у спорту у пограничном региону.</p>	<p>Водећи партнер: 1. Покрајински секретаријат за спорт и омладину (Србија)</p> <p>Партнери: 2. Олимпијски комитет Босне и Херцеговине (БиХ) 3. Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија) 4. Општина Инђија (Србија).</p>	263.914,43 евра
14.	<p>Европа за грађане и грађанке</p> <p>European elections and democracy in the digital age – DIGITAL</p>	<p>Подршка европским локалним и регионалним властима да обезбеди алате за подршку грађанског учешћа у ери дигиталне културе</p>	<p>Водећи партнер: 1. Федерација општина Мадрида (Шпанија)</p> <p>Партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне</p>	148.680,00 евра

	(Европски избори и демократија у дигиталном добу)		<p>покрајине Војводине (Србија)</p> <p>3. Удружење за развој добровољног рада (Словенија)</p> <p>4. Општина Пене (Италија)</p> <p>5. Општина Трудовец (Бугарска)</p> <p>6. Општина Лудбрег (Хрватска)</p> <p>7. Жупанија Албе (Румунија)</p> <p>8. Нова европска организација ЕВО-ОЕВ (Македонија)</p> <p>9. Кујавско-Поморски Регион (Пољска)</p> <p>10. Лодски регион (Пољска)</p> <p>11. Универзитет Упсала (Шведска)</p> <p>12. Скупштина европских регија (Белгија)</p> <p>13. Општина Дагдас (Летонија)</p> <p>14. Бичестер Твининг удружење (Велика Британија).</p>	
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			17.688.735,4 0 евра

2. Антена Деска Креативна Европа

Споразум о формирању Антене Деска Креативна Европа, којим су створени услови за имплементирање потпрограма Култура, потписан је 14. новембра 2014. године између Министарства културе и информисања и Фонда „Европски послови“ АП Војводине. На основу овог документа, Фонд реализује имплементацију поменутог програма на територији АП Војводине, пре свега путем подршке и асистенције свим апликантима из сфере културе, као и институцијама и појединцима који ће учествовати на конкурсима финансираним из европских фондова.

Антиена Деска Креативна Европа отворена је у јануару месецу 2015. године при Фонду „Европски послови“ АП Војводине, чиме су се створили услови за подршку имплементацији програма „Креативна Европа“ на територији Покрајине. Мисија Антене је да се брине о специфичним потребама АП Војводине, да учествује у јачању програмско-организационих капацитета установа и организација у култури које делују на нивоу АП Војводине, очувању културног диверзитета, развоју интеркултуралног дијалога и интернационализације.

У просторијама Покрајинске владе АП Војводине у Новом Саду потписан је Уговор између Деска Креативна Европа Србија и Европске комисије којим се регулишу активности везане за програм Креативна Европа, и на тај начин је и званично, од стране Европске комисије, потврђен рад и значај рада Антиена канцеларије.

Антиена Култура Деска Креативна Европа, у циљу имплементације програма Креативна Европа, одржава:

- Семинаре, обуке и друге едукативне активности којима се преносе знања и вештине неопходне за конкурисање за финансијску подршку;
- Конференције из области културне политике и културног менаџмента;
- Подстицање потенцијалних апликаната из Републике Србије;
- Промоције програма Креативна Европа и других европских програма;
- Реализације различитих врста пројеката који се тичу развијања публице, развоја каријера, савремених пословних и програмских модела, као и других приоритета програма Креативна Европа;
- Обуке у установама културе, у форми директног рада са запосленима (In house обуке);
- Представљање успешних пројеката из Србије, региона и Европе;
- Осмишљавање и реализација развојних пројеката у циљу унапређења домаћег културног система и међународне сарадње (иницирање, реализација и прикупљање постојећих истраживања и статистика у култури);
- Издавање публикација о програму Креативна Европа и активностима Деска Креативна Европа Србија и Антене Деска (у циљу промоције програма и олакшавања процеса конкурисања домаћим културним организацијама).

Мисија Антене је да се брине о специфичним потребама АП Војводине – јачању програмско-организационих капацитета установа и организација у култури које делују на нивоу АП Војводине, очувању културног диверзитета, интеркултурном дијалогу и интернационализацији.

У 2019. години у оквиру Антене Деска Креативна Европа реализоване су следеће активности:

2.1 Форум Креативна Европа 2019

2.2 Обуке и семинари

2.3 Инфо дани

2.1 Форум Креативна Европа 2019

- Форум Креативна Европа 2019 у Новом Саду одржан 16. и 17. маја 2019. Године

Током 16. и 17. маја 2019. године одржана је међународна конференција Форум Креативна Европа 2019, први пут у Новом Саду.

Форум је организован у сарадњи са Фондацијом Нови Сад 2021 и Фондом “Европски послови” АП Војводине (Антенa Деска Култура Креативна Европа Србија).

Овогодишњи Форум отворио је Димитрије Тадић, руководилац Деска Креативна Европа Србија, а потом су се присутнима обратили Видосава Ендерић, директорка Фонда “Европски послови” АП Војводине и Вук Радуловић испред Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Тема Форума био је начин на који пројекти и модели организовања у култури могу да подстичу сарадњу, борећи се против стереотипа и различитих облика друштвене неједнакости. С идејом неопходности јачања сарадње и повезивања, Форум је организован кроз партнерства у три града (Нови Сад, Ниш, Београд) и подразумева хоризонталне начине учења, размене, укључивања и повезивања домаћих и иностраних професионалаца.

Присутни су имали прилику да чују искуства гошће из Шведске, представника Вишеградског фонда, а посебно корисно предавање о суфинансирању европских пројеката имала је и Смиљка Јовановић, покрајинска секретарка за финансије.

- Форум Креативна Европа 2019. Београд 07. - 08. новембар 2019. Године

Форум Креативна Европа 2019 је међународна конференција која се одржала 7. и 8. новембра у Задужбини Илије М. Коларца, ЕУ инфо центру, Нордеус центру и Клубу ДИМ.

Тема овогодишњег Форума била је на који начин пројекти и модели организовања у култури могу да подстичу сарадњу, борећи се против мржње, стереотипа и различитих облика друштвене неједнакости. С идејом неопходности јачања сарадње и повезивања. Форум је организован кроз партнерства у три града и подразумева хоризонталне начине учења, размене, укључивања и повезивања домаћих и иностраних професионалаца.

Програм Форума организован био је у три блока, који су се реализовали у сва три града: Критичко мишљење и медијска писменост, Партиципативно управљање у култури, Хоризонтално знање. У времену преиспитивања модела будућег друштвеног функционисања нашег континента, препозната је неопходност даљег развијања демократских управљачких принципа, јачања аутономије доносилаца одлука у култури, као и капацитета за критичко мишљење и деловање. Било је речи о појмовима попут заједничког управљања, партиципације, локалне заједнице, ко-креације, те о увођењу партиципативних модела управљања у култури и предочени су примери добре праксе (нпр. примена Фаро конвенције), те дефинисане смернице за увођење тих модела код нас.

Програм под називом Хоризонтално знање чинили су тренинзи домаћих и иностраних професионалаца у култури у областима релевантним за програм Креативна Европа (развој публике, нове технологије у култури, културни туризам и слично), као и пеер-то-пеер отворена платформа за размену знања и вештина међу професионалцима у култури. Овај сегмент програма организован је на основу конкурса-позива професионалцима да предложе своје тренинге, радионице, програме.

2.2 Обуке и семинари

- *Обука „Припрема пројеката у оквиру програма Креативна Европа“ одржана 14. и 15. октобра 2019. године у Центру за привредно-технолошки развој на Андревљу*

Антена Култура Деска Креативна Европа Србија организовала је обуку под називом „Припрема пројеката у оквиру програма Креативна Европа“ која је одржана 14. и 15. октобра 2019. године у Центру за привредно технолошки развој на Андревљу.

Позив је био упућен свим установама и организацијама из Србије које планирају да конкуришу на програм Креативна Европа, независно од тога да ли су учествовали у пројектима међународне сарадње или тек планирају своје међународне активности.

Теме којима се семинар бавио биле су: Приоритети и циљеви програма Креативна Европа кроз подржане пројекте; Култура и креативне индустрије; Како наћи партнере и зашто су партнерства важна; Финансијско планирање и управљање пројектима; Бодовање и евалуација; Конкурсна процедура и савети.

Циљ обуке био је подизање квалитета и припрема пројеката за конкурисање на програм Креативна Европа, подизање прогамско-организационих капацитета установа и организација из Србије, као и допринос деметрополизацији у пољу културе. Поред тога, обука се организовала ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација у култури из градова и општина Србије.

- *Семинар “Програм Креативна Европа- припрема пројеката” у Тршићу*

Од 5. до 8. августа 2019. године одржан је Семинар “Програм Креативна Европа-припрема пројеката” у Тршићу у организацији Деска Креативна Европа Србија у сарадњи са Антеном Култура Деска Креативна Европа Србија. Циљ семинара био је подизање квалитета и припрема пројеката за конкурисање на програм Креативна Европа, подизање прогамско-организационих капацитета установа и организација из Србије, као и допринос деметрополизацији у пољу културе. Семинар је организован и ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација из области културе из градова и општина Србије.

2.3 Инфо дани

- *Инфо-дани Антене Култура Деска Креативна Европа Србија*

Током целе године Деск и Антена помажу свим установама и организацијама које планирају да конкуришу.

Европски пројекти сарадње су прилика да се остваре додатна финансијска средства за реализацију идеја, да се апликанти повежу с кључним актерима међународне сцене и да изграде кредибилитет своје организације на међународном плану. Конкурсима се подржавају пројекти установа и организација које делују у области културе, а подразумевају сарадњу с најмање две партнерске организације из Европе с фокусом на развој публике, унапређење мобилности или јачање капацитета за рад. До сада је подржано више десетина европских пројеката сарадње у којима учествује преко сто установа и организација из Србије.

У циљу бољег информисања свих заинтересованих професионалаца у култури, организована су три Инфо дана о конкурсима под називом „Европски пројекти сарадње 2020“, у оквиру програма Креативна Европа, који су одржани у следећим градовима:

- a) 29.10.2019 – КЦ „Лаза Костић“, Сомбор
- b) 30.10.2019 – Завод за културу војвођанских Мађара, Сента
- c) 04.11.2019 – Галерија Матице српске, Нови Сад

У оквиру инфо дана било је речи о приоритетима и циљевима програма Креативна Европа, конкурсној процедури, осмишљавању идеја и концепту пројеката, као и специфичним искуствима и саветима. Позив је био упућен свим установама и организацијама из Србије које планирају да конкуришу на програм Креативна Европа, независно од тога да ли су учествовале у пројектима међународне сарадње или тек планирају своје међународне активности у оквиру овог или наредних конкурсних позива.

3. Едукативне активности

Будући да се Србија налази у процесу евроинтеграција појављују се и изазови које треба да превазиђу не само државни, регионални и локални органи и институције већ и представници организација цивилног друштва, образовних и научних институција, институција културе и медија али и представници институција које се баве питањима социјалне заштите и едукативних програма на тему припрема европских пројеката и система финансирања истих. У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и капацитета свих субјеката заинтересованих за пројектно финансирање кроз ЕУ фондове, Фонд је од почетка 2019. године реализовао низ обука у виду семинара, радионица и тренинга у области припреме предлога пројеката по европским правилима и процедурама, као и на тему имплементације одобрених европских пројеката.

Врсте обука обухваћених едукативним активностима:

- 3.1 „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове” - Специјалистички програм**
- 3.2 „Могућности финансирања путем ЕУ фондова” - обука;**
- 3.3 Предавање под називом „Историја и настанак Европске уније” ученицима основних школа у оквиру манифестације „Европско село”**

3.1 „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ - Специјалистички програм

- Реализација Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Узимајући у обзир да се сваке године значајна ЕУ средства одобравају за спровођење пројеката на националном, регионалном и локалном нивоу широм Европске уније и држава које се налазе у претприступном процесу, а сходно Акционом плану за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са Универзитетом Едуконс у Сремској Каменици реализовао је пети и шести циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ (у даљем тексту: Програм) и 27.12.2019. године објавио конкурс за седму генерацију полазника Специјалистичког програма, који је у План уврштен у оквиру Приоритета IV (Развој институционалне инфраструктуре), у мери 4.1 (Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика) под називом „Академија за европске послове и фондове“. Комплетан Програм финансиран је средствима Аутономне покрајине Војводине.

Главне предности Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ огледају се у следећем:

- a) Обједињено и системско унапређење институционалних капацитета у АП Војводини;
- b) Стратешко фокусирање на обуке на основу приоритета покрајинске администрације, а у складу са потребама покрајине и локалних самоуправа;
- c) Ефикасно и директно преношење најновијих информација по питању коришћења ЕУ фондова;
- d) Ефикаснији начин за одржавање обука у земљи и иностранству код регионалних партнера.

Програм омогућава учесницима упознавање са ЕУ процесима и регионалним политикама, као и са значајем и могућностима приступања европским фондовима, ради одговарајуће стручне анализе проблема регионалног развоја у контексту ЕУ интеграција, а у циљу доношења релевантних одлука и закључака приликом управљања пројектима и креирања програмских и пројектних докумената у процесу приступања Европској унији. Учесници Програма су запослени у јединицама локалне самоуправе, покрајинској администрацији, развојним агенцијама, јавним и јавно-комуналним предузећима, образовним институцијама, институцијама културе, организацијама цивилног друштва, факултетима, институтима и истраживачким установама, другим институцијама које могу користити средства из европских фондова.

- ***Наставак предавања у оквиру 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Предавања у оквиру петог циклуса Програма, који је почео 02. новембра 2018. године, настављена су 18. јануара 2019. године са наставним дисциплинама из четвртог модула под називом „Управљање пројектима“.

- ***Предавања гостујућих страних предавача у оквиру 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Предавање Андора Делија, Мађарска

У суботу 09. марта 2019. године, трећи гостујући предавач био је Андор Дели, посланик у Европском парламенту. Полазници су имали прилике да се упознају са радом институција Европске уније, са посебним нагласком на Европски парламент, Европску комисију и Савет ЕУ, о актуелним дешавањима у Бриселу, као и о напретку процеса преговарања за чланство Републике Србије у ЕУ.

- ***Стручна пракса у оквиру 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Стручна пракса за полазнике петог циклуса Специјалистичког програма одржана је у Горењској регији, у Републици Словенији, у периоду од 15. до 18. априла 2019. године, с посебним нагласком на обилазак успешних пројеката реализованих уз финансијску подршку ЕУ.

Делегацију су предводили Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Никола Жежељ, директор Развојне агенције Војводине, Горан Савић, директор Развојног фонда Војводине и Душко Ћутило, директор Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима.

Током студијског путовања, домаћини су били Рок Шименц, директор Регионалне развојне агенције Горењске и Јелена Видовић, пројектна менаџерка у Горењској развојној агенцији.

Нашу делегацију примио је градоначелник града Бледа, Јанез Фајфар, затим заменик градоначелника Крања, Јанез Черне, директор Завода за спорт Крањ, Бранко Фартек, пројектни менаџер Туризма Бохињ, Јана Вилман, као и директор Пчеларског дома Горењске, Ален Грило са својим сарадницима.

Циљ посете је био упознавање и обилазак реализованих ЕУ пројеката.

Представљен је пројекат Нордијски центар Планица који је покривао обнову и опремање скакаонице и изградњу тркачког стадиона за нордијске дисциплине. Укупна вредност пројекта износила је 47,4 милиона еура, док је ЕУ допринос износио 33,7 милиона еура.

Презентован је пројекат, у коме је Регионална развојна агенција Горењске водећи партнер у програму Алпског простора са пројектом који се бави стратешким развојним питањем региона и Алпа, у циљу максималног искоришћења сировина дрвне грађе и истовременом смањењу угљен-диоксида. Укупна вредност пројекта CaSCo износила је 2,9 милиона еура, док је ЕУ допринос износио 1.947.509 еура. CaSCo је подржан од стране програма ИНТЕРРЕГ Алпског простора Европског фонда за регионални развој (ERDF).

Истакнут је туризам Горњске регије. Општина Крањ је са општином Блед и Бохињ, учествовала на пројекту под називом "Одрживи развој туризма у Горњској", а у оквиру Оперативног програма: Јачање потенцијала регионалног развоја за период 2007-2013 године. Циљ овог пројекта је било стварање стратегије за развој маркетинга одрживог развоја туризма у Горњској регији.

Полазници су упознати са сарадњом Републике Словеније и Републике Србије, тачније са градом Суботицом, која је успостављена кроз пројекат "United States of Europe" у оквиру програма „Европа за грађане и грађанке“ где је учествовала општина Блед. Циљ пројекта је било промовисање европског држављанства и побољшање услова за грађанску и демократску сарадњу.

Полазници су посетили Триглавски народни парк. У просторијама Центра Триглавског народног парка Бохињ, представљен је рад Центра, туризам у Бохињу, као и пројекти из области туризма, енергетске ефикасности и мобилност. (400.000,00 еура кроз прекограничне програме Словенија-Аустрија и Интеррег Централна Европа).

Полазници су посетили ЕКО хотел у Бохињу. Постојећи објекат је ревитализован у периоду од 2007. до 2009. године. Укупан износ пројекта је био 16,4 милиона еура, од чега је 85% суфинансирано од ЕУ, а 15% из фондова у којима Република Словенија учествује. Пројекат је рађен у склопу "Operational Program for Strengthening Regional Development Potentials for the period 2007-2013".

Полазници су током боравка упознати са пројектом ГОРКИ који се односи на пречишћавање комуналних отпадних вода у сливу Згорње Саве и на подручју Крања и Соршког поља који представља највећу инвестицију у области комуналне инфраструктуре у регији укључених општина у последњих 40 година. Циљ пројекта био је да се елиминишу дугогодишњи проблеми испуштања и пречишћавања отпадних фекалних вода које имају негативне последице како за животну средину тако и за људско здравље. Укупна вредност пројекта износила је 45.2 милиона еура, док је ЕУ допринос износио 26,1 милиона еура.

Упознали су се и са пројекатом који се односи на изградњу главног водовода Башељ – Крањ и главног водовода Задар – Накло.

Полазници су имали прилику да се упознају са другом фазом обнове улица града Крања, реконструкцијом Крањске куће и којој се налази Туристички завод Крањ, намењен промоцији туризма и локалних производа у месту.

Полазници су посетили Олимпијски базен у Крању где им је представљен пројекат REAAL. Циљ пројекта је енергетска санација Олимпијског базена употребом топлотних пумпи и соларне енергије чиме је постигнуто смањење емисије угљен-диоксида и трошкова грејања.

Током посете граду Крањ, имали су прилику да се упознају са два ЕУ пројекта, кроз које је град обновио улице и тргове.

Представљен је „Co-working“ центар Ковачница, окружење за креативност и предузетничке идеје. Пројектни менаџери центра Ковачица су презентовали настанак и његов рад (више транснационалних пројеката је реализовано, 85% суфинансирано, ЕУ програм Interreg Europe, на тему предузетништво, представили пројекте OSS из програма Interreg Europe, Innovative Locations из програма Interreg Slovenija, PRACTYCE V из програма Erasmus za mlade preduzetnike и Europe Direct из програма Europe Direct Gorenjska). Организована је и радионица за полазнике.

Полазници петог циклуса Програма посетили Пчеларски дом Горњске, где је њихов представник уз обилазак просторија, лабораторије за контролу меда и библиотеке, представио рад дома. Износ пројекта био је 1,2 милиона еура.

Организовани су округли столови и том приликом полазници су разговарали са представницима Регионалне развојне агенције Горњеке на тему писања заједничких пројеката с којима би се аплицирало пред ЕУ фондовима, а са посебним освртом на Јадранско - јонски и Дунавски транснационални програм на тему руралног развоја, туризма и привреде.

- ***Свечана додела уверења у оквиру 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

У простору Универзитета Едуконс у Сремској Каменици, дана 15. маја 2019. године, свечано су додељена уверења полазницима који су успешно савладали Програм.

На догађају су учешће узели Ђорђе Милићевић, потпредседник Покрајинске владе, Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине и др Александар Андрејевић, ректор Универзитета Едуконс у Сремској Каменици.

Потпредседник Милићевић је истакао како је наша земља посвећена европским интеграцијама, те да је Покрајинска влада активан чинилац у процесу изградње модерне, стабилне и развијене Републике Србије, као и да један од важних извора финансирања у остваривању наших циљева снажног и равномерног развоја јесу и претприступни фондови.

Директорка Ендерић је истакла да смо у сарадњи са Универзитетом Едуконс, а уз финансијску подршку Покрајинске владе, обезбедили више наставних јединица у односу на претходне године, предавача и стручњака који су полазницима пренели своја искуства и примере добре праксе.

Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, финансиран је средствима АП Војводине, а успешно га је завршило 44 полазника из локалних самоуправа, организација цивилног друштва, са разних универзитета и факултета, из јавно-комуналних предузећа, развојних агенција, културних установа. Полазници су похађали часове у оквиру четири наставна модула: Економија, право и политике Европске уније и процес придруживања; Управљање локалним и регионалним развојем; Програми Европске уније и Управљање пројектима.

Учешће у Програму пружило је могућност полазницима да се кроз наставне часове упознају са политикама Европске уније и успешно усвоје релевантна знања и вештине која ће им омогућити да активно учествују у процесу европских интеграција, и то посебно кроз процес креирања и имплементације европских пројекта, са циљем регионалног развоја АП Војводине.

- ***6. циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је, у циљу одабира полазника, дана 19. марта 2019. године, објавио Конкурс за шесту генерацију полазника за пријаву на Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је био отворен до 19. априла 2019. године. Конкурс је објављен на информативним порталима Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Покрајинске владе, Секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Универзитета Едуконс, Природно-математичког факултета и у Дневнику. Прилику да похађају Програм су имала 44 лица, од укупно 45 заинтересованих. Шести циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ почео је 17. маја 2019. године у просторијама Универзитета Едуконс.

Полазницима су се обратили Видосава Ендерић, директорица Фонда „Европски послови“ АП Војводине и проф. др Александар Андрејевић, ректор Универзитета Едуконс.

Програм је обухватао укупно 200 наставних часова, у оквиру 23 наставне дисциплине, организованих кроз 4 модула и то:

МОДУЛ 1: ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ПОЛИТИКЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ПРОЦЕС ПРИДРУЖИВАЊА (30 ЧАСОВА)

Наставне дисциплине:

- a) Економски аспекти европских интеграција
- b) Процес доношења одлука и правни систем ЕУ
- c) Регионалне развојне политике и ЕУ
- d) Проширење ЕУ: Република Србија
- e) Родна равноправност у ЕУ

МОДУЛ 2: УПРАВЉАЊЕ ЛОКАЛНИМ И РЕГИОНАЛНИМ РАЗВОЈЕМ (50 ЧАСОВА)

Наставне дисциплине:

- a) Стратешко и оперативно планирање и јавне политике
- b) Стратегија паметне специјализације региона и држава
- c) Територијални маркетинг
- d) Рурални развој

МОДУЛ 3: ПРОГРАМИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ (50 ЧАСОВА)

Наставне дисциплине:

- a) ИНТЕРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија
- b) ИНТЕРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Румунија-Србија
- c) ИНТЕРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија
- d) ИНТЕРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Србија-БиХ
- e) ИПАРД – претприступни инструмент за рурални развој
- f) Транснационални програми (Дунавски, Јадранско-јонски)
- g) Креативна Европа, Европа за грађане и грађанке
- h) Програм Европске уније у области запошљавања и социјалних иновација
- i) Еразмус +
- j) Хоризонт 2020 и Козме

МОДУЛ 4: УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА (70 ЧАСОВА)

Наставне дисциплине:

- a) Дефинисање пројектног предлога и учесника на пројекту
- b) Изградња логичког оквира пројекта
- c) Буџетирање пројекта
- d) Управљање процесом имплементације – 1. Део
- e) Управљање процесом имплементације – 2. Део
- f) Мониторинг, евалуација, ревизија
- g) Представљање пројекта

Динамика реализације модула Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“:

- a) Први модул од 17.05.2019. до 25.05.2019. године
- b) Други модул од 31.05.2019. до 15.06.2019. године
- c) Трећи модул од 06.09.2019. до 27.09.2019. године
- d) Четврти модул од 04.11.2019. до 07.12.2019. године

Настава се одвијала петком и суботом. Након сваког предавања извршена је евиденција присуства полазника, као и евалуација предавача.

Ради реализације програмских активности, формирана је информациона платформа, која је одржавана током реализације Програма, и на коју је био постављен сав едукативни материјал у електронској форми, за сваку наставну дисциплину обухваћену Програмом, са могућношћу интерактивне комуникације између Универзитета Едуконс, Фонда и полазника Програма. Ради приступа информационој платформи, лицима обухваћеним Програмом достављене су потребне шифре.

У склопу шестог циклуса Програма, израђена је брошура у циљу промоције истог. Тираж брошуре је био 250 ком.

Шести циклус Програма је успешно реализован, а полазницима који су завршили Програм додељена су уверења. И у шестом циклусу, полазници су израдили пет предлога пројектних идеја са оквирним буџетом.

- ***Предавања гостујућих страних предавача у оквиру 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Предавање Јелене Видовић, Словенија

15. јуна 2019. године, одржано је предавање првог гостујућег предавача Јелене Видовић, пројектне менаџерке, из Регионалне развојне агенције Горењске из Републике Словеније.

Регионална развојна агенција Горењске има вишедеценијско искуство када је реч о писању и имплементацији пројеката који се суфинансирају из ЕУ средстава

Полазницима је представљен велики број реализованих пројеката на територији Словеније из различитих области као што су туризам, привреда, култура, као и програм Регионалне развојне агенције Горењске до 2020. године.

Предавање Иве Купрешак, БиХ

У суботу 21. септембра 2019. године, гостујући предавач Ива Купрешак, председница Удружења за регионални развој БиХ, је одржала предавање полазницима 6. циклуса

Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“.

Полазници су имали прилике да се упознају са радом и примерима из праксе Удружења које подржава позитивну економску трансформацију западног Балкана, са фокусом на Босну и Херцеговину, Хрватску и земље у окружењу преко пројеката финансираних из фондова ЕУ.

Предавање Марије Борачи, Мађарска

У суботу, 30. новембра 2019. године, трећи гостујући предавач је била Марија Борачи (Magia Baracsi), програм менаџерка и шеф Одељења за међународну сарадњу ИФКА за развој индустрије, са фокусом на економски и индустријски развој у области предузетништва из

Будимпеште, која је полазницима пренела своја искуства у писању и имплементацији ЕУ пројеката.

- ***Прва теренска посета у склопу 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

Прва теренска посета одржана је у Суботици, 16. новембра 2019. године. Полазници су имали прилику да се упознају са примерима добре праксе коришћења средстава из ЕУ фондова, путем обиласка пројекта који су успешно имплементирани на територији АП Војводине. Божидарка Голубовић, шеф Службе за локално економски развој, је полазницима пожелела добродошлицу у Градској кући.

Госпођа Голубовић је представила неколико ЕУ пројеката на којима град Суботица учествује. Један од представљених пројеката је пројекат S.O.S. који се бави јединственом оставштином раздобља сецесије Осијека и Суботице. Главни циљ пројекта јесте да се пронађе заједничка културна баштина коју деле градови Осијек и Суботица и да се ревитализује наслеђе из периода сецесије.

Полазници су посетили обновљену Синагогу у Суботици. Обнова Синагоге почела је у јануару 2013. године, средствима Европске уније, кроз ИНТЕРЕГ ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Пројекат "Драгуљи на прекретници векова – путовање у чудесни свет сецесије" - DIAMOND обухватио је, поред обнове две фасаде Синагоге и делимичну обнову Грофове палате у Сегедину. Укупна вредност пројекта била је 344.787 евра. Европска унија финансирала је обнову Синагоге са 100.000 евра, док је уређење унутрашњости финансирала Влада Мађарске са 1.6 милиона евра. Град Суботица, Покрајинска и Републичка влада финансирала су спољашње делове фасаде.

Суботичка синагога је иначе друга по величини у Европи. Планирано је да обновљена Синагога буде место одржавања културних догађаја. Посећиваће је туристи и Јеврејска општина ће организовати сусрете поводом празника и молитви, а имаће сталну изложбenu поставку. Њоме ће управљати град, Јеврејска општина и Национални савет Мађара.

- ***Друга теренска посета у склопу 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“***

У суботу, 07. децембра 2019. године, полазници су посетили Кањижу у оквиру друге теренске посете.

Полазнике је примио председник општине Кањижа, Роберт Фејстамер и представници Информационог центра за развој Потиског региона.

Полазници Програма су имали прилику да се упознају примерима добре праксе, а општина Кањижа је једна од успешних општина која привлачи неповратна финансијска средства захваљујући писању и имплементацији ЕУ пројеката.

Међу представљеним пројектима, издвојени су „Тисатур“ који се бави еко туризмом и заштитом животне средине, затим пројекат „Оасис“, на ком је партнер и Фонд „Европски послови“ АП Војводине, који се бави подстицањем туризма и сарадње у области културе, као и „Cultstream“ који се фокусира на реку Тису.

Полазници су посетили мол на Тиси који је општина Кањижа добила из пројекта, као и монтажну кућицу, у којој се налази и опрема из пројекта (кајаци и прслуци).

- Стручна пракса у оквиру 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Стручна пракса за полазнике шестог циклуса Програма одржана је у Горењској регији, у Републици Словенији, у периоду од 14. до 17. октобра 2019. године. Полазници су имали прилику да обиђу и да се упознају са примерима успешно имплементираних пројеката из ЕУ Програма који су на располагању Републици Словенији.

Делегацију су предводили Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Небојша Војновић, подсекретар у Покрајинском секретаријату за регионални развој, међународну сарадњу и локалну самоуправу, Никола Жежељ, директор Развојне агенције Војводине и Др Данијел Жупић, директор Покрајинског завода за спорт и медицину спорта.

Током студијског путовања, домаћин је била Јелена Видовић, пројектна менаџерка у Горењској развојној агенцији.

Наша делегација имала је сусрете са Јанезом Фајфаром, градоначелником Бледа, Роком Шименцом, директором Развојне агенције Горењске и Бранком Фартеком, директором Завода за спорт Крањ.

Акцент посете био је упознавање и обилазак реализованих ЕУ пројеката.

Полазници су посетили Олимпијски базен у Крању где је представљена енергетска санација базена унутар пројекта REAAL, представљен је рад установе као и резултати које су остварили захваљујући пројекту.

Презентован је настанак и рад „Co-working“ центра Ковачница (више транснационалних пројеката који су реализовани, 85% суфинансирано, ЕУ програм Interreg Europe) од стране њихових представника.

Презентован је пројекат Центара Триглавског народног парка Бохињ, који за циљ има очување природе, пејзажа и културне баштине.

У Радовљици полазници су посетили гостионицу Lectar, која се налази у Националном регистару историјских места, у чијем склопу се налази музеј Лицидерских срца. Представљени су пројекти из којих су добили финансијска средства уз помоћ којих су опремили 9 својих апартмана.

Истакнут је значај пројекта под називом Dynamic Lights, из програма Interreg Central Europe, који се фокусира на смањење емисије угљен-диоксида и побољшање енергетске ефикасности јавне расвете. Расвета је постављена око језера на Бледу.

Један од значајнијих пројеката је Нордијски центар Планица који је покривао обнову и опремање скакаонице и изградњу тркачког стадиона за нордијске дисциплине. Укупна вредност пројекта износила је 47,4 милиона еура, док је ЕУ допринос износио 33,7 милиона еура.

Представљени су и Smart Altitude из програма Interreg Alpine Space. Циљ пројекта је да омогући и убрза спровођење политике са ниским уделом угљеника у регијама које се баве зимским туризмом. Укупан износ пројекта је 2.202.387 ЕУР

Представљени су и следећи пројекти: НоСаре 2.0 из програма Interreg Central Europe, Urban M из програма Interreg Central Europe, InduCult из програма Interreg Central Europe, O-City из програма Erasmus +, InduCCi из програма Interreg Central Europe и MAC Village из програма Interreg Central Europe.

Полазници су упознати и са радом Локалне акцијске групе (LAG) и њиховим пројектима у оквиру програма LEADER 2007-2013. чија је укупна вредност у износу од 4.950.000,00 ЕУР.

У склопу праксе рганизована је посета Туристичкој организацији на Бохињу где им је представљен рад организације и пројекат Bohinjsko/from Bohinj из програма Interreg Europe.

Током боравка организоване су радионице, округли столови, са циљем умрежавања потенцијалних партнера. Представници Регионалне развојне агенције Горењске, разговарале су са полазницима на тему писање ЕУ пројеката из различитих области.

- Свечана додела уверења у оквиру 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

У простору Универзитета Едуконс у Сремској Каменици, дана 23. децембра 2019. године, свечано су додељена уверења полазницима шестог циклуса Програма. На догађају су учешће узели Иштван Пастор, председник Скупштине АП Војводине, Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине и Небојша Дракулић, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

Иштван Пастор, председник Скупштине АП Војводине уручио је уверења полазницима, и том приликом истакао да је веома поносан на успешност и дуготрајност овог пројекта и нагласио да је реч о веома важној едукацији и стварању мреже људи који могу да се на одговарајући начин носе са процесом европских интеграција.

Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, нагласила је да су полазници шесте генерације овог Програма успешно усвојили знања и вештине које ће им омогућити да допринесу регионалном развоју АП Војводине, посебно кроз процес активног коришћења ЕУ фондова.

Небојша Дракулић, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, истакао је да су средства која Покрајинска влада и секретаријат издвајају за овај пројекат више него оправдано уложена јер се едукују кадрови који могу стручно допринети европским интеграцијама наше земље и бољитку за своје локалне средине.

Програм је успешно завршило 42 полазника из локалних самоуправа, организација цивилног друштва, са универзитета и факултета, из јавно-комуналних предузећа, развојних агенција, културних установа. Полазници су похађали часове у оквиру четири наставна модула: Економија, право и политике Европске уније и процес придруживања; Управљање локалним и регионалним развојем; Програми Европске уније и Управљање пројектима.

3.2 „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ - обука;

У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и свих субјеката заинтересованих за конкурисање за ЕУ средства кроз пројекте, Фонд „Европски послови“ АП Војводине реализује обуку под насловом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у области управљања пројектним циклусом и упознавања са свим елементима и процедурама неопходним за формулисање успешних предлога пројектата за конкурисање на ЕУ конкурсе.

Главни циљ обука у организацији Фонда јесте да се представници институција оспособе за коришћење фондова Европске уније, да науче самостално да формулишу пројектне предлоге и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских ограничења. Током обука полазници развијају посебне вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројектата на локалном и регионалном нивоу. Циљ Фонда је да се преко обука и тренинга утиче на правовремено идентификовање потенцијалних пројектних идеја и предлога, обавештеност о актуелним и планираним конкурсима, као и да се превазиђу све потешкоће приликом формулисања и подношења пројектних предлога.

Обука се реализује коришћењем интерактивних метода учења које подразумевају активно учешће за време предавања, али и примену стеченог знања кроз практичне примере и задатке који се постављају пред полазнике. Време трајања обуке је 1-3 дана. Током године отворена је могућност формирања едукативних садржаја по мери и захтевима самих заинтересованих организација и полазника. Тренинг програми су намењени пре свега запосленима у

институцијама јавног сектора (јединице локалне самоуправе, покрајински секретаријати и њихови индиректни корисници, јавна и јавно-комунална предузећа итд.) који су препознали пројектно финансирање као своју шансу, али и другим заинтересованим организацијама са територије наше земље и АП Војводине које имају значајну улогу у процесу европских интеграција и приближавања нашег друштва Европској унији.

Специфични циљеви обуке су:

- a) упознавање са начином управљања и основним карактеристикама расположивих фондова у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) Европске уније;
- b) представљање значаја претприступних фондова Европске уније;
- c) упознавање са концептима програма прекограничне сарадње и програма
- d) упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом;
- e) упознавање и практична примена приступа логичког оквира у развијању и формулисању пројектних идеја;
- f) упознавање и оспособљавање за коришћење алата који олакшавају припрему предлога пројеката;
- g) упознавање са садржајем апликационих формулара и других неопходних пројектних образаца, упознавање са критеријумима за евалуацију квалитета пројектних предлога;
- h) представљање примера успешних пројеката.

Циљ је да учесници након завршене обуке буду у могућности да: самостално преточе пројектну идеју у предлог пројекта по ЕУ захтевима, израде логичку матрицу пројекта, израде буџет пројекта по методологији ЕУ, креирају конкретне пројектне предлоге у складу са правилима функционисања и финансирања из претприступних фондова и програма Европске уније, препознају систем евалуације предлога пројеката, конкуришу у програмима прекограничне сарадње и другим ЕУ програмима и путем европских пројеката утичу на унапређивање своје заједнице.

Обуке су намењене свим институцијама које се могу јавити као корисници ЕУ средстава: државна управа (владине, покрајинске институције, локалне самоуправе, итд.), развојне агенције, привредне коморе, организације цивилног друштва, образовне институције, научно-истраживачке институције, туристичке организације и сл.

Структура обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ према модулима:

МОДУЛ 1. ЕУ фондови – Теме:

- a) Програми прекограничне сарадње – Упознавање са ИПА програмима прекограничне сарадње који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива.
- b) Програми Европске уније – Упознавање са програмима Европске уније који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру појединачних програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива.
- c) ПЦМ методологија – Упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом и фазама у оквиру пројектног циклуса.
- d) Приступ логичког оквира – Упознавање са корацима у приступу логичког оквира, анализа заинтересованих страна (родни аспект), анализа проблема, анализа циљева, анализа стратегија.

- е) Интерактивна радионица – Практичан рад у малим групама (4-6 полазника) где свака група за своју пројектну идеју врши анализу заинтересованих страна, анализу проблема, анализу циљева и анализу стратегија.

МОДУЛ 2. Логичка матрица – Теме:

- а) Прва колона логичке матрице (а. Општи циљ, б. Специфични циљеви, в. Очекивани резултати, г. Активности) – Стицање знања и вештина за попуњавање прве колоне логичке матрице, формулисање општег циља и специфичних циљева пројектног предлога, одређивање очекиваних резултата пројектног предлога, као и планирање активности пројекта.
- б) Индикатори – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних индикатора у логичкој матрици усклађених са темом пројектног предлога.
- в) Извори верификације – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних извора верификације у логичкој матрици у складу са претходно дефинисаним индикаторима.
- г) Претпоставке и ризици – Стицање знања и вештина за идентификацију потенцијалних ризика и предуслова у складу са ЕУ правилима и пројектним идејама самих полазника.
- е) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање логичке матрице у малим радним групама од 4 до 6 полазника као део процеса развијања пројектне идеје сваке радне групе.

МОДУЛ 3. Буџетирање пројекта – Теме:

- а) Основна правила буџетирања – Упознавање са основним правилима формирања буџета за пројекте који се финансирају из средстава Европске уније.
- б) Буџетске ставке у пројектним буџетима – Упознавање са буџетским ставкама, начином попуњавања финансијског дела буџета, упознавање са утврђеним односима између буџетских ставки унутар буџета пројекта.
- в) Наративни део буџета – Стицање знања и вештина за успешно попуњавање наративног (описног) дела буџета, а у складу са финансијским делом буџета.
- г) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање формулара буџета у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 4. Апликациони формулар – Теме:

- а) Апликациони формулар у ИПА програму прекограничне сарадње Мађарска – Србија – појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице.
- б) Апликациони формулар у ИПА прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина – Упознавање са апликационим формуларом који се користи у прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина, појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице.
- в) Резиме пројекта – Стицање знања и вештина за формулацију успешног резимеа за предлог пројекта.
- г) Интерактивна радионица – Поступно повезивање резимеа пројекта у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 5. Подношење предлога пројеката – Теме:

- a) Регистрација у ПАДОР бази – Упознавање са процедуром регистрације институција у ПАДОР бази која је предуслов за конкурисање на одређене позиве ЕУ.
- b) Пропратна документација – Упознавање са свом документацијом коју је неопходно приложити уз апликациони формулар, а у склопу конкурисања на отворене позиве ЕУ.
- c) Евалуација пројектних предлога – Упознавање са процедурама и формуларом за оцењивање предлога пројеката, као и са елементима које евалуатори оцењују приликом евалуације пројектних предлога.
- d) Примери успешних ЕУ пројеката – Представљање примера успешних пројеката усклађених са облашћу рада институције чији запослени похађају обуку.

Табела 1. – Одржане обуке под називом „Мogućности финансирања путем ЕУ фондова“ у периоду јануар – децембар 2019. Године

ИНСТИТУЦИЈА		АДРЕСА И МЕСТО ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	ДАТУМ ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	БРОЈ УЧЕСНИКА
1.	Клер Србобран	Трг Слободе 2, Србобран	23-25.01.2019.	10
2.	Општина Бач	Трг др Зорана Ђинђића 2, Бач	30.01-01.02.2019.	13
3.	Институт за ратарство и повртарство	Максима Горког 30, Нови Сад	06-08.02.2019.	16
4.	Фондација Нови Сад 2021	Културна станица Еђшег, Антона Чехова 4, Нови Сад	13-15.03.2019.	15
5.	Удружење студената ФТН	Трг Доситеја Обрадовића, Нови Сад	20-22.03.2019.	13
6.	Удружење студената ФТН	Трг Доситеја Обрадовића, Нови Сад	03-05.04.2019.	9
7.	Институт за ратарство и повртарство	Максима Горког 30, Нови Сад	17-18.04.2019.	20
8.	Привредна комора Јужнобачког округа	Народног фронта 10, Нови Сад	08-10.05.2019.	17
9.	Служба за људске ресурсе, Извршно веће АПВ	Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад	29-31.05.2019.	12

10.	Црвени крст Војводине	Одмаралиште Црвеног крста Војводине на Вршачком брегу	05-07.06.2019.	19
11.	Фондација Нови Сад 2021	Културна станица Еђшег, Антона Чехова 4, Нови Сад	26-28.06.2019.	16
12.	Служба за људске ресурсе, Извршно веће АПВ	Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад	02-04.10.2019.	16
13.	Фондација Нови Сад 2021	Културна станица Еђшег, Антона Чехова 4, Нови Сад	16-18.10.2019.	26
14.	Општина Бачки Петровац	Карлова 6, Бачки Петровац	30.10-01.11.2019.	20
15.	Фондација Нови Сад 2021	Културна станица Еђшег, Антона Чехова 4, Нови Сад	07-09.11.2019.	31
16.	Општина Нови Бечеј	Жарка Зрењанина 8, Нови Бечеј	20-22.11.2019.	18
17.	Општина Кула	Лењинова 11, Кула	04-06.12.2019.	19
18.	Општина Рума	Главна 155, Рума	11-13.12.2019.	20
Укупно:				310

Обзиром да је главни циљ обука да учесници овладају вештинама формулисања пројектних предлога у складу са финансијским ограничењима, приоритетима и мерама, зависно од датих позива и конкурса, значајно је истаћи да је у оквиру ове едукативне активности обучено 310 учесника (232 жене и 78 мушкарца), кроз 18 обука током 2019. године. Учесници су оспособљени за преузимање активније улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу, а у складу са европским стандардима и одговарајућим покрајинским и републичким стратешким документима. Преглед одржаних обука у периоду јануар – децембар 2019. године приказан је изнад, у табели 1.

Графикон 1. – Преглед учесника на обукама по врстама институција из којих долазе за 2019. Годину

Едукативне активности на тему припреме и реализације европских пројеката спровођене су током целе године. Структура учесника на обукама, на основу врсте институција које су поднеле захтев за одржавање обуке, приказана је на Графикону бр. 1. Највећи број полазника, 36%, представници су невладиних организација, 25% су представници научно-истраживачких центара и школа. Представници институција које су основане од стране Републике Србије и АП Војводине чине 20% (9% покрајинска управа/институције и 11% државна управа/институције) од укупног броја полазника, локалне самоуправе 7%, док 9% чине представници институција културе и медија.

На основу евалуационих упитника попуњених од стране полазника након реализованих обука утврђено је да је концепт обука у потпуности испунио очекивања учесника, као и све информације које су им презентоване, а посебно практични део обука и интерактивни приступ предавача (Предавачи су били на располагању полазницима за све недоумице и online консултације како током, тако и након одржавања обука). Све компоненте обука су веома високо оцењене. На основу Графикона бр. 2 укупно 90% полазника обука је оценило рад предавача оценом 5, садржај обуке је такође оцењен највишом оценом од стране 78% полазника, 74% полазника дало је највишу оцену за квалитет презентација, укупна форма и стил обуке добило је оцену 5 од 75% полазника, а ниво учешћа и рад у радним групама од 71% односно 69% полазника.

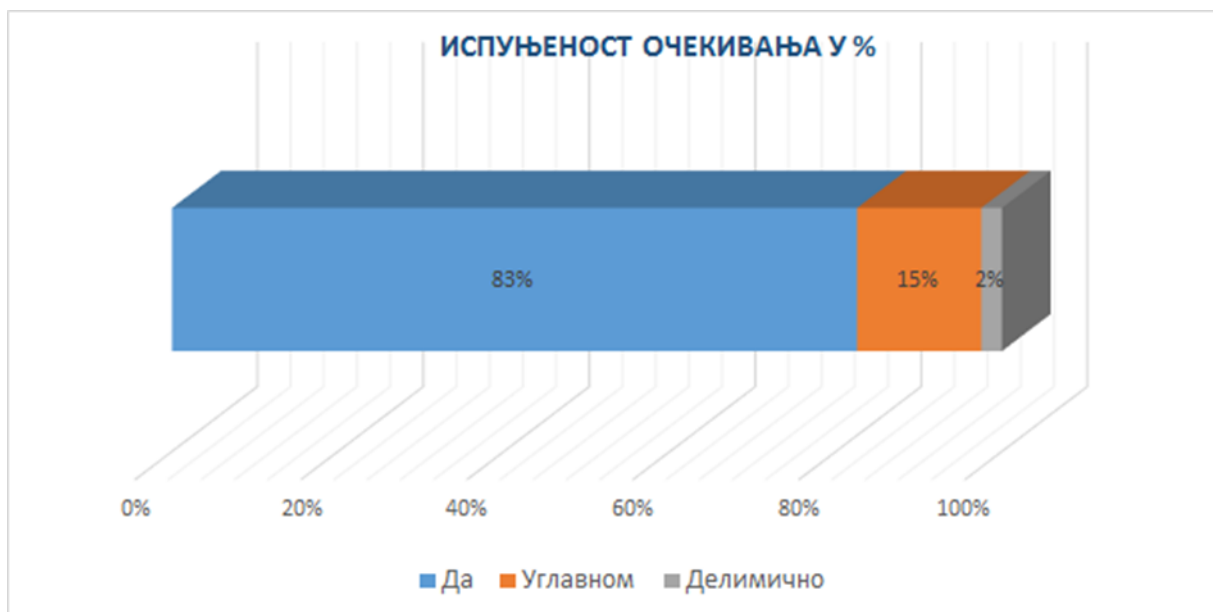
Графикон 2. – Оцене квалитета елемената обуке на основу евалуационих листића попуњених од стране полазника обука

Графикон 3. – Испуњеност очекивања полазника након реализације обука

83 % полазника је након реализације обука изјавило да је семинар испунио њихова очекивања што је приказано Графиконом бр. 3.

На основу укупних резултата спроведене евалуације, реализација обука се наставља јер је потреба за обукама и даље веома присутна и актуелна, имајући у виду процес приближавања Републике Србије Европској унији.

3.3 Предавање под називом „Историја и настанак Европске уније“

Поводом манифестације „Европско село“ која окупља основне школе Општине Зрењанин са циљем промовисања различитости народа и држава на којима је саграђена модерна Европа, представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине су у периоду од 11. до 29. марта 2019. године одржали предавања под називом „Упознајте ЕУ“. Циљна група били су ученици шестог разреда основних школа на територији Општине Зрењанин. Укупан број ученика који је присуствовао предавањима био је 798, са 48 наставника, из укупно 28 основних школа са територије Општине Зрењанин.

Током априла предавања ђацима на тему „Упознајте ЕУ“ одржана су и у суседним општинама Нови Бечеј, Сечањ и Нова Црња. У Новом Бечеју предавања о ЕУ одржана су у 6 школа (5 основних и једна средња школа), где је укупан број ђака био 212, а наставника 11, у периоду од 01. до 03. априла 2019. Након тога, у Сечњу су обуке одржане у периоду од 08. до 10. априла 2019. када су посећене 8 школа, а предавања је одслушало 166 ђака и 15 наставника. Уследила су и предавања у Новој Црњи, којима је присуствовало две школе са 80 ученика и 7 наставника у периоду од 17. до 18. априла 2019.

Предавачи из Фонда „Европски послови“ АП Војводине, упознали су ученике са циљевима и мотивима оснивања Европске уније и њеног развоја. Након предавања уследио је интерактивни квиз на тему Европске уније који су припремили колеге из ЕУ инфо кутка Нови Сад.

Предавања у школама Општине Зрењанин су одржана као припрема за манифестацију „Европско село“, која је одржана, уочи Дана Европе, по осми пут, у Зрењанину, 10. маја 2019. године. Током трајања „Европског села“, свака школа учесница из Општине Зрењанин, представљала је једну земљу чланицу Европске уније и декорисала своје кућице у складу са земљом коју је представљала.

4. ФЕП туре

Унапређивање односа Србије са ЕУ и напредак у интеграцијама захтева унапређење и побољшање информисаности грађана и представника свих сектора у АП Војводини по питању самог процеса европских интеграција, као и промовисања регионалних иницијатива, интензивирања сарадње и упознавања са могућностима за креирање и имплементацију заједничких пројеката. Фонд организује и спроводи посете у општинама и градовима на територији АП Војводине усмерене на представнике локалних самоуправа, округа, привредних комора, јавних предузећа, невладиног сектора, те других релевантних институција. Главни циљ ових обилазака је упознавање присутних са могућностима финансирања које нуде ЕУ фондови који су на располагању субјектима са територије Војводине.

Обилазак општина са територије Војводине и у овој години је рађен заједно са Развојном агенцијом Војводине (РАВ).

Представници Фонда „Европски послови“ и Развојне агенције Војводине одржали су радне састанке са представницима следећих општина:

	Округ	Општина	Датум
1.	Севернобачки округ	Мали Иђош	30.07.2019.
2.		Бачка Топола	30.07.2019.
3.	Западнобачки округ	Оџаци	20.06.2019.
4.		Апатин	25.07.2019.
5.		Кула	25.07.2019.
6.	Јужнобачки округ	Бач	20.06.2019.
7.		Тител	27.06.2019.
8.		Жабаљ	27.06.2019.
9.		Србобран	02.07.2019.
10.		Бечеј	11.07.2019.
11.		Сремски Карловци	23.07.2019.
12.		Темерин	30.07.2019.
13.		Бачки Петровац	29.08.2019.
14.		Врбас	29.08.2019.
15.		Бачка Паланка	03.09.2019.
16.		Беоцин	03.09.2019.
17.	Севернобанатски округ	Чока	09.07.2019.
18.		Кањижа	09.07.2019.
19.		Ада	11.07.2019.
20.		Нови Кнежевац	18.07.2019.

21.		Сента	18.07.2019.
22.	Јужнобанатски округ	Пландиште	13.06.2019.
23.		Алибунар	13.06.2019.
24.		Опово	25.06.2019.
25.		Ковачица	25.06.2019.
26.		Ковин	04.07.2019.
27.		Бела Црква	04.07.2019.
28.		Средњобанатски округ	Сечањ
29.	Житиште		18.06.2019.
30.	Нови Бечеј		16.07.2019.
31.	Нова Црња		16.07.2019.
32.	Сремски округ	Ириг	06.06.2019.
33.		Инђија	06.06.2019.
34.		Стара Пазова	23.07.2019.
35.		Шид	05.09.2019.
36.		Пећинци	13.09.2019.
37.		Рума	13.09.2019.

- БАЧКА

Севернобачки округ: У Општини *Мали Иђош* састанку су присуствовали председник општине, заменик председника општине, сарадник и координатор у КЛЕР-у. Представљена је пројектна идеја о бољем искоришћавању термалних вода кроз ИНТЕРРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Заинтересовани су за организовање тродневних обука.

У *Бачкој Тополи* представнике Фонда и РАВ-а дочекали су директор "ВИП - ЛЦ", председник Скупштине општине, представници Ресора за међународну сарадњу, Ресора за омладину спорт и рекреацију и Ресора за образовање. Договорена је будућа сарадња и оспособљавање кадрова ове локалне самоуправе за писање ЕУ пројеката и привлачење страних средстава у ову средину у наредном периоду кроз тродневне обуке у које би биле укључене Канцеларија за младе и НГО. Показали су интересовање за похађање Специјалистичког програма.

Западнобачки округ: У Општини *Оџаци*, помоћник председника општине са сарадницима на пословима развоја у Одсеку за развој у Одељењу за инвестиције, је истакао да би желели да раде на повећању туристичког потенцијала купалишта. Заинтересовани су за тродневне обуке. Координатор Канцеларије за ЛЕР и сарадница у Канцеларији за ЛЕР су били домаћини у Апатину. На састанку је утврђено да се Апатин налази на веома доброј локацији (близу су Мађарска и Хрватска). Имају неколико пројеката у току. Циљ им је да се посредством тродневних обука више људи оспособи за писање пројеката.

У Општини *Кула* састанак је одржан са координатором и сарадником у Канцеларији за ЛЕР. У том периоду је у току била имплементација пројекта са Мађарском из области културе и традиције. Заинтересовани су за организовање обука.

Јужнобачки округ: У Општини *Бач* су нас дочекали руководиоца Одељења за привреду, пољопривреду и економски развој и виши стручни сарадник за пројектно планирање у КЛЕР-у. У имплементацији су имали три пројекта у том периоду. Општина има искуства у писању и имплементацији пројеката. У Тителу су састанку, испред Општине *Тител*, присуствовали руководиоца Одељења за привреду и ЛЕР и сарадник на пословима ЛЕР-а у Одељењу за привреду и ЛЕР. Разговарано је о проблемима са којима се суочавају и предлозима за њихово решење. Веома су заинтересовани за едукацију ђака основних школа на тему настанка и историје ЕУ. За тродневне обуке писања ЕУ пројеката ће контактирати ФЕП када буду имали довољан број заинтересованих. У Жабљу, представнике ФЕП-а и РАВ-а, је дочекао шеф Групе за ЛЕР. Имали су актуелан пројекат инклузије Рома у том периоду. Заинтересовани су за тродневне обуке. У Србобрану су нас дочекали представници КЛЕР-а. Изнели су проблеме са којима се суочавају приликом аплицирања за ЕУ фондове. Договорена је подршка и помоћ од стране ФЕП-а. Истакли су да имају запослене који поседују потребне вештине за писање пројеката.

У Бечеју су домаћини били начелница Одељења за привреду и развој и члан Општинског већа задужен за привреду и предузетништво. Општина је развила спортски туризам. Као проблем су истакли недовољан број људи који се бави писањем пројеката. Представили су пројекте и пројектне идеје на којима тренутно раде. Договорена је сарадња у вези са организовањем обука за писање пројеката.

Представник Канцеларије за локални економски развој у *Сремским Карловцима* је представио четири реализована ЕУ пројекта и четири текућа пројекта. Договорена је подршка кроз консултације у вези са писањем пројекта у оквиру Отворених врата.

Представници Општине *Темерин*, начелница Одељења за пољопривреду и инвестиције, представник Агенција за развој општине Темерин - задужен за ЛЕР, као и координатор економско-финансијских послова састали, су се са представницима ФЕП-а и РАВ-а. Општина има активну и успешну сарадњу са Фондом. У имплементацији тренутно немају ниједан прекогранични пројекат, али имају један у припреми. Као највећи проблем су истакли недостатак обучених кадрова у писању пројеката у циљу бољег искоришћења ЕУ фондова. Заинтересовани су за тродневне обуке у које би укључили већи број НВО.

У *Бачком Петровцу* састанак је одржан са координатором КЛЕР-а и замеником председника општине. Заинтересовани су за тродневне обуке. Представили су пројекте на којима раде и нагласили да немају довољно људи који би писали пројекте. Подршка и помоћ је понуђена од стране ФЕП-а. У *Врбасу*, представнике Фонда и РАВ-а, дочекао је руководиоца Одељења за привреду и економски развој. Изражена је потреба за едукацијом.

У *Бачкој Паланци*, шеф Канцеларије за локално економски развој, заједно са саветницима за праћење и припрему, показали су заинтересованост за одржавање обука у писању ЕУ пројеката. Договорена је сарадња и подршка Општини.

У Општини *Беоцин* разговарано је са чланом Општинског већа за привреду, пољопривредну, рурални развој, комуналне делатности и инфраструктуру и начелником Општинске управе.

Представили су пројекат на којем раде и као проблем су истакли недовољан број запослених како би се озбиљније бавили аплицирањем за ЕУ фондове.

- БАНАТ

Севернобанатски округ: Са председницом Општине *Чока*, шефом Одељења за привреду, развој, пољопривреду, урбанизам и комуналне делатности и представником Панонрег - развојне агенције, разговарано је о плановима за развој општине и оспособљавања општинских кадрова за писање и имплементацију пројеката. У Општини *Кањижа* су представнике ФЕП-а и РАВ-а дочекали представници Одељења за привреду и ЛЕР, руководиоца Одељења за привреду и ЛЕР, директорица у Информационом центру за развој Потиског региона. Кањижа је изузетно активна општина и пример је добре праксе по питању писања пројеката и привлачења бесповратних средстава. У наредном периоду општина ће помагати осталим локалним самоуправама које

имају потребу за већим учешћем у наредним позивима према програмима прекограничне сарадње.

У Општини *Ада* састанку је присуствовао заменик шефа Одељења за капиталне инвестиције и ЛЕР. По његовим речима, општина Ада већину пројеката финансира из сопствених средстава. Представљени су пројекти и пројектне идеје на којима раде. Нису заинтересовани за обуке јер немају ресурсе, али је договорена подршка од стране ФЕП-а у писању пројеката. Домаћини у Новом Кнежевцу су били заменик председника општине и начелник Општинске управе. Немају формалну Канцеларију за локални и економски развој, али имају неколико запослених који раде на пројектима. У периоду када је састанак одржан, радили су на 2 ИПА пројекта. Имају у плану да конкуришу у будућности за нове ИПА пројекте. Потребна им је помоћ ФЕП-а за изналажење партнера. Обуке им у овом тренутку нису потребне.

У *Сенти* су домаћини били начелник Одељења за привреду и ЛЕР и сарадник за пројекте у Одељењу за привреду и ЛЕР. На основу добијених информација, закључено је да општина има одличну реализација пројеката.

У плану је да наставе са писањем пројеката. Истакли су да би желели да се више људи активира за писање ЕУ пројеката, стога су заинтересовани за одржавање обуке.

Јужнобанатски округ: У Општини *Пландиште* разговарано је са замеником председника општине, представником Одељења за привреду, локално-економски развој, финансије и буџет и локалну пореску администрацију и координатором Канцеларије за ЛЕР. Имају један пројекат који је на бодовању. Сарађују са Развојном агенцијом "Јужни Банат" на пројектима. Имају припремљен пројекат за реализацију базена са термалном водом. Желели би да се ова идеја реализује. Треба им стручна помоћ у писању ЕУ пројеката. Заинтересовани су за обуке у писању ЕУ пројеката.

Представници Општинске управе *Алибунар*, начелник Одељења за привреду, развој и јавне службе и помоћник председника општине за финансије, истакли су да би желели да унапреде и реконструишу школе, заинтересовани су за развој туристичких потенцијала (Делиблатска пешчара), као и за организовање обука у писању ЕУ пројеката.

У Општинској управи *Опovo*, заменик председника општине и руководилац Одељења за привреду и финансије, изразили су интересовање за изградњу бицикличке стазе, реконструкцију спортске хале и уређење плаже на Тамишу. Као проблем су истакли да немају довољно обученог кадра за писање пројеката, па би желели да похађају обуку.

У Општини *Ковачица*, представнике ФЕП туре су дочекали руководилац Одељења за привреду и ЛЕР и саветница за привреду и развој. Разговарали су о два пројекта која су у току. Показали су интересовање за организовање обуке за представнике НГО сектора како би се и овај сектор активирао.

У *Ковину* су представнике наше институције и РАВ-а дочекале помоћница председника општине и саветница у Групи за ЛЕР. Проблем виде у томе што се писање и аплицирање за ЕУ фондове додатно не плаћа запосленима у Општини, те запослени нису мотивисани.

У Општини *Бела Црква* разговарано је са саветницом за израду, праћење и реализацију пројеката у КЛЕР-у. Имали су два велика пројекта. Немају потребе за организовањем обука јер запослени имају потребне вештине. Једини проблем са којим се суочавају јесте недовољан број запослених у КЛЕР-у (у оквиру Општине), већ зависе од спољних сарадника.

Средњобанатски округ: У Општини *Сечањ* помоћник председника општине и руководилац Одељења за привреду, развој, инспекцијске послове и заштиту животне средине су нам пружили информације у вези са активношћу на пројектима, писањем и имплементацијом, као и проблемима са којима се суочавају у том процесу. ФЕП је понудио своју подршку и стоји на располагању за све у вези са писањем пројеката. У *Житишту* наши представници дочекани су од стране сарадника председника општине за ЛЕР и сарадника за усклађивање општинских пројеката са прописима ЕУ. Договорена је сарадња са ФЕП-ом у виду пружања подршке кроз консултације (Отворена врата).

У Општини *Нови Бечеј* помоћник председника општине и стручни сарадник за управљање пројектима у КЛЕР-у су нам представили планове за писање пројеката из области туризма и

културе и истакли да им је у томе потребна помоћ ФЕП-а. Заинтересовани су за организовање тродневних обука.

У Општини *Нова Црња*, где су домаћини били сарадник на пословима привреде и развоја у Одељењу за привреду, ВД начелник Општинске управе и саветник председника општине задужен за инвестиције, као и сарадник у Одељењу за привреду и локално-економски развој општине Нова Црња, разговарано је о искуствима на пројектима прекограничне сарадње. Показали су заинтересованост за наставак добре сарадње.

- СРЕМ

Сремски округ: У *Иригу* шеф Службе за привреду и ЛЕР и сарадник за развој у Служби за привреду и ЛЕР, примили су представнике Фонда и РАВ-а. Истакли су да тренутно немају текућих пројеката, али планирају да аплицирају у новом буџетском периоду. Показали су заинтересованост за обуке, иако имају искуства у писању пројеката, и изразили потребу за стручном помоћи ових институција у будућој сарадњи. У *Инђији* састанак је одржан са директором Агенције за економски развој општине Инђија и самосталним стручним сарадником за економски развој у Агенцији за економски развој. Показали су заинтересованост за обуке и истакли да имају у плану уређење депоније и изградње бицикличке стазе.

У *Старој Пазови* састанку су присуствовали помоћник председника општине за економски развој и стратешки маркетинг са сарадницима. Општина Стара Пазова је привредно развијена, са великим бројем страних инвеститора. Активни су у писању пројеката. Планирају да реконструишу спортско-рекреативни објекат, обданиште, да изграде скејт парк у Старој Пазови. Договорена је сарадња у наредном периоду.

У *Шиду*, шеф Одељења за ЛЕР је дочекао представнике Фонда и РАВ-а. Овом приликом, представљен је рад на тренутним пројектима као и на пројекту обуке из српског језика који је намењен мигрантима. Показана је заинтересованост за организовање обука у писању ЕУ пројеката што би допринело бољем коришћењу европских фондова и привлачењу страних инвеститора. На састанку је договорена будућа сарадња.

Састанак у *Пећинцима* одржан је са секретаром Скупштине општине и координатором за ЛЕР. Заинтересовани су да се код њих одржи обука у писању ЕУ пројеката. Истакли су жељу да аплицирају на пројектима из области животне средине и екологије.

У *Руми* су се састали са шефом Одељења за ЛЕР. Учествовали су на прекограничном пројекту Србија-Хрватска: Коњичке руте Срем у оквиру кога је изграђен отворен и затворен мањез са сврхом реализације хипотерапије деце и одраслих. Представили су пројекат на којем тренутно раде и истакли да су заинтересовани за организовање обука у писању ЕУ пројеката.

Представници Фонда „Европски полови“ АП Војводине, поред радних састанака организованих са представницима Развојне агенције Војводине, посетили су и организовали радне састанке у следећим општинама:

Округ	Општина	Датум
1.	Средњобанатски округ	Нови Бечеј
2.		Сечањ
3.		Нова Црња
4.		Сечањ
5.	Западнобачки округ	Оџаци

Сврха ових посета, као и у претходним годинама, била је упознавање Фонда и РАВ-а са тренутним активностима, изазовима и препрекама у локалним самоуправама широм територије Војводине, са циљем заједничке сарадње, унапређења даљих активности и превазилажењу проблема на терену. Фокус је био на томе како у будућем периоду обезбедити што је могуће више бесповратних средстава из ЕУ фондова, али и како привући нове инвеститоре у општине. Представници посећених општина изразили су потребу за обуком својих кадрова у циљу бољег коришћења фондова Европске уније, и у вези са тим постигнут је договор да Фонд у наредном периоду у овим општинама одржи обуке за писање предлога пројеката. Наиме, један од основних проблема, поред недостатка финансијских средстава, јесте недостатак обучених и стручних кадрова који би пратили доступне фондове и програме и преко пројеката привлачили бесповратна средства у своје средине. ФЕП туре, у сарадњи са РАВ-ом, јесу управо један корак у подршци и јачању капацитета локалних самоуправа и регионалном развоју.

5. Координационе групе

У циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине, када је у питању коришћење расположивих европских фондова, Фонд је наставио да узима активну улогу у координацији активности покрајинских институција, секретаријата Покрајинске владе, регионалних развојних агенција, органа јединица локалне самоуправе и других институција укључених у процес европских интеграција, а које су исказале интересовање за сарадњу са Фондом. Као део система за информисање, координационе групе наставиле су да окупљају представнике релевантних јавних институција, као и организација цивилног друштва на подручју АП Војводине, са циљем унапређивања протока информација на тему доступних европских фондова и програма, као и актуелних европских конкурса.

Свакој институцији и организацији дата је могућност да делегира свог представника (контакт особу) у оквиру одређене координационе групе. Контакт особа је задужена за комуникацију и сарадњу са Фондом, на располагању су јој све информације од значаја за институцију/организацију коју представља, а везано за могућности финансирања путем европских фондова, као и других тематских области из оквира процеса европских интеграција. У 2019. години настављен је рад са претходно формираним координационим групама, а то су:

- Координациона група за општине и градове;
- Координациона група за јавна и јавно-комунална предузећа, фондације и кластере
- Координациона група за покрајинске секретаријате АП Војводине, регионалне развојне агенције и Универзитет у Новом Саду
- Координациона група за организације цивилног друштва.

Првом састанку координационих група, одржаном 13. септембра 2019. године, присуствовало је 35 представника покрајинских секретаријата АП Војводине, регионалних развојних агенција, Универзитета у Новом Саду, општина, јавних и јавно-комуналних предузећа, фондација и организација цивилног друштва. На скупу је представљен тада актуелан трећи позив у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска–Србија 2014-2020, уз учешће представника Министарства за европске интеграције, односно Антене Заједничког секретаријата Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска–Србија. Циљ скупова био је информисање, умрежавање, размена добрих идеја и давање подстрека представницима релевантних јавних институција и организација са територије Војводине, које у свом плану имају да конкуришу на неки од програма које финансира Европска унија.

Другом састанку координационих група, одржаном 23. децембра 2019. године у Новом Саду, присуствовало је 46 представника покрајинских секретаријата АП Војводине, регионалних развојних агенција, општина, јавно-комуналних предузећа, фондација, кластера, организација цивилног друштва, образовних и других институција. На скупу је представљен други позив у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014-2020. Учесници скупа су упознати са приоритетима који ће се финансирати, као и са активностима које могу бити финансиране у овом позиву за доставу предлога пројеката. Циљ скупа био је информисање, умрежавање, размена добрих идеја и давање подршке представницима релевантних јавних институција и организација са територије Војводине, које желе да конкуришу у оквиру програма које финансира Европска унија. Циљ самог позива за достављање предлога пројеката је јачање економско друштвеног развоја у прекограничном подручју Србије и Босне и Херцеговине кроз дефинисане циљеве и приоритете засноване на компаративним предностима и постојећим ресурсима.

6. Отворена врата

Интересовање институција и грађана за пројекте који се финансирају из ЕУ средстава се повећава из године у годину. Сходно томе, а како би се допринело да што више институција, организација и појединаца кроз пројекте аплицира за средства из ЕУ, Фонд је, за све заинтересоване, обезбедио стални термин за консултације, петком у периоду од 10 до 13 часова, уз електронску пријаву путем новог интернет портала Фонда.

Теме које се најчешће јављају на консултацијама су следеће:

- информације о актуелним програмима и отвореним позивима;
- процена пројектних идеја;
- могућности финансирања за приватне компаније кроз ЕУ фондове;
- финансирање невладиног сектора;
- регистрација у PIC бази ЕУ;
- регистрација у PADOR бази;
- финансирање пољопривредних произвођача;
- могућности које нуде други донатори;
- учешће у ИПА програмима прекограничне сарадње;
- ревизија адекватности и прихватљивости пројектних идеја;
- оцена прикладности институција за конкурисање на ЕУ позиве;
- помоћ око израде предлога пројеката;
- помоћ око конкурсне документације;
- помоћ око израде логичке матрице пројекта;
- помоћ око буџетирања пројекта;
- информације о обукама Фонда „Европски послови“.

Корисници услуга Фонда препознали су важност ове активности која је наишла на њихово одобравање те ће се реализација исте наставити и у будућем периоду. У оквиру поменутих акција најчешће се као корисници услуга Фонда јављају грађани заинтересовани за могућности финансирања путем ЕУ фондова, организације цивилног друштва (нпр. удружења грађана, културно-уметничка друштва, спортски клубови итд.), потом институције од јавног значаја на територији Војводине (школе, градске и општинске управе, јавна предузећа, музеји, покрајински заводи итд.), као и предузећа из приватног сектора и пољопривредна газдинства. Такође, Фонд пружа стручну помоћ и приликом регистрације у ЕУ бази за потенцијалне кориснике и пројектне партнере – PADOR. Паралелно са регистрацијом у Падор бази пружа се и асистенција приликом регистрације у PIC бази ЕУ која је неопходна приликом конкурисања за фондове Европске уније као што су Креативна Европа, Еразмус+, Европа за грађане и грађанке итд. Могући проблеми који се могу јавити приликом регистрације су такође једна од тражених тема консултација. У оквиру програмске активности „Отворена врата“, током 2019. године, реализовано је 74 консултације.

Графикон 4. – Структура учесника на консултацијама у оквиру акције „Отворена врата“ током 2019. године

7. Процена пројектних идеја

Програмска активност под називом „Процена пројектних идеја“, спровођена је током целе године. Структура врсте институција/организација које су достављале пројектне идеје на процену, приказана је на Графикону бр. 5. Локалне самоуправе као и невладине организације доставиле су највећи број пројектних идеја на процену (по 26%), затим следе покрајинске и републичке институције (21%), школе, високошколске и научне институције (13%), Јавна предузећа (8%), привредни субјекти (4%) и физичка лица (2%).

У оквиру горе поменути активности, током 2019. године извршена је процена 103 пројектне идеје у оквиру којих је Фонд пружао подршку приликом:

- анализе усаглашености мера и приоритета отворених позива са циљевима пројектног предлога који је идентификовани као квалитетан и релевантан за конкурсе Европске уније и истовремено подобан за финансирање;
- оцене прикладности идеје/институције условима конкурса;
- проналажења пројектних партнера из земље и региона;
- анализе усклађености предлога пројекта са европским, националним, покрајинским и другим стратешким документима;
- разраде циљева, резултата, радних пакета и активности уз претходно спроведену анализу проблема;
- утврђивања одрживости пројектног предлога;

- анализе ризика и претпоставки за успешно конкурисање и имплементацију предметне пројектне идеје;
- приликом буџетирања пројекта;
- пријаве пројектног предлога на прописаним обрасцима;
- израде логичке матрице;
- Израде плана активности.

Графикон 5. - Структура учесника у оквиру активности "Процена пројектних идеја" током 2019. године

8. Истраживачко – аналитичке активности

У оквиру својих свакодневних активности Фонд обавља истраживачко-аналитичке активности везане за праћење актуелних програма и отворених конкурса Европске уније где институције основане у Републици Србији имају право учешћа. Такође, значајно место међу активностима Фонда имају и активности усмерене на анализе области релевантних за унапређивање процеса европских интеграција у АП Војводини, као и анализе нових могућности финансирања развојних и других пројеката у циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине.

- **Анализа позива отворених за кориснике из Србије**

У склопу активности које су везане за коришћење европских фондова, Фонд је пратио и анализирао актуелне европске програме како регионалног, тако и европског карактера и отворене позиве и о њима информисао потенцијалне кориснике кроз медије, конференције за штампу, информативне сесије и путем интернет странице Фонда. Позиви који су били отворени током 2019. године представљени су у наредној *табели*.

Инструмент за претприступну помоћ – ИПА
<ul style="list-style-type: none"> • Дунавски транснационални програм, Трећи позив за подношење предлога пројеката • Интерег АДРИОН програм 2014-2020, Приоритетна оса бр. 1: Иновативан и паметан регион, Трећи позив за подношење предлога пројеката у оквиру Јадранско-јонског програма • Интерег АДРИОН програм 2014-2020, Приоритетна оса бр. 3: Повезан регион, Трећи позив за подношење предлога пројеката у оквиру Јадранско-јонског програма • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020, Трећи позив за подношење пројектних предлога • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020, Отворен видео конкурс поводом Дана европске сарадње • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Србија-Северна Македонија 2014-2020, Први позив за подношење пројектних предлога • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Србија-Црна Гора 2014-2020, Други позив за подношење пројектних предлога • ИПАРД II програм 2014-2020, Мера 1 – Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава - Други позив за подношење пројектних предлога • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020, Други позив за подношење пројектних предлога
Програми Европске уније
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, Пројекти организација цивилног друштва 2019 • Европа за грађане и грађанке, Братимљење градова 2019 - други рок • Европа за грађане и грађанке, Мрежа градова 2019 – други рок • Европа за грађане и грађанке, Европско сећање 2020 • Европа за грађане и грађанке, Братимљење градова 2020, први рок • Европа за грађане и грађанке, Мрежа градова 2020, први рок • КОСМЕ, Позив за достављање пројектних предлога намењен Европском програму кластера изврности • КОСМЕ, Оквир компетенција за предузетништво • КОСМЕ, Позив за подношење пројектних предлога за подстицај социјалном предузетништву у оквиру ЕУ програма COSME • КОСМЕ, „Подстицање изградње заједнице у вези са питањем женског предузетништва – Управљање и функционисање платформе Wegate“ • Креативна Европа, Пилот позив за мобилност у визуелним и извођачким уметностима у земљама Креативне Европе • Креативна Европа, Конкурси за књижевне преводе 2019 • Креативна Европа, Пилот позив за културне и креативне индустрије • Креативна Европа, Позив за достављање пројектних предлога „Шема мобилности уметника и/или културних професионалаца“ у оквиру програма Креативна Европа • Креативна Европа, Музика покреће Европу – Позив за сарадњу малих музичких простора • Креативна Европа, Јавни позив за подношење европских пројеката сарадње 2020 • Креативна Европа, Јачање културне сарадње и конкурентности културних и креативних индустрија Западног Балкана • ЕаСИ, VP/2019/005 - ПРОГРЕСС: Подршка развоју прилагођених услова за учење у

<i>имплементацији „Путеви усавршавања“</i>
• ЕасИ, VP/2019/001 - <i>Подршка социјалном дијалогу</i>
• ЕасИ, VP/2019/008 - <i>ПРОГРЕСС: Побољшање административне сарадње и приступ информацијама</i>
• ЕасИ, VP/2019/004 - <i>Побољшање стручности у области индустријских односа</i>
• ЕасИ, VP/2019/007 – <i>Информације, консултације и учешће представника предузећа</i>
• ЕасИ, VP/2019/003 – <i>Позив за пројекте из области социјалних иновација и националних реформи</i>
• ЕасИ, VP/2019/011 – <i>Програм размене мобилности за МСП</i>
• Еразмус+, <i>Позив за пилот пројекат мобилности у области стручног образовања и обука за Западни Балкан, Турску и Африку</i>
• Еразмус+, <i>Подстицање иновација у настави језика</i>
• Еразмус+, <i>Позив за подношење пројектних предлога за Европску језичку ознаку</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 3 – Социјална укљученост и заједничке вредности: допринос у области образовања и оспособљавања</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 3 – Центар изузетности за неформално образовање</i>
• Еразмус+, <i>Жан Моне активности 2020</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 2 – Савези знања 2020</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 2 - Изградња капацитета у области младих 2020</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 1 – Заједнички мастер програми 2020 (Еразмус Мундус)</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 2 – Савези секторских вештина 2020</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 2 – Европски универзитети</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 2 - Изградња капацитета у високом образовању 2020</i>
• Еразмус+, <i>Кључна активност 3 – Подршка реформама образовне политике</i>
• Еразмус+, <i>Спорт</i>
Остали програми
• <i>Развојни фонд Војводине, Расписан конкурс за краткорочне кредите за предфинансирање реализације пројеката суфинансираних од стране ЕУ и билатералних пројеката</i>
• <i>Програм Уједињених нација за развој, Изазов отворених података</i>
• <i>Министарство финансија, Подршка локалним самоуправама – Други позив за подношење предлога пројеката у оквиру Програма Exchange 5</i>
• <i>Коалиција корисника информација и медија у југоисточној Европи, Позив за подношење предлога пројеката је отворен за организације цивилног друштва у побољшању вештина медијске и информационе писмености грађана</i>
• <i>Европска комисија, Стратегија за социјално укључивање Рома 2019; EU4TECH Програм инвестиционе спремности 2019; Позив за предлоге пројеката у оквиру програма „Подршка цивилном друштву“</i>
• <i>Краљевина Холандија, Позив за пројекте који промовишу поштовање људских права и основних слобода сваког грађанина у регион ОЕБС-а и шире</i>
• <i>Краљевина Холандија, Фонд за људска права</i>
• <i>Фонд за иновациону делатност, Јавни позив за Програм суфинансирања иновација</i>
• <i>Европска комисија, Изградња, одржавање и опремање спортских објеката</i>
• <i>Развојна агенција Србије, Јавни позив за учешће у програму подршке интернационализацији МСП кроз индивидуално учешће на међународним сајмовима у иностранству; Јавни позив за учешће у програму подршке секторима прерађивачке индустрије; Јавни позив за спровођење стандардизоване услуге менторинг 2019;</i>

<ul style="list-style-type: none"> • Информациони центар за развој Потиског региона, <i>Позив за подношење предлога пројеката - Амбасада Републике Бугарске у Београду</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европска комисија, <i>Подршка регионалним тематским мрежама организација цивилног друштва, подршка регионалним мрежама који се боре за права жена и равноправност полова и подршка малим пројектима који промовишу сарадњу између заједница и грађана Србије и Косова</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, <i>Мали грантови за унапређење приступа избеглица и расељених лица запошљавању</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Фонд за Западни Балкан, <i>Амбасада Краљевине Норвешке и Балкански фонд за демократију настављају подршку организацијама цивилног друштва у Србији, Црној Гори и Северној Македонији; Трећи позив за регионалне предлоге пројеката</i>

- **Анализа програма Европске уније доступних за кориснике из Србије**

Током 2019. године су расписани позиви за подношење предлога пројеката у оквиру одређених европских програма који припадају новој генерацији програма у финансијској перспективи од 2014. до 2020. године од којих је већина наставак претходно успостављених програма у оквиру финансијске перспективе од 2007. до 2013. године. Република Србија је наставила са учешћем у новој генерацији програма прекограничне сарадње који у актуелној финансијској перспективи носе ознаку „Интерег“ као што је ИПА Интерег програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Такође, Република Србија је у складу са својим европским опредељењем наставила да се прикључује програмима Европске уније који омогућавају реализацију пројеката у сарадњи са државама чланицама Европске уније и другим прикљученим државама у областима које су дефинисане као значајне од стране Европске уније.

- **Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Србија-Северна Македонија 2014-2020.**

Министарство финансија, Владе Републике Србије у сарадњи са Министарством за европске интеграције Републике Србије и Министарством за локалну самоуправу Републике Северне Македоније, је лансирало Први јавни за подношење предлога пројеката у оквиру горе поменутог програма. Предмет позива је суфинансирање намењено пројектима чији је циљ јачање добросуседских односа, успостављање партнерстава и допринос развоју виталног програма који повезује људе и ресурсе на одржив начин. У оквиру Првог позива за подношење предлога пројеката, укупни расположиви износ је 1.260.000 евра. Програмска област обухвата Јабланички и Пчињски округ у Републици Србији, као и Североисточни регион и регион Скопја, када је реч о Републици Северна Македонија. Предлоге пројеката могу да поднесу: локалне самоуправе, органи јавне власти, регионалне и локалне организације за подршку пословања, институције за запошљавање, образовне, истраживачке, културне, здравствене и социјалне институције, организације цивилног друштва.

- **Програм Еразмус+**

Програм Европске уније за образовање, усавршавање, младе и спорт који се спроводи децентрализовано што подразумева да одређене делове програма спроводе националне агенције које се налазе у програмским земљама, док су неки делови централизовани и спроводи их Извршна агенција за образовање, аудиовизуелну делатност и културу у име Европске комисије. Новина у овом програму односи се на то да је **Република Србија постала пуноправна чланица** програма Еразмус+ (почевши од Општег позива за 2019. годину) тј. програмска земља. Програм је структуриран око три кључне активности (КА1 - Пројекти за мобилност, КА2 - Пројекти

институционалне сарадње и КАЗ - Пројекти за подршку реформи образовних политика) и два потпрограма – Жан Моне и Спорт. Позиви у оквиру Еразмус+ програма прате утврђени распоред у календарској години где одређени позиви имају више рокова за подношење предлога пројеката. У 2019. години расписан је позив за Еразмус Мундус заједничке мастер програме у оквиру кључне активности 1 за школе, стручно образовање и обуке, образовање одраслих и за младе из Србије. Од централизованих делова програма најзначајније за Србију је учешће у кључној активности 2 која подржава пројекте у области изградње капацитета у области високог образовања и изградње капацитета за рад са младима где се корисници из Србије могу јавити као носиоци пројеката. И као последица пуноправног чланства у Еразмус+ програму, организације из Србије које се баве младима по први пут имају прилику да поднесу пријаву за у оквиру кључне активности 3.

Фонд „Европски послови“ АП Војводине прати **актуелне програме и отворене позиве који се финансирају и из других међународних фондова и средстава** (Европска комисија, Централно-европска иницијатива, Уједињене нације, Амбасаде итд.), као и позиве које расписују институције из Србије, а да су тематски везани за област европских интеграција (различита министарства и покрајински секретаријати и сл.), а који могу бити значајни за кориснике из Србије.

III ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У наредном делу дат је преглед информативно-промотивних активности одржаних у током 2019. године.

Табела 3. – Преглед информативно-промотивних активности у периоду јануар – децембар 2019. године

Редни број	Информативно – промотивне активности	Датум
1.	Догађај: Отварајућа конференција пројекта „ <i>Cornucopia</i> “ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	21.01.2019.
2.	Догађај: Конференција „Војводина у 2019.“ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: <i>Color Press Group</i> , Покрајинска влада, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	04.02.2019.
3.	Догађај: Међународна научна конференција „ <i>Exercise and Quality of Life - From Active Childhood to Healthy Aging</i> “ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	11- 13.04.2019.
4.	Догађај: Манифестација Европско село Локација: Зрењанин, Србија Организатори: Општина Зрењанин, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Делегација ЕУ у Р. Србији	10.05.2019.

5.	Брошура: 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд "Европски послови" АП Војводине	14.05.2019.
6.	Догађај: Свечана додела сертификата полазницима 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Сремска Каменица, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет Едуконс	15.05.2019.
7.	Догађај: Промоција пројекта „XDEGREE“ у оквиру 86. Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет у Новом Саду	15.05.2019.
8.	Догађај: Представљање пројекта „ <i>Cornisoria</i> “ на 86. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду	15.05.2019.
9.	Догађај: Почетак 6. циклуса Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Сремска Каменица, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет Едуконс	17.05.2019.
10.	Догађај: Форум Креативна Европа у Новом Саду Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Деск Креативна Европа Србија, Фонд „Европски послови“ АП Војводине - Антена Деска Култура Креативна Европа Србија, Фондација „Нови Сад 2021“	16- 17.05.2019.
11.	Догађај: Отварајућа конференција пројекта „ <i>Parainspired!</i> “ Локација: Инђија, Србија Организатори: Покрајински секретаријат за спорт и омладину Аутономне покрајине Војводине, Олимпијски комитет Босне и Херцеговине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Општина Инђија	18.06.2019.
12.	Догађај: Обележавање Дана Војводине у Бриселу - Пријем „ <i>Vojvodina – Future Unlimited</i> “ Локација: Брисел, Белгија Организатор: Покрајинска влада, Скупштина АП Војводине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине – Канцеларија АП у Бриселу, Министарство спољних послова Републике Србије	07.10.2019.
13.	Часопис: „ <i>Vojvodina – Future Unlimited</i> “ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Фонд "Европски послови" АП Војводине	Октобар 2019.
14.	Догађај: Завршна конференција пројекта „ <i>Mos – Cross</i> “ Локација: Сомбор, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Завод за јавно здравље Сомбор, Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније	11.10.2019.

15.	Догађај: Завршна конференција пројекта „ViCTour“ Локација: Нови Сад, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Вуковарско-сријемска жупанија, Туристичка заједница Вуковарско-сријемске жупаније, Туристичка организација Војводине	14.10.2019.
16.	Догађај: Инфо дан у Сомбору Локација: Сомбор, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине - Антена Култура Деска Креативна Европа Србија	29.10.2019.
17.	Догађај: Инфо дан у Сенти Локација: Сента, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине - Антена Култура Деска Креативна Европа Србија	30.10.2019.
18.	Догађај: Инфо дан у Новом Саду Локација: Нови Сад, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине - Антена Култура Деска Креативна Европа Србија	4.11.2019.
19.	Догађај: Форум Креативна Европа у Београду Локација: Београд, Србија Организатори: Деск Креативна Европа Србија, Фонд „Европски послови“ АП Војводине - Антена Деска Култура Креативна Европа Србија	7-8.11.2019.
20.	Брошура: 6. циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд "Европски послови" АП Војводине	22.12.2019.
21.	Догађај: Свечана додела сертификата полазницима 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Сремска Каменица, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет Едуконс	23.12.2019.
22.	Догађај: Семинар о информационој безбедности за локалне самоуправе Локација: Нови Сад, Србија Организатори: НАЛЕД, РАТЕЛ, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Канцеларија за ИТ, еУправу, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	27.11.2019.

1. Отварајућа конференција пројекта „Cornucopia“

На Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду је 21. јануара 2019. године одржана отварајућа конференција европског пројекта „Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста – *Cornucopia*“, на којој су говорили др Бранко Ћупина, продекан Пољопривредног факултета, Марко Ровчанин, помоћник секретара у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, и Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Пројекат „*Cornucopia*“, чија је укупна вредност 352.798,57 евра, од чега Европска унија учествује са 85%, односно 299.878,77 евра, траје 24 месеца, од 1. априла 2018. до 31. марта 2020. године. Партнери на пројекту са српске стране поред Фонда су Пољопривредни факултет из Новог Сада и Удружење баштована из Сенте, док са мађарске стране, Национални центар за истраживање и иновације у пољопривреди, Иновативна непрофитна фондација за агро-биотехнички развој бизниса и Непрофитно истраживање житарица.

2. Конференција „Војводина у 2019.“

У Великој сали Скупштине АП Војводине, дана 4. фебруара 2019. године, одржана је конференција „Војводина у 2019.“ на којој су учествовали бројни званичници АП Војводине, али и представници дипломатског кора. Председник Покрајинске владе Игор Мирковић и председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор, поздравили су присутне и известили о напретку наше Покрајине, и о развојним плановима за 2019. годину.

Конференција је организована по панелима - на којима су учествовали градоначелници војвођанских градова - на теме: „Новац никад не спава“, „Поглед из равнице“, „Перспективе енергетске стабилности у 2019“, „Зелена економија“, „Спорт и бизнис“ и друге. Посебно је посећен панел „Војводина – европска регија“ на којем су учествовали покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Огњен Бјелић, амбасадори Хрватске, Румуније и Чешке, и Александар Симурдић, представник Европског покрета у Србији. У оквиру панела истакнут је напредак наше Покрајине, посебно кроз регионалну сарадњу, чија су круна бројни европски пројекти које успешно реализује и Фонд „Европски послови“ АП Војводине.

3. Међународна научна конференција „*Exercise and Quality of Life - From Active Childhood to Healthy Aging*“

Међународна научна конференција под називом „*Exercise and Quality of Life - From Active Childhood to Healthy Aging*“ („Вежба и квалитет живота – од активног детињства до здравог старења“) одржана је од 11. до 13. априла 2019. године у организацији Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду. Најеминетнији научници из ове области, како домаћи тако и страни, представили су своја досадашња истраживања током конференције.

Поздравне говоре одржали су професор емеритус Влодимиерз Староста, председник ИАСК-а и представник Института спортских наука у Варшави (Пољска), проф. др Томислав

Кристичевић, декан Кинезиолошког факултета Универзитета у Загребу (Хрватска), након чега је уследио радни део, на ком су се представили пленарни предавачи.

Декан Факултета спорта и физичког васпитања проф. др Небојша Максимовић уручио је захвалнице свим партнерским институцијама које су подржале организацију овог важног научног скупа, међу којима се налази и Фонд.

Представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Јована Рапајић и Немања Давидовић представили су присутнима могућности финансирања путем ЕУ фондова и основе писања пројеката са којима може да се конкурише на програме доступне Србији, као земљи кандидату за чланство у Европској унији.

4. Манифестација Европско село

Поводом Дана Европе, 10. маја 2019. године, осми пут по реду, на централном тргу у Зрењанину, одржана је манифестација „Европско село“. Овом догађају, јединственом у Србији, који је окупио ђаке и наставнике 28 школа са територије општине Зрењанин, присуствовао је велики број учесника, званичника и посетилаца. Циљ манифестације јесте боље упознавање земаља чланица Европске уније, њихових специфичности, традиције и културе њихових народа, уз мото ЕУ - уједињени у различитости.

Домаћин манифестације, градоначелник Зрењанина Чедомир Јањић угостио је овим поводом у Градској кући директорку Фонда „Европски послови“ АП Војводине Видосаву Ендерић, те амбасадоре Краљевине Данске Андреса Хоугора, Републике Кипар Константиноса Елиадеса, представника Делегације ЕУ у Србији и шефа операција Ингве Енгстрома, првог саветника амбасаде Републике Мађарске Тамаша Бакоа, првог конзула амбасаде Републике Хрватске - конзулата у Суботици Михаела Томшића, референта за јавну дипломатију и културу амбасаде Републике Пољске Јоанеа Будишина, док је церемонији отварања „Европског села“ присуствовала Ксенија Миленковић, помоћница министарке за европске интеграције у Влади Републике Србије.

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је већ пет година узастопно активно учествовао у реализацији „Европског села“, пре свега кроз едукацију основаца о настанку и историји Европске уније, њеним институцијама, вредностима и циљевима, државама чланицама, као и европском путу Републике Србије. Представници Фонда обишли су 28 школа са територије Општине Зрењанин, које су на овој манифестацији представљале по једну државу чланицу ЕУ, и наша предавања је у 2019. години одслушало око 800 ђака ових школа, заједно са својим наставницима. Фонд се и овог пута побринуо да обезбеди симболичне поклоне за све школе учеснице манифестације.

5. Израда брошуре за 5. циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

По завршетку петог циклуса Програма, израђена је брошура у циљу промоције истог. Тираж брошуре је био 250 ком.

6. Свечана додела сертификата полазницима 5. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Свечаном доделом сертификата полазницима завршен је пети циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је Фонд „Европски

послови“ АП Војводине спровео у сарадњи са Универзитетом Едуконс, а под покровитељством АП Војводине. Свечана додела сертификата је одржана на Универзитету Едуконс дана 15. маја 2019. године.

Полазницима су се обратили Ђорђе Милићевић, потпредседник Покрајинске владе, Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине и др Александар Андрејевић, ректор Универзитета Едуконс у Сремској Каменици.

Честитајући полазницима на успешно завршеној обуци, потпредседник Милићевић је истакао како је наша земља посвећена европским интеграцијама, те да је Покрајинска влада активан чинилац у процесу изградње модерне, стабилне и развијене Републике Србије. Потпредседник Милићевић је навео да су један од важних извора финансирања у остваривању наших циљева снажног и равномерног развоја и претприступни фондови и стога је важан Специјалистички програм, преко кога ћемо имати образоване људе са знањима о институцијама- доносиоцима одлука и о процедурама у Европској унији, о припреми и начину реализације развојних пројеката за коришћење доступних европских фондова. С обзиром на то да су полазници из целе АП Војводине, то ће обезбедити и могућност одрживог регионалног развоја, чиме се доприноси и већем запошљавању и побољшању свакодневног живота наших грађана.

Директорка Ендерић је подсетила на ток петог циклуса Програма и истакла како је Програм до тада успешно завршило преко 200 полазника из 28 општина АП Војводине. Директорка Ендерић је навела да је, у сарадњи са Универзитетом Едуконс, а уз финансијску подршку Покрајинске владе, обезбеђено више наставних јединица у односу на претходне године, затим гостовања страних предавача који су полазницима пренели своја искуства и примере добре праксе, као и предавања наших стручњака који су уложили труд да пренесу своја знања у управљању ЕУ фондовима и програмима. Током петог циклуса Програма, организоване су две теренске посете на територији АП Војводине и студијско путовање у Горењску регију, Републику Словенију, које је полазницима омогућило размену искустава на већ реализованим ЕУ пројектима, али и на тему писања заједничких пројеката, и генерисано је 5 пројектних идеја. Директорка Ендерић је додала да су очекивања та да ће управо институције чији су запослени прошли Програм, бити спремне да начине наредне кораке, како би наша почетна замисао добила свој прави смисао. Директорка је изразила наду да ће се многе поменути пројектне идеје преточити у пројектне предлоге и да ће успешно конкурисати на предстојећим конкурсима, чиме би појачале међурегионалну сарадњу.

Ректор Универзитета Едуконс др Александар Андрејевић је похвалио сарадњу са Покрајинском владом и Фондом и изразио наду како ће убудуће сарадња бити још успешнија.

7. Промоција пројекта „XDEGREE“ у оквиру 86. Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду

У склопу активности пројекта „Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије - XDEGREE“, који суфинансира Европска унија у оквиру Интерег ИПА прекограничног програма Хрватска –Србија, организована је презентација остварених резултата пројекта с фокусом на представљање аналитичке студије „Могућности и практична примена обновљивих извора енергије у јавним комуналним предузећима“ у оквиру 86. Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду дана 15. маја 2019. године.

Пројектни менаџер проф. Филип Кулић истакао је да су биогасна електрана у Сомбору и соларна електрана у Винковцима, које ће допринети очувању животне средине, у завршној фази монтаже, док су лабораторија за испитивање биомасе у Осијеку и лабораторија за испитивање

квалитета и креирање рецептура за производњу биогаса у Новом Саду, комплетно опремљене и пуштене у погон. Пројекат има за циљ да промовише и унапреди употребу различитих извора обновљиве енергије у прекограничном подручју, а један од циљева је да се биомаса у постројењима користи за производњу биогаса, те да се подигне ниво свести јавности о потенцијалу обновљивих извора енергије да би се заштитила животна средина. Проф. Кулић је навео да је од пројектних активности остало да се уради анализа квалитета сировина од којих се производи биогас, те да се направи рецептура за допуњавање дигестора за производњу биогаса у Сомбору. Очекивања су да након завршетка пројекта нови производни капацитети енергије буду значајно већи. Проф. Кулић је додао да је главна идеја да се таква постројења граде на фармама на којима постоји животињска и биљна производња, а да су индустрије у урбаним срединама проблематичне јер не постоје закони који би приморали људе да се баве раздвајањем отпада.

Презентација је организована на пројектном штанду у хали 1 у склопу представљања и промоције пројекта на 86. Међународном Пољопривредном сајму у Новом Саду.

8. Представљање пројекта „Corniscopia“ на 86. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду

Током 86. Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду, дана 15. маја 2019. године, одржана је размена истраживача из Србије и Мађарске и том приликом представљен је пројекат „Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста - *Corniscopia*“, који је суфинансиран кроз средства Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија.

У фокусу пројекта „*Corniscopia*“ су алтернативне биљне врсте, а Сајам је искоришћен у циљу афирмације њиховог узгоја, као и бројних производа који се од њих добијају. Пројектне активности обухватају и интерактивне радионице ради трансфера знања. У оквиру једне од њих се видело да међу студентима Пољопривредног факултета постоји изузетно интересовање за изборни предмет Алтернативне биљне врсте.

9. Почетак 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Почетак шестог циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ обележен је свечаним обраћањем Видосаве Ендерић, директорке Фонда „Европски послови“ АП Војводине, и проф. др Александра Андрејевића, ректора Универзитета Едуконс, на Универзитету Едуконс дана 17. маја 2019. године.

Директорка Ендерић је полазнике обавестила о чињеницама важним за Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, да је Програм до тада успешно завршило преко 200 полазника из чак 28 општина широм Војводине и то представника администрације, школа, удружења грађана, културних институција, јавно-комуналних предузећа, невладиног сектора – свих оних форми удружења које могу да се такмиче за фондове Европске уније; да се и шести циклус предавања организује у сарадњи са Универзитетом Едуконс, а уз финансијску подршку Покрајинске владе; да програм обухвата предавања страних предавача, експерата и стручњака у раду на пројектима. Проф. др Александар Андрејевић, поздрављајући полазнике, захвалио се на досадашњој сарадњи и честитао полазницима јер су спремни да раде на себи и стичу нова, веома потреба знања и вештине.

10. Форум Креативна Европа 2019 у Новом Саду (16. и 17. мај 2019. године)

Током 16. и 17. маја 2019. године одржана је међународна конференција Форум Креативна Европа 2019, први пут у Новом Саду.

Форум је организован у сарадњи са Фондацијом Нови Сад 2021 и Фондом “Европски послови” АП Војводине (Антенa Деска Култура Креативна Европа Србија).

Тема Форума био је начин на који пројекти и модели организовања у култури могу да подстичу сарадњу, борећи се против стереотипа и различитих облика друштвене неједнакости. С идејом неопходности јачања сарадње и повезивања, Форум је организован кроз партнерства у три града (Нови Сад, Ниш, Београд) и подразумева хоризонталне начине учења, размене, укључивања и повезивања домаћих и иностраних професионалаца.

11. Отварајућа конференција пројекта „*Parainspired!*“

У Скупштини Општине Инђија је дана 18. јуна 2019. године одржана отварајућа конференција европског пројекта „Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“ на којој су говорили Владимир Батез, покрајински секретар за спорт и омладину, Владимир Гак, председник Општине Инђија, Јасмин Хоџић, представник Олимпијског комитета Босне и Херцеговине и Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Председник Општине Инђија, Владимир Гак, изразио је наду да ће овај пројекат изнедрити неке нове параолимпијце који ће са поносом представљати Републику Србију на будућим светским и европским такмичењима. Испред партнерске организације из Босне и Херцеговине, присутнима се обратио Јасмин Хоџић који је позвао на креирање нових партнерстава и нових пројеката у области спорта, а своје излагање је завршио са слоганом пројекта речима „Инспиришите себе, инспиришите друге око себе“.

Директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Видосава Ендерић, у свом обраћању навела да је овај пројекат, пре свега, проистекао као одговор на стварне потребе спортиста са инвалидитетом, и да је овај пројекат наш заједнички покушај да особама са инвалидитетом олакшамо остварење циљева које су себи поставили, а са друге стране прилика да се и ми активније укључимо, као друштво, у промоцију успеха особа са инвалидитетом у спорту и свим другим сферама, да понудимо разумевање и помоћ, да омогућимо једнаке могућности за све, без обзира на различите стартне позиције које нам је живот наметнуо.

Уводно обраћање је закључио Владимир Батез, покрајински секретар за спорт и омладину, који је изразио посебну захвалност нашим параолимпијцима, Златку Кеслеру, селектору параолимпијске стонотениске репрезентације и потпредседнику Параолимпијског комитета Србије и Борислави Перић-Ранковић, репрезентативки Србије у стоном тенису за особе са инвалидитетом која је освајач златне медаље на Параолимпијским играма, Светском и Европском првенству.

Наши истакнути параолимпијци су присутнима покушали из личног искуства да приближе који су то проблеми са којима се суочавају особе са инвалидитетом када желе да почну да се баве спортом, као и која су била њихова искуства у бављењу спортом пре него што су се упустили у професионалне воде. О значају сарадње са другим државама, у овом случају са партнерима из Босне и Херцеговине, говорио је Златко Кеслер у својству потпредседника Параолимпијског комитета Србије. Борислава Перић-Ранковић је истакла да је потребно много труда, рада и зноја како би се остварили врхунски резултати у спорту, али да је подршка окружења и институција веома значајна на том путу.

Пројекат „Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“ финансира се средствима Европске уније у оквиру ИПА II Програма прекограничне сарадње Србија - Босна и Херцеговина 2014-2020 уз подршку Министарства за европске интеграције Владе Републике Србије и Дирекције за европске интеграције Босне и Херцеговине. Средства намењена за спровођење пројекта износе 263.914,43 евра, а Европска унија суфинансира у износу од 224.327,27 евра. Тело за уговарање овог пројекта је Министарство финансија, Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније Републике Србије.

Пројекат заједно спроводе Покрајински секретаријат за спорт и омладину Аутономне покрајине Војводине, Олимпијски комитет Босне и Херцеговине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине и Општина Инђија.

12. Обележавање Дана Војводине у Бриселу - Пријем „*Vojvodina – Future Unlimited*“

У просторијама Мисије Републике Србије при Европској унији, 7. октобра 2019. године, одржан је традиционални пријем који АП Војводина организује током Европске недеље регија и градова, у заједничкој организацији Покрајинске владе, Скупштине АП Војводине, Фонда „Европски послови“ АП Војводине – Канцеларије АП Војводине у Бриселу, у сарадњи са Министарством спољних послова Републике Србије.

Домаћини пријема називом „*Vojvodina - Future Unlimited*“ су били председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Небојша Дракулић и амбасадорка Ана Хрустановић.

Захваљујући се присутнима, председник Пастор је истакао да постоје многе вредности и врлине које красе простор Војводине, а да је једна од њих упорност, јер када 26 националних заједница сложено живе на истој територији и ту територију доживљавају као свој дом, онда је то резултат упорности, марљивости и оданости. Председник Пастор је додао да се у нашем перманентном појављивању у Бриселу осликава та упорност, а у њеној основи је наше дубоко убеђење да Европа не сме себи дозволити да буде сиромашнија за Војводину јер је Војводина, заједно са Србијом, по свим карактеристикама и мерилима квалификована да буде део европске заједнице.

Поздрављајући госте у име Покрајинске владе, Небојша Дракулић истакао је да је једна од највећих вредности АП Војводина мултикултуралност и мултинационалност из које проистичу и остале вредности, чинећи ово поднебље стабилном друштвеном целином. Он је додао и да је због тога Војводина способна да успешно сарађује са најразвијенијим европским регијама.

Амбасадорка Хрустановић је истакла да смо сваке године и дана поносни на АП Војводину и све што она представља у својој културној, националној и свакој другој различитости. Она је посебно нагласила да се Војводина показала способна да буде део Европе тиме што је Нови Сад понео титулу Европске престонице младих за 2019. годину и Европске престонице културе.

Пријему је присуствовало око 140 људи, а међу њима више посланика Европског парламента, амбасадора, односно сталних представника ДЧ, дипломата, представника европских институција, високих функционера више европских региона, привредника из Белгије и других. Након обраћања домаћина пријема, приказан је промотивни филм о Војводини који је илустровао неке од знаних и незнаних, а успешних рођених Војвођана кроз историју, како би се

ближе дочарала културна богатства и манифестације због којих би, према речима присутних, АП Војводина требала да буде неизоставни део туристичке и пословне понуде на мапи Европе. У оквиру програма пријема наступио је и Гудачки квартет Панонија, док је Фондација „ОПЕНС19“ искористила прилику да се промовише на свом штанду.

13. Часопис "Vojvodina – Future Unlimited"

Циљ публикације је да представи привредне потенцијале и укупне развојне капацитете наших институција регионалним представништвима и институцијама ЕУ у Бриселу.

Током одржавања Европске недеље регија и градова 2019. дистрибуиран је часопис „*Vojvodina – Future Unlimited*“. У овом броју објављен је ауторски текст председника Скупштине АП Војводине Иштвана Пастора, као и интервју са потпредседником Скупштине АП Војводине Дамиром Зобеницом и покрајинским секретаром за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Огњеном Бјелићем. Град који се представио у овом броју је Панчево. Поред тога, представљене су активности Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Канцеларије АП Војводине у Бриселу, Фондације „Нови Сад 2021“, као и пројекат Нови Сад – Омладинска престоница Европе 2019 (OPENS2019).

14. Завршна конференција пројекта „Mos-Cross“

У сали Скупштине Града Сомбора, 11. октобра 2019. године, свечано је завршен европски пројекат „Контрола комараца у прекограничној области - *Mos-Cross*“, који је Фонд „Европски послови“ АП Војводине имплементирао са партнерима из Завода за јавно здравље Сомбор и Завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније.

Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, обратила се присутнима и захвалила на преданом раду током 27 месеци трајања пројекта. Директорка Ендерић је истакла да је осим финансијске помоћи у оквиру Програма прекограничне сарадње, кључна важност за дугорочне циљеве дефинисане Стратегијом Европе 2020. одржавање постојећих и успостављање нових партнерстава у будућим позивима, а пројекат „*Mos-Cross*“ вредности од 982.167 евра, није једини заједнички пројекат Фонда „Европски послови“ АПВ и партнера из Осјечко-барањске жупаније и да ће се сарадња наставити у будућем периоду јер је одобрен за финансирање и нови пројекат „*Mos-Cross 2*“.

Директорка је додала да се Европски континент суочава са новим болестима које су претходно биле познате само у тропским подручјима и регијама других климатских режима. Инвазивне врсте које долазе у Европу кроз различите транспортне путеве релативно се брзо прилагоде новом окружењу и населе нови простор. С обзиром на потенцијал комараца као преносиоца болест, њихово сузбијање је од све веће важности у Србији и свету. Тако смо као сведоци постојећих проблема које стварају комарци са обе стране границе, дефинисали и циљ пројекта - контрола комараца у прекограничној регији и побољшање ефикасности система за борбу против комараца. Такође, директорка Ендерић је обавестила присутне да је током пројекта извршена набавка опреме за надзор и узорковање комараца, едуковани су радници Завода за јавно здравље из Сомбора и Осијека, као и лекари опште праксе о протоколима за препознавање симптома болести које преносе комарци. Уз то, израђене су мапе локација на којима се налазе легла комараца, а према креираним мапама извршено је и третирање читавог пограничног подручја еколошки прихватљивим средствима. Грађанима су подељене таблете за сузбијање ларви комараца и извршена директна едукација како их исправно користити. Такође, један од важних исхода је софтвер и веб-платформа који су почели да користе заводи током овог

пројекта, а који садржи податке о леглима, стаништима, критичним тачкама за сузбијање комараца, податке о клопкама, бројности и заражености комараца. И најзад, израђене су препоруке за јединице локалне самоуправе у којима су исте добиле упутства како на најбољи и најефикаснији начин да троше своја буџетска средства за борбу против комараца.

Конференцији је присуствовало преко 80 људи из различитих институција из Србије и Хрватске. О пројекту је говорила пројектна менаџерка др Драгослава Чубрило, директорка Завода за јавно здравље из Сомбора, као и проф. Магдалена Сикора, водитељица службе за програме и пројекте Завода за јавно здравство из Осијека. Проф. др Жељка Јеличић Маринковић, експерт из области екологије, понашања, метода праћења и сузбијања комараца, говорила је о значају едукација и тематици која је обрађена током 4 радионице.

Присутни су имали прилику да погледају едукативни филм о комарцима, који је израђен у оквиру пројекта.

Партнери су најавили наставак пројекта „*Mos-Cross 2*“, у коме ће се тренутним партнерима, придружити по један нови партнер из Србије и Хрватске у циљу дељења претходно стечених искустава о вирусу западног Нила и Зика вирусу, као и усвајања нових знања на тему нових инвазивних врста комараца који преносе маларију, чикунгуњу и денги грозницу.

15. Завршна конференција пројекта „*ViCTour*“

У Туристичко-информативном центру Војводине, 14. октобра 2019. године, одржана је завршна конференција пројекта „Виртуелни и културни туризам - *ViCTour*“, у којем је Фонд „Европски послови“ АП Војводине сарађивао са партнерима из Вуковарско-сријемске жупаније, Туристичке заједнице Вуковарско-Сријемске жупаније, Туристичком организацијом Војводине и Економским факултетом Универзитета у Новом Саду.

Видосава Ендерић, директорка Фонда је истакла да је Фонд већ сарађивао са Вуковарско-сријемском жупанијом на пројекту „*EMBER*“ и пројекту „*DR SHARE*“, док је са Економским факултетом спровео трећи циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Директорка Ендрић је навела да је током спровођења пројекта, обогаћена туристичка понуда Срема кроз иновације и помоћу ИКТ технологија. Израђено је и постављено укупно 6 холограма у прекограничном региону. Фонд је на српској страни поставио 3 холограма: у Палати „Касина“ у Врднику, некадашњој вили управе рудника мрког угља, на Спомен обележју „Сремски фронт“ у Адашевцима, најзначајнијем монументалном споменику на нашим просторима који је посвећен Другом светском рату, и у Музеју Срема у Сремској Митровици. Поред холограма, израђене су апликације за проширену и виртуелну стварност. Са српске стране, то су апликације за проширену стварност о Фрушкогорским манастирима и Спомен обележју „Сремски фронт“, и апликација за виртуелну стварност о Царској палати. Такође, израђени су мултимедијални аудио водичи, интерактивни тотеми, веб портал, итд.

На конференцији су се обратиле и Марија Будимир, прочелница за туризам и културу из Вуковарско-сријемске жупаније, и Рујана Бушић Српак, директорка Туристичког уреда у Туристичкој заједници Вуковарско-сријемске жупаније, док је о пројекту говорила Магдалена Парат, менаџерка пројекта, представница Вуковарско-сријемске жупаније. Након обраћања, приказан је промотивни филм о Срему који је израђен током спровођења пројекта.

16, 17. и 18 . Инфо дани у Сомбору, Сенти и Новом Саду

У оквиру пројекта Антена Култура Деска Креативна Европа Србија одржана су три Инфо дана у Сомбору, дана 29. октобра 2019. године, Сенти, дана 30. октобра 2019. године, и Новом Саду, дана 4. новембра 2019. године. Теме којима су се посленици културе бавили биле су приоритети и циљеви програма Креативна Европа са посебним освртом на тренутно актуелан позив за европске пројекте сарадње, конкурсне процедуре, као и идеје и концепте пројеката.

Инфо дани су били прилика за разјашњење евентуалних недоумица с обзиром на то да је остало још месец дана до истека конкурса за европске пројекте сарадње који је у датом моменту био отворен.

Европски пројекти сарадње су прилика да се остваре додатна финансијска средства за реализацију идеја, за повезивање с кључним актерима међународне сцене и за изградњу кредибилитета организација из области културе на међународном плану. Конкурсом се подржавају пројекти установа и организација које делују у области културе, а подразумевају сарадњу с најмање две партнерске организације из Европе с фокусом на развој публике, унапређење мобилности или јачање капацитета за рад. До сада је подржано више десетина европских пројеката сарадње у којима учествује преко 100 установа и организација из Србије.

19. Форум Креативна Европа 2019 у Београду (7. и 8. новембар 2019.)

У Београду је 7. и 8. новембра 2019. године одржан Форум Креативна Европа 2019, под слоганом „Релације - моћ културне сарадње“. Форум био је организован у три блока: критичко мишљење и медијска писменост, партиципативно управљање у култури, те хоризонтално знање, а одржане су бројне панел дискусије, презентације, предавања и радионице.

Панел Форум одржан је на тему: Европска и регионална сарадња: Познате и нове везе, а учествовали су Жереми Ламбер (*Jeremy Lambert*) из Центра за савремену уметност Бозар у Бриселу, Николас Вирс (*Nicolas Wieërs*) испред *Balkan Trafik* фестивала, чије је 13. издање одржано 2019. године у Бриселу, те Максимилијан Федингер (*Maximilian Foedinger*) из пројекта Поддршка учешћу у ЕУ програмима (*Support to Participation in EU Programmes*).

На Коларцу је отворена изложба групе аутора „Модерни у Београду“, а представљена је и База стручних издања културне сцене Србије.

На локацији у ЕУ инфо центру, програм је био посвећен „Могућностима финансирања пројеката културе путем других ЕУ фондова“. Представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине су представила све фондове ЕУ који су на располагању институцијама културе из Србије са примерима успешно спроведених пројеката. Програм у ЕУ Инфо центру био је посвећен заједничком управљању културним наслеђем Европе, као и развоју публике.

20. Израда брошуре за 6. циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

По завршетку шестог циклуса Програма, израђена је брошура у циљу промоције истог. Тираж брошуре је био 250 ком.

21. Свечана додела сертификата полазницима 6. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Свечаном доделом сертификата полазницима завршен је шести циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је Фонд „Европски послови“ АП Војводине спровео у сарадњи са Универзитетом Едуконс, а под покровитељством АП Војводине. Свечана додела сертификата је одржана на Универзитету Едуконс дана 23. децембра 2019. године.

Полазницима су се обратили Иштван Пастор, председник Скупштине АП Војводине, Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине и Небојша Дракулић, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

Обраћајући се полазницима курса, председник Пастор је истакао да је веома поносан на успешност и дуготрајност овог пројекта, те да као председник Управног одбора Фонда „Европски послови“ АП Војводине са задовољством може да оцени да је реч о веома важној едукацији и стварању мреже људи који могу да се на одговарајући начин носе са процесом европских интеграција. Председник Пастор је додао да је скоро 250 људи из читаве АП Војводине завршило Специјалистички програм и стекло одговарајућа знања и вештине којим могу допринети развоју својих средина, кроз ЕУ програме. Председник Пастор је истакао да таквих програма до сада није било превише, али ће их бити више како будемо напредовали на путу европских интеграција и веома је важно да имамо обучене кадрове, који су компетентни да се у том процесу добро сналазе.

Директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине Видосава Ендерић нагласила је на свечаности да су, као и претходних година, полазници шесте генерације овог програма успешно усвојили знања и вештине који ће им омогућити да допринесу регионалном развоју АП Војводине, посебно кроз процес активног коришћења ЕУ фондова.

Свечаности доделе уверења присуствовао је и помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Небојша Дракулић који је истакао да су средства која Покрајинска влада и секретаријат издвајају за овај пројекат више него оправдано уложена јер се едукују кадрови који могу стручно допринети европским интеграцијама наше земље и бољитку за своје локалне средине.

Уз подршку Покрајинске владе, овај програм организује Фонд „Европски послови“ АП Војводине у сарадњи са Универзитетом „Едуконс“, а шести циклус је успешно завршило 42 полазника из покрајинских институција и секретаријата, локалних самоуправа, јавних и јавно-комуналних предузећа, институција културе и организација цивилног сектора са територије АПВ.

22. Семинар о информационој безбедности за локалне самоуправе

У име отпочињања сарадње са НАЛЕД-ом, у Новом Саду је 27. новембра 2019. године, одржан семинар за локалне самоуправе под називом „Јачање капацитета локалних самоуправа у примени регулативе у области информационе безбедности“, у организацији НАЛЕД-а, а у сарадњи са Фондом „Европски послови“ АП Војводине.

Небојша Јокић, начелник ЦЕРТ-а Министарства унутрашњих послова, говорио о на тему „Информациона безбедност“, Маја Лакушић и Даниела Андоровић из Националног ЦЕРТ-а (Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге) о „Изради и примени акта о информационој безбедности и пратећих процедура“, а радионицу о изради процедуре за

меру из Акта о информационој безбедности одржале су Јелена Манасијевић и Јелица Вујадиновић из Националног ЦЕРТ-а. Закључке семинара извела је Драгана Илић, шефица Јединице за конкурентност и дигитализацију у НАЛЕД-у.

IV ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА

Фонд „Европски послови“ АП Војводине даје пуну подршку промоцији покрајинских капацитета и потенцијала успостављајући нову сарадњу, као и користећи своје активно присуство у појединим европским институцијама (*Институт европских регија (ИРЕ)* – Салцбург, Аустрија). У складу са приоритетима покрајинске администрације, на овај начин пружен је допринос препознатљивости АП Војводине и јачању институционалног и регионалног повезивања војвођанских партнера и релевантних партнера из Европске уније.

Табела 4. – Преглед активности у циљу јачања европске сарадње и партнерства у периоду јануар – децембар 2019. године

Редни број	Европска сарадња и партнерства	Датум
1.	Догађај: Симпозијум у оквиру пројекта „ <i>Cornucopia</i> “ Локација: Нови Сад, Бачки Петровац, Србија Организатори: Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	20-21.02.2019.
2.	Догађај: Међународна конференција „Обновљиви извори енергије у урбаним срединама– XDEGREE“ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет у Новом Саду	28.02.2019.
3.	Догађај: Едукативна радионица за децу у оквиру пројекта „ <i>Ecowat</i> “ Локација: Равно Село, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	4.03.2019.
4.	Догађај: Конференција „ <i>Via Habsburg</i> “ Локација: Арад, Румунија Организатори: Институт регија Европе, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	27.03.2019.
5.	Догађај: Округли сто у оквиру пројекта „ <i>Ecowat</i> “ Локација: Сегедин, Мађарска Организатори: Управа за водопривреду за подручје Доња Тиса - АТИВИЗИГ, ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	15.04.2019.
6.	Догађај: Округли сто „Иновације у пољопривреди - пут ка одрживом развоју“ у оквиру пројекта „ <i>Agrinno</i> “ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	13.05.2019.
7.	Догађај: Округли сто у оквиру пројекта „ <i>Babeca</i> “ Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, Дирекција за водопривреду Доњег Подунавља	21.05.2019.
8.	Догађај: Округли сто за здравствене раднике Западнобачког округа у оквиру пројекта „ <i>Mos-Cross</i> “ Локација: Сомбор, Србија	23.05.2019.

	Организатори: Завод за јавно здравље Сомбор, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније	
9.	Догађај: Округли сто за представнике јединица локалне самоуправе Западнобачког округа у оквиру пројекта „Mos-Cross“ Локација: Осијек, Хрватска Организатори: Завод за јавно здравље Сомбор, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније	28.05.2019.
10.	Догађај: Радионица за наставнике и стручњаке у оквиру пројекта „ActiveGirls“ Локација: Сентеш, Мађарска Организатори: Општина Сентеш, Сквош спортски клуб „Тиса Сегедин“, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Покрајински секретаријат за спорт и омладину	1-2.06.2019.
11.	Догађај: Шести међународни партнерски састанак „Евалуација и формирање мреже НВО у оквиру пројекта – ENSURE“ Локација: Словенска Бистрица, Словенија Организатори: Регионални информациони центар (РИЦ) Словенска Бистрица (Словенија), Општина Трудовец (Бугарска), Локална акцијска група Средишња Истра (Хрватска), Развојна агенција Храницке (Чешка Република), Универзитет Тесалије (Грчка), Културно удружење Киштарче (Мађарска), Удружење Алесандро Бартол, Футуро Дигитале (Италија), Општина Лигатне (Летонија), Општина Колашин (Црна Гора), Општина Ласк (Пољска), Жупанијско веће Албе (Румунија), Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија), Федерација општина Мадрида (Шпанија)	5-7.06.2019.
12.	Догађај: Едукативна радионица у оквиру пројекта „ActiveGirls“ Локација: Апатин, Србија Организатори: Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	17-18.06.2019.
13.	Догађај: Летњи спортски камп за девојчице у Сентешу у оквиру пројекта „ActiveGirls“ Локација: Сентеш, Мађарска Организатори: Општина Сентеш, Сквош спортски клуб „Тиса Сегедин“, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	1-5.07.2019.
14.	Догађај: Летња академија Скупштине европских регија Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Скупштина АП Војводине, Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, ОПЕНС2019, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	1-5.07.2019.
15.	Догађај: Радионица у Морахалму у оквиру пројекта „Agrinno“ Локација: Морахалом, Мађарска Организатори: Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Институт за ратарство и повртарство, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Непрофитно д.о.о. за развој Жупаније Чонград	8-10.07.2019.
16.	Догађај: Транснационални састанак партнера на пројекту „Луке као покретачки механизми предузетништва - PoWER“	11-12.07.2019.

	<p>Локација: Ријека, Хрватска</p> <p>Организатори: Научно-развојни технолошки институт из Милана – Италија, ЦНА Равена из Равене – Италија, Ријечка развојна агенција Порин из Ријеке – Хрватска, Центар за економски, технолошки и околишки развој Сарајево – БиХ, Град Драч – Албанија, Институт за развој и сарадњу из Тиране – Албанија, Центар за истраживање и развој Грчке из Солуна – Грчка и Привредна комора Треспотје из Игуменице – Грчка, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	
17.	<p>Догађај: Камп у оквиру пројекта „Подршка спорту и физичкој активности девојчица – <i>ActiveGirls</i>“</p> <p>Локација: Ада, Србија</p> <p>Организатори: Општина Сентеш, Сквош спортски клуб „Тиса Сегедин“, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	12-15.08.2019.
18.	<p>Догађај: OASIS Омладински летњи камп</p> <p>Локација: Кањижа, Србија</p> <p>Организатори: Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице, Општина Киштелек, Општина Кањижа, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	15-22.08.2019.
19.	<p>Догађај: Пројекат „<i>ActiveGirls</i>“ као део Европске недеље спорта и Европског дана сарадње</p> <p>Локација: Нови Сад, Србија</p> <p>Организатори: Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	26.09.2019.
20.	<p>Догађај: Радни састанак са циљем успостављања сарадње са Канцеларијом регионалне Владе Штајерске</p> <p>Локација: Нови Сад, Србија</p> <p>Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	1.10.2019.
21.	<p>Догађај: Други Регионални пословни форум</p> <p>Локација: Нови Сад, Србија</p> <p>Организатори: Скупштине АП Војводине, Покрајинска влада, Скупштина европских регија (АЕР), Привредна комора Војводине, Развојна агенција Војводине (РАВ), Новосадски сајам, Европска мрежа предузетништва, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	1-4.10.2019.
22.	<p>Догађај: Радни састанак са циљем успостављања сарадње регијом Ломбардија (Италија)</p> <p>Локација: Нови Сад, Србија</p> <p>Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	4.10.2019.
23.	<p>Догађај: Радионица на тему „ЕУ фондови“ у оквиру Сајма туризма</p> <p>Локација: Нови Сад, Србија</p> <p>Организатори: Новосадски сајам, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	4.10.2019.
24.	<p>Догађај: Војводина на Европској недељи регија и градова 2019</p> <p>Локација: Брисел, Белгија</p> <p>Организатори: Комитет региона и Генерални директорат за регионалне и урбане политике</p>	7.-10.10.2019.
25.	<p>Догађај: Радионица „Кохезиона политика за социјалнију Европу: регије и градови инклузивни за све“ у оквиру ЕНРГ</p> <p>Локација: Брисел, Белгија</p> <p>Организатори: Регионално партнерство „Европа прилика“: Алпски Еурорегион (Јужни Тирол, Трентино, Тирол); Корушка (Аустрија); Унија</p>	8.10.2019.

	општина региона Атика (Грчка); Град Лимерик (Република Ирска); Венето, Марке, Фриули Венеција Ђулија (Италија); Норланд (Норвешка); Поморски регион, Кујавско-поморски регион (Пољска); <i>Bouches-du-Rhône</i> , Марсеј (Француска); Град Кастељон и Кастиља ла Манча (Шпанија); Фонд „Европски послови“ АПВ – Канцеларија АПВ у Бриселу	
26.	Догађај: Међународна конференција у оквиру пројекта „Луке као покретачки механизам предузетништва - <i>Power</i> “ Локација: Нови Сад, Србија Организатор: Научно-развојни технолошки институт из Милана – Италија, ЦНА Равена из Равене – Италија, Ријечка развојна агенција Порин из Ријеке – Хрватска, Центар за економски, технолошки и околишки развој Сарајево – БиХ, Град Драч – Албанија, Институт за развој и сарадњу из Тиране – Албанија, Центар за истраживање и развој Грчке из Солуна – Грчка и Привредна комора Треспотције из Игуменице – Грчка, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	5-6.11.2019
27.	Догађај: Семинар о информационој безбедности за локалне самоуправе Локација: Нови Сад, Србија Организатори: НАЛЕД, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	27.11.2019
28.	Догађај: Студијска посета студената Пољопривредног факултета биогасном постројењу у Сомбору у оквиру пројекта „XDEGREE“ Локација: Сомбор, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет у Новом Саду, Јавно-комунално предузеће „Водоканал“	27.11.2019
29.	Догађај: Студијска посета студената ФТН постројењу у Винковцима у оквиру пројекта „XDEGREE“ Локација: Винковци, Хрватска Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Универзитет у Новом Саду, Винковачки водовод и канализација д.о.о. Винковци	28.11.2019
30.	Догађај: Студијска посета пољопривредних произвођача у прекограничном подручју у оквиру пројекта „ <i>Cornucopia</i> “ Локација: Мартонош, Сента, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, Национални центар за истраживања и иновације у пољопривреди, Иновативна нон-профитна фондација за агро-биотехнички развој бизниса, Удружење баштована Сента, Непрофитно д.о.о за истраживање житарица,	28.11.2019.
31.	Догађај: Симпозијум на тему параспорта у Инђији у оквиру пројекта „Социјална интеграција кроз параспорт – <i>Parainspired!</i> “ Локација: Инђија, Србија Организатор: Општина Инђија, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Олимпијски комитет Босне и Херцеговине	3.12.2019.

1. Симпозијум у оквиру пројекта „Cornucopia“

У оквиру пројекта „Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста – *Cornucopia*“, суфинансираног из европских средстава путем Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, 20. и 21. фебруара 2019. године, одржан је симпозијум „Алтернативне биљке - нови бренд прекограничног региона“ на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду.

Током првог дана симпозијума представљени су резултати истраживања и идеја везаних за узгој и прераду алтернативних биљака како би се предочиле могућности за производњу нових иновативних производа. Учесницима су представљена истраживања везана за могућности прераде и узгоја на следеће теме: узгој паприке, спелта – конвенционалан и органски узгој; конопља – биљка прошлости и будућности; производња семена грашка; искуства у производњи легуминоза; предности здруженог узгоја; баланс воде у земљишту; процес осмотске дехидратације; креирање здраве исхране на бази алтернативних биљака. Такође је представљен и потенцијал брендирања производа.

Други део симпозијума био је посвећен размени истраживача прекограничног региона са циљем да се размене информације и резултати истраживања у прекограничном региону, као и да млади истраживачи раде заједно са студентима из прекограничног региона на дефинисању идеја за нове иновативне производе и услуге. Такође, организована је и радионица за младе истраживаче са циљем да омогући истраживачима да поделе информације, резултате и искуства истраживања везаних за узгој и прераду алтернативних биљака. Стога су током другог дана радионице, млади истраживачи имали прилику да посете Институт за ратарство и повртарство, одељење за алтернативне културе у Бачком Петровцу.

Пројекат „*Cornucopia*“ нема само научно-истраживачку димензију, већ треба да мотивише пољопривредне произвођаче на здравију, економски уноснију, органску пољопривредну производњу алтернативних биљних врста.

2. Међународна конференција „Обновљиви извори енергије у урбаним срединама – XDEGREE“

Међународна научна конференција „Обновљиви извори енергије у урбаним срединама“ у оквиру пројекта „Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије – XDEGREE“ одржана је 28. фебруара 2019. године у Великој сали Мастер центра Новосадског сајма током Међународног сајма енергетике и инвестиција.

Уводна обраћања имали су Ненад Грбић, покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, проф. др Стеван Станковски, проректор за науку Универзитета у Новом Саду и др Филип Кулић, редовни професор на Факултету техничких наука, који је уједно и менаџер пројекта.

Рад конференције био је организован у два панела, „И рурално и урбано“ (о концепту развоја обновљивих извора енергије), и „Обновљиви извори енергије и одрживи развој у урбаним срединама“.

Пројекат „XDEGREE“ је суфинансиран средствима Европске уније у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020. укупне вредности око 1,7 милиона евра, а

партнери су: Универзитет у Новом Саду, ЈКП „Водоканал“ Сомбор, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Винковачки водовод и канализација д.о.о, као и Пољопривредни институт Осиек.

Осим присуства партнера, међународни аспект конференцији дало је учешће и обраћање гостију из САД, Аустрије и Босне и Херцеговине.

3. Едукативне радионице у оквиру пројекта „Ecowat“

У оквиру пројекта „Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области - Ecowat“, који има за циљ спречавање негативних ефеката на квалитет водних тела успостављањем заједничког система унапређења управљања водама у АП Војводини и Жупанији Чонград, на територији Парка природе „Јегричка“ у Равном Селу су одржане три едукативне радионице за децу у циљу укључивања најмлађих у активност пошумљавања и подизања њихове свести о заштити животне средине.

На првој едукативној радионици, која је одржана 4. марта 2019. године, учествовали су ђаци из ОШ „Јован Поповић“ из Новог Сада. Друга едукативна радионица одржана је 7. марта 2019. године за ђаке из ОШ „Бранко Радичевић“ из Равног Села, док је трећа едукативна радионица одржана 18. марта 2019. године за ђаке из ОШ „Вук Караџић“ из Новог Сада.

Ученици, у пратњи својих учитељица, имали су прилике да се опробају у садњи беле тополе на територији Парка природе „Јегричка“. На радионици су учешће узели и представници Покрајинског завода за заштиту природе и ЈВП „Воде Војводине“, од којих су ђаци могли да сазнају више о значају парка природе.

Током три едукативне радионице укупно је учествовало преко 150 ђака основних школа.

Пројекат „Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области - Ecowat“ спроводи се у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Партнерство на пројекту, чији укупни буџет износи 1.758.447,43 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) износи 1.494.680,31 евра, чине Управа за водопривреду за подручје Доња Тиса - АТИВИЗИГ (Мађарска), ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад (Србија) и Фонд „Европски послови“ АП Војводине (Србија).

4. Конференција „Via Habsburg“

Представнице Фонда „Европски послови“ АП Војводине учествовале су на конференцији „Via Habsburg“ у румунском граду Араду дана 27. марта 2019. године. Конференција, која је окупила бројне регионалне доносиоце одлука и актере у области културе, организована је у сарадњи са Институтом регија Европе (ИРЕ) из Салцбурга, чији је Фонд дугогодишњи члан, а поводом румунског преузимања председавања Саветом ЕУ од Републике Аустрије и посвећености европским вредностима које промовише Жупанија Арад, као и културног и историјског наслеђа које је жупанија наследила од Хабсбуршке монархије.

Како је наглашено током конференције, пројекат „Via Habsburg“ је један од културних путева Савета Европе, а током дискусија у три панела закључено је да за источну и југоисточну Европу недостаје сличан културни пут, на којем је Хабсбуршка монархија обликовала свој историјски развој.

Представница Фонда „Европски послови“ АП Војводине, која је уједно и представница Антене Култура Деска Креативна Европа Србија, Мина Радмиловић Пјевац представила је пројекат Култура Деска Креативна Европа и Антену Култура Деска Креативна Европа, њихове активности

и могућности финансирања из програма Креативна Европа, резултате апликаната из Републике Србије на конкурсима програма Креативна Европа, као и могућности финансирања институција културе из програма прекограничне сарадње.

На конференцији су учествовали и др Франц Шаусбергер, председавајући Института регија Европе и извештач Комитета регија, Стефано Доминиони, директор Института за културне руте Савета Европе, Лејла Штробол, представница аустријског комитета „Плава значка“ и Елизабет Удолф – Штробол, председница и менаџер конференције „*Via Habsburg*“ и Небојша Дракулић, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

5. Округли сто у оквиру пројекта „*Ecowat*“

У Управи за водопривреду за подручје Доња Тиса „АТИВИЗИГ“ у Сегедину, дана 15. априла 2019. године, одржан је округли сто на тему одводњавања и превенције штете настале од вода у оквиру пројекта „Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области - *Ecowat*“, који суфинансира Европска унија кроз Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Циљ округлог стола је био представљање главних пројектних активности које доприносе побољшању квалитета воде водотока Јегричка и канала Курца, њиховом бољем еколошком стању, као и превенције штете настале од вода. Шефица радне јединице Нови Сад, ЈВП „Воде Војводине“ Мина Јаковљевић Заварко представила је Јегричку као део система ОКМ - ХС ДТД у улози канала за одводњавање и наводњавање, док је представник Управе за водопривреду за подручје Доња Тиса „АТИВИЗИГ“ Франк Саболч говорио о изазовима са којима се сусрећу у управљању прекограничном сливном подручју.

6. Округли сто „Иновације у пољопривреди - пут ка одрживом развоју“ у оквиру пројекта „*Agrinno*“

У оквиру пројекта „Иновација пољопривреде за обезбеђивање раста и запошљавања у прекограничном региону - *Agrinno*“, на 86. Међународном пољопривредном сајму, 13. маја 2019. године, одржан је округли сто на тему „Иновације у пољопривреди - пут ка одрживом развоју“.

На округлом столу учешће су узели др Вук Радојевић, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, који је сумирао до сада успешно реализоване активности на пројекту „*Agrinno*“ и најавио преостале активности које треба до краја пројекта да се реализују, као што су семинари у Мађарској и постављање савремених пластеника у три средње пољопривредне школе у Футогу, Руми и Вршцу, затим др Светлана Белешевић Тубић, директорка Института за ратарство и повртарство, која је истакла да је поред стварања сорти и хибрида за кориснике, задатак Института и едукација и пренос знања из области технологије, и Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Поред пројектних партнера, округлом столу, који је био веома посећен, присуствовали и представници пољопривредних школа и инкубатора, који су између осталог и основани кроз пројекат „*Agrinno*“, као и бројни други гости.

Током трајања 86. Међународног пољопривредног сајма, у периоду од 11. маја до 17. маја 2019. године, пројекат „*Agrinno*“ представио се свим посетиоцима на свом штанду у хали број 6.

7. Округли сто у оквиру пројекта „Babeca“

У оквиру пројекта „Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја-Бездан - Babeca“, који суфинансира Европска унија кроз Интеррег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија, 21. маја 2019. године у Новом Саду, одржан је округли сто на тему управљања водама и заштите од поплава.

Партнерство на пројекту, чији укупни буџет износи 8.699.537,91 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) износи 7.394.607,21 евра, чине Дирекција за водопривреду Доњег Подунавља, ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад и Фонд „Европски послови“ АП Војводине.

Циљ округлог стола био је представљање главних пројектних активности које доприносе побољшању протока воде у каналу Баја-Бездан, унапређењу прекограничних система за управљање водама, те последично превенцији ризика од поплава. Догађај је био прилика за размену искустава и умрежавања стручњака и других релевантних актера у области управљања водама ради унапређења сарадње у прекограничном региону. Циљ скупа био је и подизање свести студената у области вода, како би стекли релевантна знања и вештине за своје будуће каријере.

Примере добре праксе на тему управљања водама и одбране од поплава представили су Мирослав Дуњић, помоћник покрајинског секретара за пољопривреду, водопривреду и шумарство, др Атила Бездан са Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду и др Владимир Мученски са Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Поред партнерских институција, округлом столу су присуствовале и студенти Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, представници Покрајинске владе, Пољопривредног факултета као и Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, општинских управа у АП Војводини, Привредне коморе Војводине, регионалних развојних агенција, јавних предузећа и медија.

Имплементација пројекта је почела 29. септембра 2017. године и планирано је да траје до 28. септембра 2020. године.

8. Округли сто за здравствене раднике Западнобачког округа у оквиру пројекта „Mos-Cross“

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је, у оквиру пројекта „Контрола комараца у пограничној области - Mos-Cross“, дана 23. маја 2019. године, у Сомбору организовао округли сто за здравствене раднике Западнобачког округа. У оквиру округлог стола представљен је „Заједнички протокол приправности у случају појаве епидемије узроковане болестима које преносе комарци“, који је намењен здравственим радницима, а који је израђен у оквиру пројекта.

9. Округли сто за представнике јединица локалне самоуправе Западнобачког округа у оквиру пројекта „Mos-Cross“

У Жупанији Сомбор је 28. маја 2019. године одржан округли сто, у организацији Фонда „Европски послови“ АП Војводине, на ком су представљене „Препоруке за јединице локалне самоуправе у погледу сузбијања комараца и превенције болести“, који је израђен у оквиру пројекта „Контрола комараца у пограничној области - Mos-Cross“.

Испред Завода за јавно здравље Сомбор, пројекат „*Mos-Cross*“, представила је директорка Завода, прим. мр сци. мед. др Драгослава Чубрило. На округлом столу одржана су предавања о епидемиолошким карактеристикама грознице западног Нила, о еколошки прихватљивом третману комараца као и предавања о законској основи третмана сузбијања комараца.

Поред партнерских институција, на округлом столу учешће су узели представници општинске управе Сомбора и локалних самоуправа. Такође, на скупу су присутнима подељене Препоруке као и промотивни материјал пројекта.

Пројекат „Контрола комараца у прекограничној области - *Mos-Cross*“, који се спроводи у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија, има за циљ унапређење услуга јавног здравства у Западнобачком округу и Осјечко-барањској жупанији, а у вези са раним откривањем болести које преносе комарци. Пројекат заједнички спроводе Завод за јавно здравље Сомбор, Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније и Фонд „Европски послови“ АП Војводине.

10. Радионица за наставнике и стручњаке у оквиру пројекта „*ActiveGirls*“

У склопу пројекта „Подршка спорту и физичкој активности девојчица - *ActiveGirls*“, који се спроводи у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, 1. и 2. јуна 2019. године одржана је дводневна радионица за наставнике физичког васпитања и спортске стручњаке. Радионице су организовали пројектни партнери из Мађарске, Општина Сентеш и Сквош спортски клуб „Тиса Сегедин“, уз подршку партнера из Србије: Фонда „Европски послови“ АП Војводине и Покрајинског секретаријата за спорт и омладину.

Стручни скуп отворио је Имре Сирбик, градоначелник Сентеша. Током првог дана, присутни су имали прилике да од стручњака окупљених на пројекту добију одговоре на следећа питања: У чему се разликују спортске активности девојчица и дечака? Како помоћи девојчицама да се задрже у спорту? Који спортови су занимљиви девојчицама? Шта су изазови у тренирању девојчица? Шта може бити мотивација, као и позитивни узорци. Такође, предавачи су представили резултате истраживања спроведеног у оквиру пројекта, а присутнима је подељен наставни материјал који се ослања на закључке истраживања. Други дан радионице је одржан у спортској дворани у Сентешу где су полазници радионице били у прилици да стечена теоријска знања примене у пракси на тренинзима плеса, ватерпола, кошарке, бокса, џудоа и рвања.

11. Шести међународни партнерски састанак „Евалуација и формирање мреже НВО у оквиру пројекта „*ENSURE*“

Поводом завршетка пројекта „Европска мрежа за кохезију и солидарност у руралним областима - *ENSURE*“, у Словенској Бистрици (Словенија) је од 5. до 7. јуна 2019. године одржан шести међународни партнерски састанак под називом „Евалуација и покретање мреже НВО у оквиру *ENSURE*“.

На састанку, који је одржан на планинском врху Три краља 5. јуна 2019. године, партнери су разговарали о свим међународним догађајима који су одржани у оквиру пројекта „*ENSURE*“, који је почео да се спроводи у јулу 2017. године.

Такође, тема састанка били су и догађаји организовани на локалном нивоу који су имали за циљ промоцију пројекта које су спроводили у својим локалним срединама током имплементације пројекта, као и о могућностима сарадње на будућим пројектима. Брошура о пројекту је такође представљена као један од резултата пројекта.

Међународна конференција под називом „Изазови ЕУ и будућност руралних регија после 2020. године“ одржана је 6. јуна 2019. године у Дворцу Бистрица. У оквиру конференције, посланик у Европском парламенту Франц Богович представио је концепт „паметног села у Европи“, а др Франко Соте са Универзитета Марке, Италија, говорио је о кључним и отвореним проблемима Заједничке пољопривредне политике после 2020. године.

Учесници конференције су били: европски посланик Франц Богович; државни секретар Министарства пољопривреде, шумарства и хране Републике Словеније мр Тања Стрниша; почасни професор Универзитета у Љубљани и Болоњи др Руди Ризман; др Димитриос Антониадис са Универзитета у Тесалији и председник Словеначког друштва за рурални развој Алеш Зидар. Говорници су нагласили да је село кроз свој вишевековни развој представљало и да и даље представља један од кључних сегмената заједничког европског развоја. Међутим, због осећаја запостављености, евроскептицизам и даље представља један од изазова у сеоским срединама, због чега ће тај проблем изискивати посебну пажњу у будућности. Несумњиво је да изазови на пољу руралног развоја постоје, али где постоји воља постоји и решење. Последњег дана догађаја одржане су радионице посвећене изазовима пред којима се налази ЕУ и учешћу грађана у ЕУ.

У оквиру пројекта „ENSURE“, посебна пажња посвећена је питању како приближити Европу и Европску унију селу, односно питању са којим се изазовима суочава европско село.

Састанку су присуствовали партнери из 13 земаља, који су допринели пројекту кроз продуктивну сарадњу.

Пројекат је спроведен као део програма Европа за грађанке и грађане који финансира ЕУ.

12. Едукативна радионица у оквиру пројекта „ActiveGirls“

У Бањи Јунаковић у Апатину, 17. и 18. јуна 2019. године, одржана је дводневна едукативна радионица за наставнике физичког васпитања и спортске стручњаке у оквиру пројекта „Подршка спортским и физичким активностима девојчица – ActiveGirls“, који се спроводи у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија. Радионице су организовали водећи партнер из Србије, Покрајински секретаријат за спорт и омладину уз подршку Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Стручни скуп је испред Покрајинског секретаријата за спорт и омладину поздравио секретар Владимир Батез.

Секретар Батез је указао да је идеја ових стручних скупова, који обухватају бројне активности, усмеравање ка унапређивању вештина и компетенција спортских стручњака за рад са девојчицама узраста од 7 до 15 година. Главна питања на које ови стручни скупови треба да понуде одговор, јесте како мотивисати девојчице основношколског узраста да се редовно баве спортском и физичком активношћу и како их задржати у спорту.

Током радионице представљено је истраживање на тему баријера које узрокују низак ниво физичке активности код девојчица у АПВ, које је израдио Факултет за спорт Универзитета „Унион-Никола Тесла“ из Београда, а које је спроведено у Суботици, Сомбору, Зрењанину, Врбасу и које ће најближе илустровати мотиве и интересовање у спорту девојчица у основним школама ових општина.

Током два дана едукације, присутни су имали прилике да од стручњака окупљених на пројекту добију одговоре на следећа питања: У чему се разликују спортске активности девојчица и дечака? Како помоћи девојчицама да се задрже у спорту? Који спортови су занимљиви

девојчицама? Шта су изазови у тренирању девојчица? Мотивација и позитивни узорци. Такође, предавачи су представили резултате истраживања спроведеног у оквиру пројекта, а присутнима је подељен наставни материјал који се ослања на закључке истраживања.

13. Летњи спортски камп за девојчице у Сентешу у оквиру пројекта „ActiveGirls“

У оквиру пројекта „Подршка спортским и физичким активностима девојчица – ActiveGirls“, у периоду од 1. до 5. јула 2019. године, партнери из Мађарске, Општина Сентеш угостила је девојчице и њихове пратиоце, професоре физичког васпитања како би учествовали у спортском летњем кампу. Камп је окупио девојчице из Сегедина, Сентеша и општине Мали Иђош, Чока, Апатин, Врбас, Нови Кнежевац и Оџаци. Спортски летњи камп за девојчице узраста 12 година је трајао 5 дана како би промовисали различите спортске активности међу девојчицама и да би их упознали са здравим начином живота.

Први дан је био посвећен међусобном упознавању девојчица и представљању програма кампа. Други дан је одржан у спортској дворани где су девојчице биле у прилици да се опробају у различитим спортовима: кошарци, мачевању, кунг фуу, плесу и пливању. Трећи дан је протекао у војњи кануима по локалном каналу, а за девојчице које воле авантуру организована је и посета адреналин парку. Четврти дан су девојчице провеле уз јутарњу јогу, након чега су имале прилике да се опробају у флорболу и рагбију. Пети и уједно последњи дан је протекао у слободним активностима.

14. Летња академија Скупштине европских регија у Новом Саду

Летња академија Скупштине европских регија (АЕР) под називом „Млади су будућност, млади су Европа“ одржана је у Новом Саду у периоду од 1. до 5. јула 2019. године. Скупштина АП Војводине, уз подршку Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, и у сарадњи са ОПЕНС2019 и Фондом „Европски послови“ АП Војводине, је по други пут била домаћин Летње академије.

Свечано отварање Летње академије Скупштине европских регија одржано је у Скупштини АП Војводине је 2. јула 2019. године, на ком су се обратили председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор, потпредседник Скупштине АП Војводине и потпредседник АЕР-а задужен за међурегионалну дипломатију Дамир Зобеница, председник Организационог одбора Руне Фредериксен, потпредседник АЕР-а задужен за једнаке могућности Ендру Гибсон, шеф канцеларије Савета Европе у Београду Тобиас Флешенкемпер и представница АЕР-ове мреже младих Пола Холст.

Свечаном отварању Летње академије АЕР-а присуствовали су и потпредседници Скупштине АПВ Снежана Седлар, Александра Ђанковић, Душан Јаковљев и Мирослав Васин, покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Огњен Бјелић, генерални секретар Скупштине АПВ Никола Бањац, координатор ОПЕНС2019 Вукашин Гроздановић.

Током пет дана трајања Летње академије, Скупштину Војводине и Нови Сад посетило је око 100 учесника из 19 држава и 32 регије, а у улози предавача нашли су се представници 12 међународних организација.

Млади учесници имали прилику да учествују на предавањима и радионицама, разговарају о свом виђењу европске будућности и перспективе, међусобно се упознају и остваре контакте, с

обзиром на чињеницу да су управо они будући носиоци одлука и потенцијални представници локалних, регионалних, државних и међународних институција.

Такође, у склопу програма ОПЕНС-а у Новом Саду, млади из читаве Европе учествовали су у бројним креативним и забавним садржајима и на тај начин упознали Европску омладинску престоницу за 2019. годину, посетили су EXIT фестивал и Сремске Карловце.

15. Радионица у Морахалму у оквиру пројекта „Agrinno“

У оквиру пројекта „Иновација пољопривреде за обезбеђивање раста и запошљавања у прекограничном региону – Agrinno“, у Морахалому је у периоду од 8. јула до 10. јула 2019. године одржана пета радионица под називом „Прерада производа, пласман робе на тржиште“. Радионице су биле намењене представницима инкубатора из средњих пољопривредних школа из Футога, Руме и Вршца. Предавања су била интерактивна и представници инкубатора су имали прилику да и кроз вежбе примене стечено знање на радионицама, као и да посете огледне фарме, погоне за прераду и задруге, како би видели процес квалитетне производње, начин прераде и услове пласирања робе на тржиште.

Теме радионица су биле следеће: „Пољопривреда као начин издржавања“, „Персонализована SWOT анализа са посебним освртом на логистику и тржишта“, „Краткорочне и дугорочне стратегије и пословно планирање“, „Како производити и продавати?“. На радионици су учествовале и чланице пројектног тима из Фонда, које су обезбедиле материјал за промоцију пројекта и његовог вебсајта.

16. Транснационални састанак партнера на пројекту „Луке као покретачки механизми предузетништва - PoWER“

У Ријеци је 11-12. јула 2019. године одржан транснационални састанак партнера на пројекту „Луке као покретачки механизми предузетништва - PoWER“, који се суфинансира средствима Европске уније у оквиру Интеррег Јадранско-јонског програма АДРИОН.

Пројекат има за циљ анализу енергетских захтева и потреба лучких области у региону, помоћ њиховом развоју у иновационе центре, као и креирање мреже иновационих центара посвећених заједничкој сарадњи и развоју. Фонд „Европски послови“ АП Војводине један је од пројектних партнера, поред Научног развојног технолошког института из Милана (Италија), ЦНА Равена из Равене (Италија), Развојне агенције Порин из Ријеке (Хрватска), Центра за економски, технолошки и околишки развој Сарајево (БиХ), Града Драча (Албанија), Института за развој и сарадњу из Тиране (Албанија), Центра за истраживање и развој Грчке из Солуна (Грчка) и Привредне коморе Треспотје из Игуменице (Грчка).

Састанак у Ријеци окупио је све чланове пројектног тима. Представнице Фонда су представиле тренутно стање имплементације плана комуникације и видљивости пројекта, као и предстојеће активности у том смислу.

17. Камп у оквиру пројекта „Подршка спорту и физичкој активности девојчица – ActiveGirls“

У периоду од 12. до 15. августа 2019. године, Покрајински секретаријат за спорт и омладину заједно са Фондом „Европски послови“ АП Војводине, угостио је 15 девојчица из Сентеша и Сегедина из Мађарске у склопу реализације регионалног јуниорског кампа за девојчице који се

одржао у спортско-рекреативном центру „Адица“ у општини Ада у оквиру пројекта „Подршка спорту и физичкој активности девојчица – *ActiveGirls*“.

Основни циљ пројекта је подршка сарадњи у области спорта која се бави питањем ниског нивоа физичке активности девојчица основношколског узраста (од 7-15 година) у прекограничном региону, како би се промовисала позитивна веза са спортом као кључним фактором за здрав начин живота.

Пројекат је обухватио 6 општина са територије АП Војводине, а то су Оџаци, Нови Књажевац, Чока, Мали Иђош, Врбас и Апатин. Укупно 50 девојчица из Србије и Мађарске имало је прилику да се током 4 дана кампа опроба у различитим спортским активностима попут кошарке, одбојке, одбојке на песку и аеробика, као и да се упозна са здравим начинима живота кроз спорт и кроз предавања о здравом начину исхране.

Првог дана кампа девојчице су имале прилику да се међусобно упознају, сместе и упознају са програмом четвородневног кампа, а потом су заједнички обишле Аду. Други дан девојчице су провеле играјући одбојку, одбојку на песку и кошарку. Камп је посетио и Владимир Батез, наш прослављени одбојкаш и покрајински секретар за спорт и омладину. Трећи дан кампа био је резервисан за радионицу о значају физичке активности за здрав живот и поподневни обилазак Новог Сада. Учеснице спортског кампа су имале прилику да посете Петроварадинску тврђаву и од туристичког водича чују занимљиве информације о знаменитостима и историји Новог Сада и Војводине. Последњи дан девојчице су искористиле за бављење аеробиком чиме је на симболичан начин камп и завршен.

Пројекат суфинансира Европска унија у оквиру Интеррег ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020. са 179.235,28 евра. Партнери на пројекту су Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Општина Сентеш, Сквош спортски клуб „Тиса Сегедин“ и Фонд „Европски послови“ АП Војводине.

18. OASIS Омладински летњи камп

У оквиру пројекта „Киштелек-Кањижа допунски туристички развој који се заснива на природним ресурсима као међусобно повезаним различитим елементима регионалног туристичког система - OASIS“, у периоду од 15. до 22. августа 2019. године, у Кањижи је одржан OASIS Омладински летњи камп.

На свечаности отварања кампа присутнима су се обратили Роберт Фејстамер, председник општине Кањижа, и Милинка Хрћан, помоћница покрајинског секретара за националне мањине – националне заједнице.

OASIS омладински летњи камп је окупио 138 младих из 16 средњих школа с територије АП Војводине, који су имали прилике да опробају у такмичењу у оријентирингу и у другим разноврсним играма, приказујући своју агилност и своје вештине. Камп су организовали Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, уз подршку Општине Кањижа и Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Честитајући организаторима и победницима кампа, Михаљ Њилаш, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, истакао је значај овог кампа који има за циљ да оснажи и негује фер игру, тимски дух и толеранцију, кроз иновативна спортска такмичења, а такође, напоменуо је да је ово била одлична прилика да се млади друже и упознају.

Пројекат суфинансира Европска унија у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020 са 499.815,164 евра. Партнери на пројекту су Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, Општина Киштелек, Општина Кањижа и Фонд „Европски послови“ АП Војводине.

19. Пројекат „ActiveGirls“ као део Европске недеље спорта и Европског дана сарадње

Поводом обележавања Европске недеље спорта која се 2019. године по пети пут обележила широм Европе, а други пут у Србији, пројекат „Подршка спортским и физичким активностима девојчица - ActiveGirls“ организовао је, дана 26. септембра 2019. године, конференцију под називом „Значај едукације и приступа у раду са девојчицама основношколског узраста у области спорта“.

Конференцију је подржао Олимпијски комитет Србије и промовисана је као један од многобројних спортских и едукативних догађаја организованих широм Србије. Конференција је такође обележила и Европски дан сарадње.

Присутне су поздравили Владимир Батез, наш прослављени одбојкаш и покрајински секретар за спорт и омладину и Агнеш Добротка, програмска менаџерка Заједничког секретаријата Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија у склопу којег се пројекат спроводи.

Као представник носица пројекта, Батез је указао на активности које Секретаријат спроводи кроз европске пројекте, а који допуњују напоре да се стање у спорту у Војводини унапреди и учини доступним за све. Добротка је указала на значај европске сарадње кроз прекограничну сарадњу и пројекте који се у тој области спровode, а поводом обележавања Европског дана сарадње. Једна од значајних активности пројекта је истраживање које је спроведено на подручју Војводине са циљем да се утврде баријере са којима се девојчице сусрећу у бављењу спортом и због којих напуштају спорт. Резултате истраживања је представио проф. др Драган Атанасов испред Факултета за спорт из Београда. Као један од примера добре праксе представљена је Основна школа „Бора Станковић“ из Каравукова (Општина Оџаци), а проф. Јелена Игњатић је представила све активности које школа организује у оквиру школског спорта, спортских секција и других ваннаставних активности.

На конференцији је представљен менторски програм предвиђен пројектом. Менторке укључене у програм су наше истакнуте спортисткиње које су својим признањима у самом врху српског спорта – Аранка Биндер (стрелаштво), Дајана Бутулија (кошарка) Антонија Нађ Косановић (кајак), Јелена Ерић Ракоњац (рукомет), Маја Огњеновић (одбојка) и Вукосава Ђапић Атанацковић (атлетика). Менторским програмом су обухваћене девојчице из 6 основних школа из општина са територије АП Војводине, а то су Оџаци, Нови Књажевац, Чока, Мали Иђош, Врбас и Апатин.

20. Радни састанак са циљем успостављања сарадње

Видосава Ендерић, директорка Фонда “Европски послови” АП Војводине сусрела се са Јоханесом Штајнбахом (Johannes Steinbach) из Канцеларије регионалне Владе Штајерске. Повод сусрета био је разматрање досадашње успешне вишегодишње сарадње, као и договор о будућим заједничким активностима, у циљу даље европеизације наше земље.

Разговарало се о сарадњи на нашем Специјалистичком програму "Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове", с посебним акцентом на евентуални долазак гостујућих предавача

из ове аустријске регије и организовања студијских путовања за полазнике неке наредне генерације програма.

Постигнут је договор о заједничком раду на Програму Европске уније за образовање, обуке, младе и спорт, као и програмима у области разумевања Европске уније, њене историје и диверзитета и активног грађанства.

21. Други Регионални пословни форум

Други регионални пословни форум, који организују Аутономна Покрајина Војводина и Скупштина европских регија (АЕР), у сарадњи с Привредном комором Војводине, Развојном агенцијом Војводине (РАВ), Новосадским сајмом и Европском мрежом предузетништва, уз подршку Фонда „Европски послови“ АП Војводине, одржан је од 1. до 4. октобра 2019. године у Новом Саду у време трајања 52. Међународног сајма лова, риболова и туризма. Земља партнер 2. Регионалног пословног форума била је Словенија, док је земља партнер 52. Међународног сајма лова, риболова и туризма (ЛОРИСТ) била Мађарска.

Свечано отварање Регионалног пословног форума одржано је 1. октобра 2019. године у Привредној комори Војводине, на ком су се обратили потпредседник Покрајинске владе Ђорђе Милићевић, потпредседник Скупштине АП Војводине Дамир Зобеница, генерални директор Управе за храну и рибарство Министарства пољопривреде шумарства и хране Републике Словеније др Бојан Пахор, председник Привредне коморе Војводине Бошко Вучуревић и члан Извршног одбора Скупштине европских регија и жупан Вараждинске жупаније Радимир Чачић.

Учесници Форума били су еминентне компаније из регије, као и регионалне привредне коморе, регионалне развојне агенције и друге институције које пружају подршку за развој малих и средњих предузећа и побољшање економске климе за пословање и нове инвестиције.

Међународни догађај пружио је додатну подршку компанијама да пронађу међународног партнера. Учесницима је била понуђена могућност заказивања и одржавања састанака „један на један“ са компанијама и институцијама учесницима Форума према сопственим потребама, а на основу информација о регистрованим учесницима.

Представљени су следећи сектори:

- пољопривреда и прехранбена индустрија,
- метало-прерађивачка индустрија,
- пратеће компоненте у аутомобилској индустрији,
- информационе технологије,
- туризам.

Израђена је платформа за организацију „један на један“ састанака: <http://rbf2019novisad.talkb2b.net/>, која је омогућила промоцију пословне сарадње између регија, укључујући споразуме о слободној трговини и производњи, удружене пројекте тј. заједничка улагања и заједнички приступ трећим тржиштима, као и размену технологија и знања и сарадњу у пројектима са високим степеном конкуренције и иновација, финансираних од стране ЕУ и других донатора

22. Радни састанак са циљем успостављања сарадње

Посланик у Европском парламенту Марко Цани се састао са директорком Фонда “Европски послови” АП Војводине Видосавом Ендерић. Представљене су активности Фонда, са посебним акцентом на Специјалистички програм "Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове" и

могућност да еуро-парламентарац Цани одржи предавање у оквиру истог као гостујући предавач. На састанку је такође разматрана могућност умрежавања институција из Војводине и Ломбардије у циљу израде заједничких предлога пројеката и аплицирања за ЕУ фондове.

23. Радионица на тему „ЕУ фондови“ у оквиру Сајма туризма

У оквиру Сајма туризма, на радионици на тему „ЕУ фондови“ одржаној 4. октобра 2019. године, представио се и Фонд „Европски послови“ АП Војводине. Фонд је представила директорка Видосава Ендерић у оквиру презентације пројектних активности Фонда из области туризма.

На поменутој сесији учествовали су консултанти за ЕУ фондове Регионалне развојне агенције Горењска, Словенија, и Канцеларије за локални економски развој, Нови Сад.

24. Војводина на Европској недељи регија и градова 2019.

Седамнаеста по реду манифестација „Европска недеља регија и градова“ (ЕНРГ), коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалне и урбане политике, одржала се од 7. до 10. октобра 2019. године у Бриселу. Под слоганом „Региони и градови, стубови будућности Европске уније“ целокупна манифестација била је организована на три основне теме: 1. будућност Европске уније и улоге региона и градова; 2. Европа ближа грађанима; 3. зеленија Европа.

Током ЕНРГ у Бриселу је боравила и делегација АПВ, коју је предводио председник Скупштине АПВ Иштван Пастор. У делегацији су такође били и помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Небојша Дракулић, саветник председника Покрајинске владе Горан Лазовић, као и директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине Видосава Ендерић.

Делегација је имала два билатерална састанка и више неформалних сусрета са бројним представницима других европских региона и европских институција. Делегација се 7. октобра 2019. године састала у седишту Комитета регија у Бриселу са председником Комитета регија Карл-Хајнц Ламберцом. Саговорник је изразио подршку и захвалност Канцеларији АПВ у Бриселу, односно активностима које АПВ спроводи у области међурегионалне сарадње. Председник Скупштине АПВ је информисао саговорника о тренутним питањима европских интеграција Р. Србије и изразио наду да ће у наредном периоду, односно током мандата предстојеће Европске комисије, процес проширења на земље ЗБ бити извеснији. Председник Ламберц се усагласио са овим ставом, те исказао уверење да ће институција на чијем је челу учинити све да допринесе позитивном ставу на путу даљих европских интеграција Р. Србије.

Радни доручак чији је домаћин био државни секретар за европске послове у влади Савезне државе Хесен Марк Вајнмајстер, одржан је 8. октобра 2019. године у Бриселу, а две делегације су се усагласиле да је поменути састанак само још један корак ка потписивању свеобухватног меморандума о сарадњи Хесена и АПВ. Предвиђено је да споразум буде потписан током новембра 2019. године. Обе стране су потврдиле своју сагласност на предложени текст споразума, те истакле бројне примере досадашње успешне сарадње, бројних институција између Хесена и АПВ. Састанку су присуствовали и шефови бриселских канцеларија оба региона, у име Хесена Фридрих фон Хојзингер, односно Срђан Мачкић у име АПВ.

Директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Видосава Ендерић, дана 8. октобра 2019. године, сусрела се са Марком Цанијем, послаником у Европском парламенту, који је почетком

месеца био у радној посети Фонду. Овог пута, фокус разговора био је на будућој сарадњи из области туризма и ЕУ пројеката.

25. Радионица „Кохезиона политика за социјалнију Европу: регије и градови инклузивни за све“

У оквиру Европске недеље регија и градова 2019, АП Војводина је преко Фонда „Европски послови“ АП Војводине – Канцеларије Војводине у Бриселу узела учешће у регионалном партнерству под називом „Европа могућности“ са регионима и градовима: Алпски Еурорегион (Јужни Тирол, Трентино, Тирол); Коруска (Аустрија); Унија општина региона Атика (Грчка); Град Лимерик (Република Ирска); Венето, Марке, Фриули Венеција Ђулија (Италија); Норланд (Норвешка); Поморски регион, Кујавско-поморски регион (Пољска); *Bouches-du-Rhône*, Марсеј (Француска); Град Кастељон и Кастиља ла Манча (Шпанија) на радионици под називом „Кохезиона политика за социјалнију Европу: регије и градови инклузивни за све“, која се одржала у Европском комитету регија 8. октобра 2019. године.

Бројни говорници покушали су да дочарају како примена локалних и регионалних политика може активно да допринесе изградњи „социјалније Европе“, а у складу са широм перспективом једног од циљева Одрживог развоја - „одрживи градови и заједнице“. Радионица је представила стратегије и примере добре праксе локалних и регионалних власти о друштвено-одговорном законодавству и примере примене Кохезионе политике са фокусом на инклузивном приступу. У склопу трећег панела представљен је Нови Сад као носилац титуле Омладинска престоница Европе за 2019. У склопу трећег панела поред представника ОПЕНС-а представљени су и позитивни примери из две пољске и једне француске регије. Говорници су били *Dominique Hanania*, заменица директора за животну средину, главне пројекте и истраживање из департмана Ушће Роне (*Bouches-du-Rhône*) са југа Француске, *Katarzyna Ziemann*, заменица директора Лабораторије за друштвене иновације из Гдиња из Пољске и *Adam Szponka*, директор Регионалног центра за социјалну политику, такође из Пољске.

26. Међународна конференција „Луке као покретачки механизам предузетништва - PoWER“

У оквиру пројекта „Луке као покретачки механизам предузетништва - PoWER“, а у организацији Фонда „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са пројектним партнерима, у Новом Саду је 5. и 6. новембра 2019. године одржана међународна конференција.

Пројекат „PoWER“ посвећен је развоју и сарадњи лука у Јадранско-јонском сливу, јер су оне покретачи предузетништва, са циљем развоја иновационих технологија које ће помоћи укупном привредном расту у овом региону.

У пројекту учествује шест земаља: Италија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Грчка, Албанија и Србија, као и девет партнера из општина и подручја која припадају Јадранско-јонском сливу.

Конференцију је отворила Видосава Ендерић, директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, указавши на посебност Јадранско-јонске регије и регион Балкана. Културне границе и политички раскораки разлог су недостатка сарадње међу државама ове регије, као и слабе примене политике ЕУ, што је у комбинацији са малим капацитетом и инфраструктурним ограничењима лука на овом подручју, резултирало губитком њиховог историјског значаја као места размене, затим проблемима слабе модернизације, као и нерешеним питањима везаним за одрживост и урбану обнову. Једини начин да лучке власти нашег региона постану спремне за

овакав прелаз јесте модел иновационог центра, које пружа инфраструктуру и могућности за развој нових идеја и иницијатива те се потреба за једним оваквим центром у Јадранско-јонском сливу појавила због прогресивног губитка улоге ових, углавном мањих лучких градова, као места трговинске и културне размене.

Небојша Дракулић, помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу истакао је да се ова стратегија односи на климатске промене и енергију, а да за циљ има смањење загађења ваздуха у градовима, промоцију обновљивих извора енергије, те стварање више радних места и већа улагања у привреду.

Током панел-дискусија било је говора и о удруживању речних, дунавских и морских лука. Жеља је да се од њих направе иновациони центри који су способни да буду веза између лука и регије, и да се на тај начин искористи њихов предузетнички потенцијал.

Пројекат „Луке као покретачки механизам предузетништва - *POWER*“, који је финансиран из средстава Европске уније са 1.220.944,42 евра, има циљ да поврати историјску улогу јадранско-јонских лучких градова као средишњих места развоја и размене.

27. Семинар о информационој безбедности за локалне самоуправе

У име отпочињања сарадње са НАЛЕД-ом, у Новом Саду је 27. новембра 2019. године, одржан семинар за локалне самоуправе под називом „Јачање капацитета локалних самоуправа у примени регулативе у области информационе безбедности“, у организацији НАЛЕД-а, а у сарадњи са Фондом „Европски послови“ АП Војводине.

28. Студијска посета студената Пољопривредног факултета биогасном постројењу у Сомбору у оквиру пројекта „XDEGREE“

У оквиру пројекта „Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије - XDEGREE“, који се суфинансира у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска - Србија 2014-2020, дана 27. новембра 2019. године, одржана је студијска посета студената Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду биогасном постројењу у сомборском ЈКП „Водоканал“.

Студенти су имали прилику да се упознају са процесом производње биогаса из отпадних вода и кукурузне силаже применом анаеробне дигестије, као и да виде нови биогасни генератор, из којег се биогас, осим за загревање дигестора употребљава и за додатну производњу електричне енергије. Обишли су мобилну лабораторију у оквиру које се, експерименталним путем, користе потпуно нове рецептуре за производњу биогаса из различитих бесплатних извора биомасе.

Након 29 месеци имплементације, пројекат „XDEGREE“ ушао је у завршну фазу, а завршетак пројекта је предвиђен за 14. јануар 2020. године. Резултати пројекта остварени у ЈКП „Водоканал“ Сомбор у складу са аналитичком студијом која је припремљена у оквиру активности Фонда „Европски послови“ АП Војводине, представљају примере добре праксе осталим компанијама и научно-истраживачким институцијама са истим или сличним пољем деловања и омогућиће развој и имплементацију сличних иновативних пројеката у будућности.

29. Студијска посета студената ФТН постројењу у Винковцима у оквиру пројекта „XDEGREE“

У оквиру пројекта „Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије - XDEGREE“, који се суфинансира у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње

Хрватска-Србија 2014-2020, дана 28. новембра 2019. године, реализована је студијска посета студената Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду постројењима у Винковачком водоводу и канализацији д.о.о. Винковци.

У поменутом предузећу су током имплементације пројекта „XDEGREE“ изграђене соларне електране на 6 објеката. Соларни панели купљени су и постављени током 2018. године, а дистрибутивни центар Кановци, који су студенти обишли, поседује инсталацију на крову укупне снаге соларних панела 76,18 kWp са излазом према мрежи дистрибутера снаге 134 kW.

Студенти су и у овом предузећу имали прилику да се упознају са процесом пречишћавања отпадних вода, да у пракси виде SCADA систем који прати рад фабрике воде, упознали су се са будућим циљевима и плановима водоводног предузећа за изградњу биогазног постројења и унапређење своје енергетске ефикасности што је и био главни циљ пројекта „XDEGREE“: повећање енергетске независности јавних комуналних предузећа кроз употребу обновљивих извора енергије и боље коришћење биомасе.

30. Студијска посета пољопривредних произвођача у прекограничном подручју у оквиру пројекта „Cornucopia“

У оквиру имплементације пројекта „Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста - *Cornucopia*“, дана 28. новембра 2019. године, одржана је студијска посета пољопривредних произвођача из Мађарске газдинствима „Телек Паприка“ у Мартоношу и „*Šuranji Coop*“ у Сенти. Том приликом, пољопривредни произвођачи из Србије представили су резултате и искуства истраживања везаних за производњу и прераду паприке и сирка.

Пројекат „Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа кроз развој нових производа са додатом вредношћу на бази алтернативних биљних врста – *Cornucopia*“, који се спроводи у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, усмерен је на подстицање заједничког истраживања у циљу унапређења капацитета за запошљавање и развој малих и средњих предузећа пољопривредне и прехранбене индустрије у прекограничној области путем примене нових технологија, развијања нових производа и одрживе употребе природних ресурса.

31. Симпозијум на тему параспорта у Инђији у оквиру пројекта „Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“

У Инђији је 3. децембра 2019. године одржан симпозијум у оквиру пројекта „Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“, који се реализује из средстава Европске уније у оквиру ИПА II програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014–2020.

Симпозијум под називом „Прилике социјалне интеграције кроз параспорт“, отворио је Владимир Батез, покрајински секретар за спорт и омладину, истичући значај стварања услова за повећање учешћа особа са инвалидитетом у спортским активностима, као и за већу доступност спортске инфраструктуре тим особама. Према речима секретара Батеза, успех и снага наших параолимпијца треба да буде мотив и осталима да почну да се баве спортом, да се што више младих са инвалидитетом укључи у спортске активности и да спорт гледају као амбијент који од њих свакодневно ствара победнике. Важност овог пројекта огледа се не само у остваривању права на једнакост особа са инвалидитетом за бављење физичком активношћу и спортом, што јесте циљ, него и шире, у мотивисању и укључивању у друштвене токове, подстицању туристичких и културних дешавања, јер све то доприноси јачању свести, стицању знања и

вештина и развијању ставова који су битни за прихватање различитости. Секретар Батез је додао да најбољи пример у нашој покрајини за успешно укључивање особа са инвалидитетом у спорт имамо међу стонотенисерима, освајачима највиших европских и светских одличја.

Батез је подсетио на то да средства за спровођење пројекта „Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“, који Покрајински секретаријат за спорт и омладину спроводи заједно са партнерима - Олимпијским комитетом Босне и Херцеговине, Општином Инђија и Фондом “Европски послови” АП Војводине – износе 263.914,43 евра, а да га Европска унија кофинансира у износу од 224.327,27 евра.

Председник Општине Инђија, Владимир Гак посебно је захвалио на подршци и учешћу Покрајинског секретаријата за спорт и омладину у реализацији овог пројекта. Владимир Гак је истакао да захваљујући овом европском пројекту, петнаесторо деце са инвалидитетом из ове сремске општине укључило се у спортске активности, што је најбољи пример ефеката овог пројекта, у који могу да се укључе и друге општине и градови у нашој покрајини.

Своја искуства у бављењу спортом и приликама у нашем параолимпијском спорту изнели су наши прослављени параолимпијци Борислава Перић Ранковић и Златко Кеслер.

„Социјална интеграција кроз параспорт – *Parainspired!*“, чији је главни носилац Покрајински секретаријат за спорт и омладину, а партнери Олимпијски комитет Босне и Херцеговине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине и Општина Инђија, обухвата читав низ активности које су почеле у јуну 2019. године и чија реализација траје укупно 15 месеци.

ПАРТНЕРСТВА – ПРОТОКОЛИ О САРАДЊИ

У циљу развоја покрајинских капацитета, Фонд „Европски послови“ АП Војводине успоставља сарадњу и са институцијама у земљи. У наредној табели дат је приказ потписаних протокола о сарадњи.

Табела 5. – Потписани протоколи о сарадњи у периоду јануар – децембар 2019. године

Датум	Назив институције	Место	Предмет сарадње
07.05.2019.	Служба за управљање људским ресурсима	Нови Сад	Успостављање професионалне сарадње учешћем у реализацији обука из области Управљања пројектима, за потребе стручног усавршавања и оспособљавања службеника у покрајинским органима управе и стручним службама Покрајинске владе. Предметна обука се састоји из следећих области: <ul style="list-style-type: none"> - Управљање пројектним циклусом и извори финансирања пројекта; - Припрема предлога пројекта по процедурама ЕУ - Спровођење пројекта у складу са процедурама ЕУ.
23.10.2019.	„Дневник – Пољопривредник“ акционарско друштво	Нови Сад	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације на пословима: подстицања заједничких и појединачних

	за новинско – издавачку делатност		активности у циљу информисања и образовања пољопривредних субјеката на подручју АП Војводине и Републике Србије из области европских послова и могућности финансирања из ЕУ фондова; промоције европских вредности и идеја; заједничко организовање конференција и тематских скупова од обостраног интереса; припрема и реализација заједничких пројеката; размена банера са линковима сајта у циљу афирмације делатности обе стране.
05.12.2019.	Национална алијанса за локални економски развој – НАЛЕД	Нови Сад	Унапређење сарадње на пословима: унапређења, јачања и промоције економских и административних капацитета у региону; усклађивање процеса образовања администрације; креирање европских пројеката; јачање процеса регионалне сарадње; промоције европских вредности и регионалне политике као развојног инструмента; сарадња у оквиру информисања јавности о коришћењу претприступних и других инструмената развојне политике ЕУ.

V КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ

Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу, као саставни део Мисије Републике Србије при Европској унији, основана је са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета АП Војводине, као и упознавања и активног праћења регионалних и других политика Европске уније, од посредног и непосредног значаја за АПВ.

У том смислу, Канцеларија АПВ у Бриселу обавља следеће активности:

- Представља приоритете АПВ пред институцијама Европске уније и другим регионалним представништвима из држава чланица ЕУ, а које су присутне у Бриселу;
- прикупља, обрађује и размењује информације у области европских интеграција и регионалне политике ЕУ;
- промовише АПВ, посебно као привредну и инвестициону дестинацију, те у другим областима од значаја за АПВ у циљу подстицања сарадње и унапређења односа, промовише АПВ у домену привреде, туризма, енергетике, културе, заштите животне средине и другим областима;
- предузима активности на успостављању различитих партнерстава, а у циљу заједничког учествовања у пројектима финансираних кроз доступне ЕУ фондове;
- информише и пружа техничку помоћ различитим субјектима у вези са могућностима учешћа у доступним ЕУ програмима, који су на располагању Републици Србији, а који се финансирају из буџета ЕУ.

1. Резиме канцеларије у Бриселу

Канцеларија АПВ у Бриселу (у даљем тексту само – Канцеларија) је током 2019. године остварила значајну кореспонденцију са надлежним ЕУ институцијама у питањима од интереса за АПВ, односно реализовала велики број састанака са представницима других региона и градова у Бриселу, те имала више активности у циљу промоције привреде и АПВ као конкурентне инвестиционе дестинације. Током протекле године повећана је активност Канцеларије у смислу промоције и пружања техничке помоћи кроз доступне ЕУ програме који се финансирају из средстава ЕУ. Остварене су студијско-радне посете Бриселу у којима су учествовали представници дванаест локалних самоуправа из АПВ, представници Скупштине АПВ, Покрајинске владе, Развојне агенције Војводине (РАВ), Привредне коморе Војводине (ПКВ), Универзитета у Новом Саду (УНС), Фондације “Опенс19” и Фонда “Европски послови” АПВ (ФЕП). Успешно је спроведено представљање АПВ у оквиру Европске недеље региона и градова (ЕНРГ), током које су представљене активности у области омладинских политика у АПВ. Канцеларија је такође имала активности на промоцији културе, културног наслеђа националних мањина, туризма и гастрономије у покрајини.

У погледу институционалне кореспонденције, прикупљања релевантних информација и контакта од значаја за покрајинске и локалне органе, те њихове правовремене доставе, Канцеларија је током 2019. године редовно извештавала кроз канале дипломатске и институционалне комуникације. Најчешће, ту се подразумева комуникација са Комитетом региона (КР), Европском комисијом (ЕК) и Европским парламентом (ЕП). Од значајнијих питања током 2019, Канцеларија је указивала на помињање АПВ од стране КР у контексту изостанка Закона о финансирању покрајине, где је посебно апострофирана уставна обавеза РС у том смислу. Активности поводом неадекватног помињања РС и АПВ у извештају Комисије за држављанство, управљање, институционалне и спољне послове (Цивекс), резултирале су

нацртом мишљења за 2019. годину у којем нема помињања АПВ и РС по овом питању. Нацрт мишљења ће бити предмет расправе на пленарном заседању КР у фебруару 2020. године. Такође, Канцеларија је током 2019. године организовала већи број састанака са представницима КР, а најзначајнији са Председником КР, Крал Хајнц Ламбертсом, односно тадашњим известиоцем КР за проширење, Франком Иакопом. Покрајински званичници су током 2019. године имали сусрете и са највишим представницима ЕУ, Комесаром за проширење и известиоцем ЕП за РС.

Током 2019. године Канцеларија је наставила са уобичајеном међурегионалном сарадњом у погледу досадашњих традиционалних партнера, али и у контексту остваривања партнерстава са регионима са којима до сада није постојала сарадња. У том смислу, један од најзначајнијих резултата, јесте потписивање споразума о сарадњи са Немачком савезном државом Хесен, што је учињено од стране председника двеју влада 26. новембра 2019. Канцеларија је у свакодневној комуникацији са представницима Хесена у Бриселу, а значајни кораци ка потписивању, односно ка успостави сарадње су направљени током посета највиших званичника АПВ и Хесена Бриселу, као и током комуникације бриселских представништава двеју регија. Слична динамика успоставе односа је коришћена 2017. и 2018. године када је институционализована сарадња са Ломбардијом. Пратећи такву динамику, Канцеларија је и током 2019. године интензивно радила на продубљивању односа са холандском покрајином Хелдерланд, а започети су разговори о потенцијалној сарадњи са Немачком савезном државом Баварском. Континуитет међурегионалних односа је током 2019. године настављен у бројним областима са регионима, Фриули Венеција Ђулија, Ломбардија и Умбрија. Поред тога, Канцеларија је другу годину за редом угостила представнике четрнаест региона и градова, партнера у оквиру Европске недеље региона и градова, међу којима су били: Јужни Тирол, Трентино, Тирол (Алпски еурорегион); Коруска (Аустрија); Унија општина региона Атика (Грчка); Венето, Марке, Фриули Венеција Ђулија (Италија); Норланд (Норвешка); Поморски регион, Кујавско-поморски регион (Пољска); Буш ду Рон, Марсеј (Француска) и Град Кастиљон, Кастиља ла Манча (Шпанија).

Сходно чињеници да је промоција привреде, односно инвестиционих и пословних потенцијала АПВ, једна од главних тема међурегионалне сарадње, Канцеларија је спровела више активности у том смислу. Канцеларија је пре свега наставила да испуњава обавезе из потписаног меморандума о сарадњи са Комором индустријалаца и привредника Валоније (ЦЦИ), у оквиру чијих активности је одржана презентација привредних потенцијала АПВ. Такође, у више наврата у Бриселу је током године боравила и делегација РАВ, која је имала састанке са више представника, институција и привреде.

Информисање и пружање техничке помоћи Канцеларије о доступним ЕУ пројектима и средствима имало је посебан карактер током 2019. године. Одлука ЕК да уврсти РС међу земље партнере у оквиру програма Ерасмус плус, чиме су субјекти из РС добили равноправан статус са субјектима из земаља ДЧ ЕУ, отворила је значајне могућности за учешће у овом програму. У том смислу, Канцеларија је током године прослеђивала различите позиве, настале у кореспонденцији са регионима - партнерима у Бриселу, али и пружала техничку помоћ у комуникацији и апликационом процесу што је резултирало добијањем средстава у износу од више стотина хиљада Евра за пројекте на територији АПВ.

У Бриселу је од 7. до 10. октобра 2019. год. одржана 17. Европска недеља региона и градова (ЕНРГ) у организацији КР и Генералног директората за регионалне и урбане политике (DG Regio). Организатор је саопштио да је током недеље одржано више од стотину дебата, односно стручних панела, а формирано је и 21. партнерство између градова и региона широм Европе. АПВ је представљена у оквиру партнерства са петнаест других региона и градова где је промовисала омладинске политике спроведене на територији АПВ у име Града Новог Сада, Омладинске европске престонице за 2019. годину. Такође, у просторијама Мисије одржан је традиционални пријем АПВ којем је присуствовало око 140 званица, а међу њима више посланика ЕП,

амбасадора, односно сталних представника ДЧ ЕУ, дипломата, представника европских институција, високих функционера више европских региона, привредника из Белгије и других. Пријем је одржан под слоганом „Vojvodina-Future unlimited“ током којег је приказан промотивни филм. На пријему је Фондација „Опенс19“ имала свој промотивни штанд.

Такође, Канцеларија је током 2019. године била домаћин бројним представницима локалних самоуправа са територије АПВ који су у Бриселу боравили у студијско-радним посетама. У Бриселу су боравили представници следећих општина и градова: Сента, Кањижа, Бачка Топола, Суботица, Нови Кнежевац, Мали Иђош, Темерин, Нови Сад, Кула, Кикинда, Сремски Карловци и Жабаљ. Упознавање доносиоца одлука на локалном нивоу, са радом ЕУ институција, односно секторским политикама којима су на располагању различити програми финансирани из буџета ЕУ, један је од приоритета Канцеларије.

2. Институционална сарадња

- Комитет региона

Канцеларија је крајем 2018. године указала на помињање АПВ у званичним документима Комисије за држављанство, управљање, институционалне и спољне послове (Цивекс) КР, на тему финансирања АПВ, о чему смо обавестили у нашем ОТ бр. 2143 од 16. новембра 2018. год. КР је апострофирао однос покрајинских и републичких власти по питању закона о финансирању АПВ, наводећи да РС не поштује уставне обавезе, избегавањем доношења Закона о финансирању АПВ. С тим у вези, на основу инструкције, одлучено је да Канцеларија предузме одређене дипломатске радње, како би известилац КР био упознат са стварном ситуацијом по том питању.

Представници Канцеларије одржали су 6. фебруара 2019. год, у просторијама Представништва региона Фриули Венеција Ђулија у Бриселу (ФВЂ), састанак са Франком Иакопом, тадашњим известиоцем КР за проширење. Почетком године, известилац Иакоп такође је обављао и функцију копредседавајући Заједничког консултативног одбора РС и КР. Шеф Канцеларије С. Мачкић искористио је прилику да упозна известиоца са актуелном политичком и економском ситуацијом у АПВ, а у циљу пружања додатних информација које могу послужити у припремању наредних извештаја КР о проширењу. Посебно у светлу афирмативног излагања известиоца током пленарног заседања КР од 6. децембра 2018, у којем је похвалио активности АПВ, како активности Покрајинске владе, тако и Канцеларије у Бриселу. Поред састанка са известиоцем, одржан је већи број састанака са службеницима КР задуженим за Западни Балкан.

Као резултат тих напора, спорна реченица није део нацрта мишљења КР о проширењу за 2019. год, који је потврђен од стране Цивекс комисије 14. новембра 2019. године. Нацрт мишљења ће се наћи пред заступницима КР током пленарног заседања КР које ће бити одржано у Бриселу од 11. до 13. фебруара 2020. год.

У седишту КР у Бриселу, 18. јуна 2019. год, одржано је заседање Заједничког консултативног одбора КР и РС на тему владавине права на локалном нивоу. У име АПВ, активно учешће током заседања имали су Председник општине Кањижа, Р. Фејстамер, Председник општине Сремски Карловци Н. Миленковић и М. Раденовић, члан Градског већа за урбанизам и заштиту животне средине Града Новог Сада. Поред дипломатских представника РС, односно других сталних чланова одбора из других локалних самоуправа и ресорног министарства, учесници су афирмативно говорили о досадашњим праксама и достигнућима у области владавине права, посебно из угла националних мањина у АПВ. Од стране чланова одбора који долазе из редова КР није било примедби на стање владавине права у АПВ. Представници АПВ у Бриселу су пружили стручну и техничку подршку члановима одбора током дводневног боравка у Бриселу.

Манифестација Дан проширења ЕУ, одржана је у седишту КР у Бриселу 19. јуна 2019. год. и окупила је локалне и регионалне представнике свих пет држава кандидата за чланство у ЕУ, као и друге релевантне субјекте са локалног и регионалног нивоа.

Делегација АПВ, коју је предводио председник Скупштине АПВ И. Пастор, а у којој су такође били помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Н. Дракулић, саветник покрајинског премијера Г. Лазовић и представници Канцеларије, боравила је током Европске недеље региона и градова у Бриселу. Том приликом, 7. октобра 2019. делегација је имала званични састанак са председником КР Карлом-Хајнц Ламбертсом (Karl-Heinz Lambertz).

Саговорник је изразио подршку и захвалност Канцеларији, односно активностима које АПВ спроводи у области међурегионалне сарадње. Председник Скупштине АПВ је информисао саговорника о тренутним питањима европских интеграција РС и изразио наду да ће у наредном периоду, односно током мандата предстојеће ЕК, процес проширења на земље ЗБ бити извеснији. Председник Ламбертс се усагласио са овим ставом, те исказао уверење да ће институција на чијем је челу учинити све да допринесе позитивном ставу на путу даљих европских интеграција РС.

Председник Скупштине АП Војводине И. Пастор и потпредседник Скупштине АПВ Д. Зобеница разговарали су 7. децембра 2019. у ЕК у Бриселу са новопостављеним комесаром за проширење О. Вархејем, као и са новоименованим известиоцем ЕП за РС В. Билчиком. Канцеларија је пружио техничку подршку током посете високих званичника.

Током године, представници Канцеларије одржали су већи број састанака са различитим службеницима КР на теме међурегионалне и прекограничне сарадње, посебно кроз програм Европског груписања за територијалну сарадњу (ЕГТС).

Посредством Канцеларије, посланик ЕП из редова Европске народне партије (ЕПП), Андор Дели, одржао је стручно излагање у Новом Саду у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем путем ЕУ фондова“, који организује ФЕП. Посланик је учеснике упознао са темама законодавног процеса у ЕУ, начином доношења одлука, односно о европском изборном процесу.

- **Европска Комисија - Регионална табела иновација**

ЕК, односно ГД за унутрашње тржиште, индустрију, предузетништво и мала и средња предузећа (DG GROW), објавили су 8. јула 2019. год. нову студију - Регионалну табелу иновација за 2019. годину (Regional Innovation Scoreboard 2019) као и Европску табелу иновација (European Innovation Scoreboard 2019). Регионална табела иновација представља процену иновативности европских региона у односу на постављене индикаторе (18) и покрива 238 европских региона, у 23 државе чланице ЕУ, Норвешкој, Србији и Швајцарској. Представљени индикатори могу бити коришћени у контексту анализе и поређења структуре економије, социјално-демографске структуре и предузетништва, међу европским регионима. У односу на прошлогодишњу студију, укупно су повећани резултати у 159 региона, укључујући и сва 4 региона у Србији (Војводина; Београд; Јужна и источна Србија; Шумадија и Западна Србија). Студија констатује да су индикатори за АПВ увећани за 21,6 % у периоду 2011-2019.

Канцеларија је током 2019. године, али и током 2018. и 2017. године, правремено достављала релевантне информације, те одржала више састанака са представницима ресорног ГД, на којима су учествовали и представници ПКВ.

3. Међурегионална сарадња и промоција привреде

Међурегионална сарадња током 2019. године је интензивирана са регионима са којима АПВ до сада није имала успостављену сарадњу (Хелдерланд, Хесен и Баварска), али је инсистирано и на континуитету одржавања односа са традиционалним партнерима (Фриули Венеција Ђулија, Ломбардија, Умбрија). Као што је био случај у 2018. години када је АПВ потписала споразум са италијанским регионом Ломбардија, тако је и крајем ове године потписан споразум о разумевању са Немачком савезном државом Хесен. У оба споразума, Канцеларија је на нивоу представништва у Бриселу имала интензивну комуникацију и сарадњу. Поред тога, Канцеларија је другу годину за редом угостила представнике четрнаест региона и градова, партнера у оквиру Европске недеље региона и градова.

Промоција привреде, односно инвестиционих и пословних потенцијала АПВ је један од приоритета Канцеларије, посебно узимајући у обзир да је област привреде једна од главних тема међурегионалне сарадње. Канцеларија је током 2019. године посебно наставила продубљивање привредних односа у земљи домаћина, Краљевини Белгији.

- **Хесен (Немачка)**

Кореспонденција Канцеларије са представницима Хесена у Бриселу је реализована у континуитету током 2019. године. Највиши представници Хесена су редовни гости догађаја које АПВ организује у Бриселу, што је доказ блиских веза два региона.

Током ЕНРГ 2019. године, одржан је радни доручак чији је домаћин био државни секретар за европске послове у влади Савезне државе Хесен, г-дин Марк Вајнмајстер (Mark Weinmeister). Делегација АПВ, коју је предводио И.Пастор и саговорници из Хесена су се усагласил да је овај састанак само још један корак ка потписивању свеобухватног меморандума о сарадњи.

У просторијама представништва Немачке савезне државе Хесен, 3. децембра 2019. године, одржан је традиционални годишњи пријем којем су присуствовали представници Канцеларије. У име домаћина присутнима су се обратили Луција Путрих, Министар европских и савезних послова Хесена и представник Хесена у Савезној влади, као и Фолкер Буфије, Министар председник савезне државе Хесен.

У централном делу обраћања, министар Путрих је поменула важност међурегионалне сарадње, а посебно је истакла најновији споразум о сарадњи потписан са АПВ, од 26. новембра 2019. године. Путрих је нагласила да су споразум потписали председници две владе, Ф. Буфије и И. Мировић, а затим је говорила о АПВ као кредибилном партнеру, односно о РС као важној земљи која има будућност у ЕУ. Изразила је став да ће Хесен на путу европских интеграција РС пружати пуну подршку, те да овај споразум представља веома значајан корак подршке у том контексту. У наставку говора је истакла важност идеје јаке Европе, у којој политика проширења мора имати значајно место.

Присутнима се обратио и Министар председник Ф. Буфије, који је одржао веома детаљан говор о савременим геополитичким односима и утицају тих односа на Европу. Након званичног излагања домаћина, у неформалном разговору, Шеф канцеларије С. Мачкић се захвалио председнику и министру на афирмативним речима које су упућене поводом потписивања споразума о сарадњи између АПВ и Хесена, односно на опредељењу за пружање пуне подршке РС на путу даљих европских интеграција.

- ***Хелдерланд (Холандија)***

Представници Канцеларије учествовали су од 22. до 23. маја 2019. на конференцији „Подстицање предузетништва кроз одрживи развој“ у Арнему, главном граду највеће холандске покрајине Хелдерланд. Конференција је покрила теме у области технологије производње и истраживања хране; обновљиве енергије; здравства и развоја индустрије. На позив домаћина, а у настојању интензивирања сарадње са овом холандском покрајином, о чему је редовно извештавано путем отворених телеграма, представници АПВ у Бриселу су одржали више значајних састанака.

Пре свега, са директором за међународну сарадњу покрајине Хелдерланд, г-дином Еријем Тијинком (Ery Tijink), разговарано је о потенцијалима сарадње у области пољопривреде, производње хране и информационих технологија, односно о организовању сусрета двеју покрајинских делегација. Обе стране су изразиле уверење да због географских сличности и економских предиспозиција, две покрајине имају велики потенцијал за сарадњу. Са представницима Развојне агенције Источне Холандије (Oost NL), у чијој ингеренцији је шири регион од провинције Хелдерланд, договорена је привредна промоција АПВ, на чијој ће реализацији Канцеларија радити током 2020. године. Такође, констатовано је да је најбољи пример потенцијала у сарадњи две покрајине, досадашња успешна сарадња наших институција са Универзитетом у Вахенингену. Поред пољопривреде, изражена је намера холандског представника за сарадњу у области заштите животне средине, посебно кроз програме финансиране од стране ЕУ, као што су Инструмент за техничку помоћ и размену информација (TAIEX), а такође је апострофирано да у овој области покрајина Хелдерланд има сопствена средства за учешће у међурегионалним пројектима.

Представници АПВ у Бриселу састали су се неколико пута током 2019. године са Ребеком Хеј, представницом холандске покрајине Хелдерланд, у оквиру Представништва холандских региона у Бриселу, а на основу активности које су представници Канцеларије претходно имали. Главна тема састанка била је организовање посете покрајинских делегација, као први корак успоставе међурегионалне сарадње између АПВ и Хелдерланда. Због учесталих штрајкова пољопривредника у Хелдерланду, проузрокованих изменом одређених законских регулатива, посета је одложена за 2020. годину, што је констатовано током септембарског састанка бриселских представника.

- ***Фриули Венеција Ђулија (Италија)***

Фриули Венеција Ђулија (ФВЂ) је један од дугогодишњих партнера АПВ. Састанак са Ф. Иакопом, известиоцем КР за проширење, односно чланом Регионалног савета ФВЂ који су представници Канцеларије одржали 6. фебруара 2019. је искоришћен и за разговор о односима два региона. Ф. Иакоп је истакао да је неопходно поново успоставити сарадњу два региона на стратешком нивоу, како би се дала нова енергија за сарадњу у различитим областима. Основа за такво уверење се проналази у досадашњим успешним пројектима Универзитета у Удинама и Пољопривредног факултета у Новом Саду. Такође, закључак је да постоји потенцијал сарадње и у другим областима, посебно у области енергетике, туризма, спорта и културе. Једна од тема је била и повезивање два региона кроз европске мреже.

- ***Канцеларија домаћини састанка за 14 региона и градова***

Канцеларија је била домаћин састанка партнерства „Европа прилика“ за 17. Европску недељу региона и градова (ЕНРГ), 27. маја 2019. године у просторијама Мисије у Бриселу. Састанку су присуствовали представници следећих региона и градова: Јужни Тирол, Трентино, Тирол (Алпски еурорегион); Коруска (Аустрија); Унија општина региона Атика (Грчка); Венето, Марке,

Фриули Венеција Ђулија (Италија); Норланд (Норвешка); Поморски регион, Кујавско-поморски регион (Пољска); Буш ду Рон, Марсеј (Француска) и Град Кастиљон, Кастиља ла Манча (Шпанија).

Током састанка, усаглашене су стратегије промоције и комуникације у вези са самим догађајем током ЕНРГ, подељена су задужења, те су договорени други технички и финансијски детаљи. Састанак је, такође искоришћен за представљање и упознавање партнера са достигнућима у АПВ из различитих области. Након формалног дела састанка, Канцеларија АПВ је била домаћин радног ручка између представника региона и градова партнера, у циљу даљег унапређења сарадње.

- ***Кастиља ла Манча (Шпанија)***

Шеф Канцеларије, 13. маја 2019. био је домаћин састанка са шефом Представништва региона Кастиља ла Манча, Виктором Алварезом Алхамбром. Током тог сусрета, саговорници су ближе представили главне политичке, економске и културне карактеристике својих региона, али и изразили уверење у потенцијале сарадње у будућем периоду, а на основама склопљеног партнерства кроз ЕНРГ.

- ***Умбрија (Италија)***

Представница Умбрије у Бриселу, Габриела Ђекарели, сусрела се крајем новембра 2019. године са шефом Канцеларије, те је том приликом упознала саговорника са резултатима недавно одржаних избора у овом италијанском региону, на којима су традиционалне партије доживеле убедљив пораз, односно известила да ће нова регионална влада бити формирана од стране покрета „Лига“. Ђекарели је истакла уверење да политичке промене неће утицати на односе Умбрије и АПВ, односно да ће и у наредном периоду интерес у сарадњи два региона бити у области културе, како је и предвиђено споразумом о сарадњи који је потписан између Умбрије и АПВ 19. јула 2014. године. С. Мачкић је детаљније говорио о Новом Саду, Омладинској престоници Европе у актуелној години, односно Европској престоници културе за 2021. годину.

- ***Баварска (Немачка)***

Баварска је један од региона са којима АПВ до сада није имала институционализовану сарадњу. У том контексту један од приоритета, по узору на односе са Ломбардијом и Хесеном, јесте продубљивање сарадње са Савезном државом Баварском. Јорг Хирше (Jörg Hirsche), представник баварског Министарства за пољопривреду и шумарство угостио је шефа Канцеларије у просторијама бриселског представништва Баварске, крајем новембра 2019. године. Овај састанак послужио је за упознавање са општим трендовима развоја у оба региона. Акцент је стављен на област пољопривреде, производње и прераде хране у којима је пронађен заједнички интерес. С. Мачкић је упознао саговорника, кроз посебне материјале припремљене од стране РАВ, са економским трендовима у АПВ, бројкама везаним за пословање у АПВ односно за пословање са субјектима из АПВ. У том смислу, предвиђено је и повезивање са пословном асоцијацијом ове немачке државе, која такође има своје представништво у Бриселу. Договорени су даљи састанци током 2020. године.

- ***Комора индустријалаца и привредника Валоније (ЦЦИ, Белгија)***

Шеф Канцеларије, на позив председника ЦЦИ Филипа Свинена, био је гост 5. децембра 2019. године на састанку са пет локалних представника ове коморе, који је одржан у Нивелу, Белгија. Састанку су присуствовали међународни координатори следећих области у Валонији: Валонски Брабант-Нивел; Еино-Шарлоа-Монс; Валонски Пикарди-Турнаи; Лијеж Вервије Намур-Лијеж и

Белгијски Луксембург-Либрамон. Подсећамо да је између ПКВ и ЦЦИ потписан Споразум о разумевању у Бриселу 8. октобра 2018. год.

Састанак је организован са циљем успостављања ближе сарадње између привредника из АПВ и Валоније, односно размене контаката међу члановима комора. Међународни координатори су упознали шефа канцеларије са начином рада и унутрашњом организацијом, те одржали презентацију о главним пословним делатностима чланова коморе. Пре свега акценат је стављен на ИТ и сектор обраде метала. Шеф канцеларије је присутне упознао са привредним активностима у АПВ, односно представио АПВ као повољну дестинацију за инвестирање и пословање. У изради презентације АПВ учествовали су ПКВ и РАВ. Показана је заинтересованост домаћина да организује посету привредника Валоније, те је закључак састанка да се у наредном периоду договоре детаљи посете АПВ.

- ***Унија независних предузетника Фландрије (Унизо)***

Интензивни контакти са представницима Уније независних предузетника Фландрије настављени су и током 2019. године. У том светлу, у Канцеларији АПВ у Бриселу, 5. фебруара 2019. год, одржан је састанак између представника Канцеларије, представника Униза, г-дина Куна Де Ридера и извршног директора предузећа из Локерена (Белгија), који је изразио заинтересованост за отварање производње у РС, односно АПВ. Овај састанак је резултат досадашњих активности Канцеларије у циљу промоције АПВ као инвестиционе дестинације, односно успешне комуникације и сарадње са Унизом.

Крајем маја 2019. године, представници Канцеларије, заједно са представницом РАВ А.Мушкињом, били су у посети производном погону заинтересоване компаније у Локерену, (Белгија). Том приликом је детаљније разговарано о могућностима реализације ове инвестиције, те договорена посета АПВ, са циљем обиласка неколико потенцијалних локација за отварање новог производног погона.

4. ЕУ програми – информисање и пружање техничке помоћи

Информисање и пружање техничке помоћи Канцеларије о доступним пројектима и средствима имало је посебан карактер током 2019 године. Одлука ЕК да РС уврсти међу земље партнере у оквиру програма Ерасмус плус, чиме су субјекти из РС добили равноправан статус са субјектима из земаља ДЧ ЕУ, отворила је значајне могућности за субјекте из АПВ да учествују у овом програму. Пре свега, значајно су олакшане процедуре учешћа. У том смислу, Канцеларија је током године прослеђивала различите позиве, настале у кореспонденцији са регионима - партнерима у Бриселу, али и пружала техничку помоћ у комуникацији и апликационом процесу што је резултирало добијањем средстава у износу од више стотина хиљада Евра за пројекте на територији АПВ. Такође, реализовано је активно учешће представника Канцеларије на информативној конференцији о програму Ерасмус плус, коју је ЕК организовала 5. фебруара 2019. године.

Редовно су прослеђивани позиви у оквиру Ерасмус плус програма у области спорта; општег, стручног и образовања одраслих. У кореспонденцији са регионалним партнерима, италијанско удружење „p33 Syndrome E.E.C. International ONLUS“ упутило је посредством Канцеларије позив релевантним институцијама АПВ, за учешће у програму Ерасмус плус у оквиру приоритетне тачке *КА2*, под пројектним позивом *КА 203: стратешко партнерство за високо образовање*. На основу ове информације, Медицински факултет у Новом Саду, закључио партнерству у оквиру пројекта „RAREDOCANDO“.

Сличан позив стигао је и из региона Северне Данске, у оквиру којег је Академија за пољопривредно предузетништво „Asmildkloster Landbrugsskole“ тражила партнера за учешће у оквиру приоритетне тачке *КА2*. Циљ овог позива је формирати стратешко партнерство сачињено од средњих стручних школа, институција за факултативно образовање и обуку, и других сродних омладинских оријентационих центара у области пољопривреде, у циљу размене знања и позитивне праксе у привлачењу младих људи (узраста од 14 до 16 год.) при одабиру пољопривреде као професионалне делатности.

Посредством представништва италијанске регије Венето у Бриселу, односно више организација из фламанског дела Белгије, достављен је пројектни предлог у вези са запошљавањем младих људи ометених у развоју, са интелектуалним потешкоћама.

5. Европска недеља региона и градова

У Бриселу је од 7. до 10. октобра 2019. год. одржана 17. Европска недеља региона и градова (ЕНРГ) у организацији КР и Генералног директората за регионалне и урбане политике (DG Regio). Организатор је саопштио да је током недеље одржано више од стотину дебата, односно стручних панела, а формирано је и 21. партнерство између градова и региона широм Европе.

У партнерству под називом „Европа прилика“, АПВ је учествовала са петнаест других региона и градова партнера, међу њима: Алпски еурорегион (Јужни Тирол, Трентино, Тирол); Коруска (Аустрија); Унија општина региона Атика (Грчка); Град Лимерик (Република Ирска); Венето, Марке, Фриули Венеција Ђулија (Италија); Норланд (Норвешка); Поморски регион, Кујавско-поморски регион (Пољска); Буш ду Рон, Марсеј (Француска); Град Кастељон и Кастиља ла Манча (Шпанија). Партнерство је искоришћено у циљу представљања омладинских и социјалних политика спроведених кроз пројекте Фондације „ОПЕНС19“ у име Града Новог Сада, омладинске престонице Европе у 2019. години. На панел дискусији, која је организована 8. октобра 2019. год. у седишту КР у име АПВ говорила је представница „ОПЕНС19“ К.Живковић. Радионица је представила стратегије и примере добре праксе локалних и регионалних власти о друштвено-одговорном законодавству и примере примене Кохезионе политике са фокусом на инклузивном приступу. Током догађаја било је присутно око двеста учесника.

Одлуци организатора о прихватању партнерства претходила је интензивна преписка и комуникација Канцеларије са организаторима, проузрокована одлуком организатора да ограничи овогодишње учешће само на регионе и градове из држава чланица ЕУ, односно Европског економског простора (ЕЕП). Због низа нелогичности, али пре свега неправилности на које је Канцеларија благовремено указала, организатор је до истека рока за прихватање партнерстава донео одлуку да одобри учешће свим европским регионима и градовима, по узору на досадашњу праксу.

У име АПВ, а поводом ЕНРГ, у Бриселу је боравила политичка делегација, коју је предводио председник Скупштине АПВ И.Пастор. Чланови делегације су били: помоћник покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Н.Дракулић, саветник покрајинског премијера Г.Лазовић, као и директор ФЕП АПВ, В. Ендерић. Делегација АПВ је током посете имала више формалних и неформалних састанака, од којих треба издвојити састанак са Председником КР, односно највишим представницима Хесена (Немачка). Детаљи ових састанака наведени су у делу овог извештаја под насловом институционална сарадња и међурегионална сарадња.

У просторијама Мисије у Бриселу је 7. октобра одржан традиционални пријем који АПВ организује у име ЕНРГ, а чији су домаћини били И. Пастор, Н. Дракулић, односно амбасадор А. Хрустановић. Пријему је присуствовало око 140 званица, а међу њима више посланика ЕП, амбасадора, односно сталних представника ДЧ ЕУ, дипломата, представника европских институција, високих функционера више европских региона, привредника из Белгије и други. Пријем је одржан под слоганом „Vojvodina-Future unlimited“ током којег је приказан промотивни филм. На пријему је Фондација „Опенс19“ имала свој промотивни штанд.

6. Студијско-радне посете представника локалних самоуправа из АПВ

Канцеларија је током 2019. године била домаћин бројним представницима локалних самоуправа са територије АПВ који су у Бриселу боравили у студијско-радним посетама. Упознавање доносиоца одлука на локалном нивоу, са радом ЕУ институција, односно секторским политикама којима су на располагању различити ЕУ програми финансирани из буџета ЕУ, један је од приоритета Канцеларије.

Сходно томе, почетком године, у делегацији коју је предводио Председник Скупштине АПВ И. Пастор, у Бриселу су боравили лидери десет локалних самоуправа из Војводине: Сента, Кањижа, Бачка Топола, Суботица, Нови Кнежевац, Мали Иђош, Темерин, Нови Сад, Кула и Кикинда. Током ове радне посете, лидери локалних самоуправа су се упознали са радом ЕП као и са ЕУ програмима, чији су фондови доступни РС. Представници ових општина су били на радном састанку у Канцеларији, односно Мисији РС при ЕУ у Бриселу, где су их поздравили Њ.Е. Амбасадор А. Хрустановић, и шеф Канцеларије. Формално, домаћин радне посете Бриселу, био је посланик ЕП А. Дели.

Друга студијско радна посета Бриселу у организацији Канцеларије реализована је 13. и 14. јуна 2019. године за делегацију СО Жабаљ, састављену од 19 одборника. Ова посета је искоришћена за подизање капацитета локалне самоуправе кроз упознавање локалних одборника са институцијама ЕУ, посебно институцијама надлежним за регионални и локални развој, претприступним програмима финансирања, као и радом Мисије РС при ЕУ, односно Канцеларије.

У оквиру посете одборници су били гости ЕП где су се током стручног предавања упознали са процесом доношења одлука, односно законодавним процесом у ЕУ, као и резултатима одржаних избора за ЕП. Представници Комитета КР, П. Мирала и С. Клобучар, упознали су одборнике са доступним фондовима у циљу локалног и регионалног развоја, као и са радом Заједничког консултативног одбора КР и РС. Одборнике СО Жабаљ су у просторијама Мисије примили заменик шефа мисије, амбасадор М. Тодоровић и шеф Канцеларије.

Канцеларија је такође, 19. јуна 2019. године, била домаћин радног састанка са представницима општине Сремски Карловци. ПО Сремски Карловци, Н. Миленковић и начелник општинске управе, С. Стевић, искористили су боравак у Бриселу како би се ближе упознали са могућностима укључивања локалне самоуправе у процесе европских интеграција. У том смислу, нагласак је посебно стављен на коришћење фондова и програма финансираних од стране ЕУ.

7. Промоција културе и националних мањина

Канцеларија већ више година самостално организује, али и подржава организацију различитих културних догађаја у циљу промоције АПВ, односно пружа техничку помоћ у аплицирању субјеката из АПВ у оквиру ЕУ пројеката у области културе. Пратећи један такав пројекат, у белгијском граду Турне 28. фебруара 2019. год, званично је почела имплементација пројекта „Трубадури 2020“ који се спроводи у оквиру програма Креативна Европа. Удружење Етнофест са Палића је идејни творац и један од партнера на пројекту, а Европска престоница културе за 2021. год, Град Нови Сад је придружени партнер. Канцеларија је подржала промотивни наступ уметника и организацију конференције за штампу у Бриселу на којој је представљен пројекат. Ради се о међурегионалном пројекту који је окупио следеће партнере: *Via Lactea* (Белгија), Флонфлонс (Француска), Етнофест (Србија) и *Mediawave* (Мађарска), уз две придружене организације. Најзанимљивији догађај овог пројекта јесте тзв. „Трубадур воз“ који је средином маја путовао од Брисела до Лила (Француска) преносећи звуке различитих музичких стилова, међу њима, публици су се представили извођачи из АПВ.

У мађарском културном центру „Балашинститут“ у Бриселу, 5. марта 2019. године је одржана изложба под називом „Културно наслеђе војвођанских мађара“, коју је организовао посланик ЕП А. Дели, уз организацијски допринос Канцеларије. Изложбу фотографија које представљају не само културно, архитектонско и историјско наслеђе војвођанских мађара, већ Војводине уопште, приредила је др Леда Силинг. Гостима су се на отварању изложбе обратили билатерални амбасадори Србије и Мађарске у Краљевини Белгији, Њ.Е. М. Јовићевић и Њ.Е. др Тамаш Иван Ковач. Канцеларија је искористила ову прилику за промоцију вина из АПВ, те презентацију туристичке понуде АПВ.

VI РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

- Програм радне праксе у Фонду у 2019. години

На основу Уговора о обављању стручне праксе студената закљученог између Факултета техничких наука у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 26. новембра 2014. године, на стручну праксу је изабран један кандидата са усмерења Пројектни менаџмент. Кандидат је радну праксу одрадио у периоду од 14. јануара до 1. фебруара 2019. године.

На основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи закљученог између Високе пословне школе струковних студија и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 13. јуна 2017. године, на стручну праксу су изабрана три кандидата, која су радну праксу одрадила у периоду од 22. јануара до 19. априла 2019. године.

На основу Протокола о пословној сарадњи закљученог између Универзитета у Новом Саду Економски факултет из Суботице и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 25. октобра 2016. године, на стручну праксу је изабрано двадесет три кандидата, који су радну праксу одрадили у периоду од 17. јуна до 25. октобра 2019. године.

Тромесечну радну праксу у Фонду, у децембру 2019. године, започела је и једна студенткиња на мастер студијама са Више школе за управу и финансије у Лудвигсбургу и Више школе за јавну управу у Келу (Немачка). Студенткиња је у оквиру радне праксе похађала и обуку „ Могућност финансирања путем ЕУ фондова“.

Полазници су имали прилике да се непосредно упознају са радом Фонда и стекну увид у процесе европеизације и увођења европских стандарда у нашој земљи, с посебним освртом на фондове Европске уније, европске програме регионалне сарадње и израду предлога пројеката ради аплицирања за средства која се додељују из различитих европских фондова. Радна пракса се обављала у просторијама Фонда у Новом Саду. Рад сваког практиканта је био координиран и праћен од стране додељеног ментора, лица запосленог у Фонду. Од полазника се очекивало да извршавају одређене задатке у оквирима уобичајеног рада Фонда, према утврђеном распореду, договору између учесника у Програму и њихових ментора, које су они успешно извршавали. Поред тога, полазници су показали добар ниво знања и различитих вештина (знање страних језика, компјутерска писменост и друго).

VII ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине је према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/2013, 30/2018 и 73/2019 – др. закон), разврстан у мало друго правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), те се придржава Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/2014). Сходно томе, Фонд саставља комплетан сет финансијских извештаја за 2019. годину који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу и Напомене уз годишњи финансијски извештај.

Пре него што се приступило изради Завршног рачуна Фонда за 2019. годину, на основу члана 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза Фонда на дан 31.12.2019. године. Извештај о попису имовине и обавеза Фонда усвојен је на 58. седници Управног одбора Фонда дана 29. јануара 2020. године, као и на 25. седници Надзорног одбора Фонда дана 29. јануара 2020. године. Након тога, приступило се изради финансијских извештаја Фонда за 2019. годину.

Сет финансијских извештаја, које је Фонд доставио Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања, садржи: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу, Извештај о осталом резултату и Напомене уз финансијски извештај. Завршни рачун Фонда за 2019. годину усвојио је Управни одбор Фонда на 59. седници, дана _____ 2020. године.

У наставку је дат преглед финансијских извештаја Фонда за 2019. годину:

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01. до 31.12.2019. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА		
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	142.150	146.849
64 и 65	Остали пословни приходи	142.150	146.849
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	141.623	146.209
51 осим 513	Трошкови материјала	3.030	1.491
513	Трошкови горива и енергије	1.143	1.025
52	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	79.357	76.565
53	Трошкови осталих производних услуга	26.575	39.998
54	Трошкови амортизације и резервисања	3.074	2.409
55	Нематеријални трошкови	28.444	24.721
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (А – Б)	527	640
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (Б – А)		
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	23	15
660	Финансијски приходи од зависних правних лица		
662	Приходи од камата	23	15
663 и 664	Позитивне курсне разлике		
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	47	39
563 и 564	Негативне курсне разлике	47	39
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Д – Ђ)		
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Ђ – Д)	24	24
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	32	142
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	446	416
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	89	342
	С. НЕТО ДОБИТАК	89	342
	Т. НЕТО ГУБИТАК		

Приходи Фонда, с обзиром на делатност Фонда, обухватају пре свега приходе по основу дотација из буџета АП Војводине, приходе по основу донација Европске уније за имплементацију европских пројеката (12 пројеката у 2019. години) остале врсте прихода који обухватају приходе од камата на а виста средства код пословних банака и друге приходе и приходе по основу пројектних активности и задужења Фонда сходно закључцима Покрајинске владе АП Војводине.

Пројекти на које се односе трошкови су:

- **Xdegree** - Експлоатација различитих извора у производњи "зелене" енергије
- **ViсTour** - Виртуелни и културни туризам
- **ECOWAM** - Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области
- **Power** - Луке као покретачки механизам предузетништва
- **Babeca** - Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја-Бездан
- **MOS-Cross** - Контрола комараца у пограничној области
- **Европска мрежа за економску кохезију и солидарност у руралним областима** се финансира из средстава добијених из буџета за Фонд.
- **ActiveGirls** – подршка спорту и физичкој активности девојчица
- **Agrino** – пољопривредне иновације ка расту и запошљавању у прекограничном подручју
- **Oasis** – Кишелек- Кањижа допунски туристички развој који се заснива на природним ресурсима као међусобно повезаним различитим елементима регионалног туристичког система
- **Антена** Деска „Креативна Европа“
- **Cornucopia** – конкурентна одрживост пољопривредних предузећа путем развијања нових производа са додатном вредношћу заснованом на сарадњи неинвазивних биљних врста.

Трошкови материјала (група рачуна 51, осим 513) односе се на трошкове канцеларијског материјала, ситног инвентара и осталог режијског материјала, који су настали током 2019. године, ради набавке материјала неопходног за несметано пословање Фонда. Ту се налазе и трошкови за пројекат Mos Cross, Ecowam и Agrino (ситан инвентар), пројекат Ecowam (саднице), трошкови за пројекат Agrino, Power и X degree (канцеларијски материјал).

Трошкови горива и енергије односе се на трошкове енергената, као што су струја, гориво и сл. потребни за несметано функционисање Фонда.

Трошкови зарада и накнада зарада (група рачуна 52) односе се на трошкове зарада и накнада зарада запослених, обрачунатих у складу са позитивним законодавством Републике Србије у области рада и радних односа, као и прописане додатке за трошкове условљене радом и боравком у иностранству, сходно Закону о спољним пословима Републике Србије, за представнике АП Војводине у Мисији Републике Србије при Европској унији у Бриселу. Током 2019. године у Фонду је било 33 радно ангажована лица, рачунајући два представника АП Војводине у Мисији Републике Србије при Европској унији у Бриселу. Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора односе се на трошкове који настају по основу накнада за рад, које се члановима Управног и Надзорног одбора Фонда исплаћују по одржаној седници.

Остали лични расходи и накнаде (група рачуна 52) односе се на трошкове превоза на рад и са рада запослених у Фонду, јубиларне награде запосленима, затим на накнаде трошкова службених путовања запослених (превоз, дневнице, смештај и остали пратећи трошкови службених путовања), сходно Уредби о накнади трошкова државних службеника и намештеника Републике Србије, трошкове горива, трошкове новогодишњих пакетића за децу запослених и остале припадајуће расходе запослених дефинисане Законом о раду Републике Србије. Ту се налазе и трошкови службених путовања за све пројекте који су у имплементацији.

Трошкови производних услуга (група рачуна 53) односе се на трошкове транспортних услуга (трошкови фиксне и мобилне телефоније, трошкови интернета, трошкови cloud-mail сервера, трошкови домена, трошкови такси услуга, трошкови поштанских услуга и слично), трошкове услуга одржавања (одржавање пословних просторија и основних средстава Фонда), трошкове закупнина, трошкове рекламе и пропаганде, трошкове информисања јавности и осталих услуга дефинисаних позитивном законском регулативом Републике Србије (комуналне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које пружају друга правна лица). Ту се налазе и трошкови везани за пројекте а односе се на израду промотивног материјала, публикације, трошкови штампе, медиску покривеност, рекламу и пропаганду, израду промотивног филма, трошкови израде студија, трошкови мониторинга и трошкови услуге надзора.

Трошкови амортизације (група конта 54) односе се на отпис опреме и софтвера коју има Фонд по прописаним стопама.

Нематеријални трошкови (група рачуна 55) односе се на трошкове ревизије финансијских извештаја и пословања Фонда, трошкове стручне литературе, трошкове стручног образовања запослених, трошкове котизација за семинаре, трошкове одржавања веб сајта за Фонд и за пројекте, трошкове организације, промоције и представљања за пројекте, трошкове премија осигурања (премије осигурања имовине, опреме и запослених у Фонду), трошкове репрезентације, трошкове платног промета, трошкове чланарина (чланарине у међународним и међурегионалним институцијама и организацијама од значаја за АП Војводину и пословање Фонда), адвокатске услуге, консалтинг услуге, као и остале нематеријалне трошкове који обухватају трошкове оглашавања, прописане таксе (административне, судске таксе...) и остале нематеријалне трошкове који се односе на средства која се по основу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“ бр.116/2014) уплаћују на одговарајући рачун буџета. Ова група трошкова обухвата и трошкове организације едукативних активности у оквиру Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Ту се налазе и трошкове везани за пројекте (отварајуће конференције, трошкови веб сајта, трошкове превода).

Финансијски расходи односе се на трошкове настале по основу негативних курсних разлика узрокованих флукутирањем курса домаће валуте у обрачунском периоду.

Остали расходи односе се на расходе везане за накнаде за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом, које је Фонд у обавези да исплаћује сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број

36/2009 и 32/2013), као и остале расходе прописане позитивним законодавством Републике Србије.

БИЛАНС СТАЊА

Биланс стања представља преглед имовине, обавеза и капитала Фонда на дан 31.12.2019. године. Садржина и форма обрасца Биланса стања прописана је Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 95/2014).

1. АКТИВА

У билансу стања на позицијама **Активе** евидентирана је стална имовина коју чини нематеријална имовина, опрема и дугорочни финансијски пласмани, обртна имовина коју чине краткорочна потраживања, готовина на пословним рачунима и потраживања по основу обрачунатих камата од банке и од радника и активна временска разграничења. Вредност укупне aktive на дан 31.12.2019. године износи 96.747 хиљада динара.

2. ПАСИВА

На позицијама **Пасиве** евидентиран је нераспоређени добитак из 2010, 2011, 2012, 2013 и 2014. године, краткорочне обавезе из пословања за обавезе из 2019. године и обавезе по примљеним дотацијама за накнаду расхода (текуће пословање и капитална улагања), добит и пасивна временска разграничења. Вредност укупне пасиве на дан 31.12.2019. године износи 96.747 хиљада динара.

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2019. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	АКТИВА		
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (01 + 02 + 04)	28.119	4.560
01	Нематеријална улагања	9.623	215
012	Софтвер	9.623	215
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	17.649	3.494
023	Некретнине, постројења и опрема	17.649	3.494
04	Дугорочни финансијски пласмани	847	851
048	Остали дугорочни финансијски пласмани	847	851
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА	68.628	61.166

15	Плаћени аванси		156
22	Друга потраживања	25	1.257
24	Готовински еквиваленти и готовина	64.790	57.738
28, осим 288	Активна временска разграничења	3.813	2.015
	УКУПНА АКТИВА (Б. + Г.)	96.747	65.726
	ПАСИВА		
	А. КАПИТАЛ	11.898	11.980
34	Нераспоређени добитак	11.898	11.980
340	Нераспоређени добитак ранијих година	11.809	11.638
341	Нераспоређени добитак текуће године	89	342
35	Губитак		
351	Губитак ранијих година		
	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	84.849	53.746
43 осим 430	Обавезе из пословања	26.518	2.453
435	Добављачи у земљи	1.235	334
436	Добављачи у иностранству	47	55
439	Остале обавезе из пословања	25.236	2.064
44, 45 и 46	Остале краткорочне обавезе	28	25
48	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	38	35
49 осим 498	Пасивна временска разграничења	58.265	51.233
	УКУПНА ПАСИВА	96.747	65.726

Фонд је током 2019. године извршио набавку недостајуће опреме текуће пословање (штампач и канцеларијски орман) и нематеријалне имовине (софтвер) неопходне за несметано функционисање, која се не третира као расход, већ само као одлив новчаних средстава са текућег рачуна Фонда и повећава имовину Фонда која подлеже амортизацији. Набавка опреме се односи и на куповину опреме за потребе пројеката: Vic tour (холограм), Ecowat (десктоп са монитором), Oasis (сценографија за камп), Mos Cross (три десктоп рачунара са монитором и софтвер), Vic Tour (софтвер- апликација за виртуалну реалност) и Ecowat (софтвер).

Група рачуна, рачун	О П И С	Бруто	Исправка вредности	Нето (3-4)
1	2	3	4	5
01	Нематеријална улагања			
	Стање на почетку године	3.878	3.663	215
	Повећање (набавке) у току године	10.156		10.156
	Смањење у току године (амортизација)	748		748
	Стање на крају године	13.286	3.663	9.623
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства			
	Стање на почетку године	24.263	20.769	3.494
	Повећање (набавке) у току године	16.480		16.480
	Смањење у току године (амортизација)	2.325		2.325
	Стање на крају године	38.418	20.769	17.649

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Извештај о токовима готовине пружа информације о приливима готовине (приход од дотација, камата) из пословних активности, одливима готовине по основу пословних активности (исплате добављачима, исплата зарада) и стање готовине на почетку и на крају обрачуноског периода.

Позиција	Текућа година	Претходна година
А. Токови готовине из пословних активности		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	142.173	146.864
1. Продаја и примљени аванси		
2. Примљене камате из пословних активности	23	15
3. Остали приливи из редовног пословања	142.150	146.849
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 2)	108.485	108.875
1. Исплате добављачима и дати аванси	29.128	32.310
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	79.357	76.565
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	33.688	37.989
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)		
Б. Токови готовине из активности инвестирања		
I. Приливи готовине из активности инвестирања		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	26.636	1.976
1. Куповина акција и удела		
2. Куповина нематеријалне имовине, опреме	26.636	1.976
3. Остали финансијски пласмани		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	26.636	1.976
В. Токови готовине из активности финансирања		
Г. Свега прилив готовине	142.173	146.864
Д. Свега одлив готовине	135.121	110.851
Ђ. Нето прилив готовине (Г – Д)	7.052	36.013
Е. Нето одлив готовине (Д-Г)		
Ж. Готовина на почетку обрачуноског периода	57.738	21.725
З. Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине		
Ј. Готовина на крају обрачуноског периода (Ђ-Е+Ж+З)	64.790	57.738

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Извештај о променама на капиталу прати стање и промене на групама рачуна капитала (класа 3), код нас промене на класи 34 – нераспоређена добит.

Опис	Класа 34 Нераспоређени добитак	Класа 35 Губитак	Укупно
1. Почетно стање претходне године на дан 01.01.2018.	11.980		11.980
2. Исправка материјално значајних грешака			
5. Стање на крају претходне године 31.12.2018.	11.980		11.980
6. Исправка материјално значајних грешака			
8. Промене у текућој 2019. години а) промет на потражној страни рачуна	171		171
9. Промене у текућој 2019. години б) промет на потражној страни рачуна	89		89
9. Стање на крају текуће године 31.12.2019.	11.898		11.898

Промена у 2019. години на дуговој страни рачуна односи се на уплату 50% добити по завршном рачуну за 2018. годину, а промене на потражној страни се односи на добит остварену по завршном рачуну за 2019. годину.

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

Позиција	Текућа година	Претходна година
Нето резултат пословања		
Нето добитак	89	342
Нето губитак		
Укупан нето свеобухватни резултат периода	89	342
Укупан нето свеобухватни добитак	89	342
Укупан нето свеобухватни губитак		
Укупан нето свеобухватни добитак или губитак	89	342

Добит за 2019. годину, исказана у износу од 89.588,69 динара, остаће нераспоређена и распределиће се по одлуци Управног одбора. Како Фонд није основан ради остваривања добити, у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Сл. лист АП Војводине“, бр. 54/2019, 12/2020, 19/2020 и 22/2020), 75% остварене нето добити Фонд уплаћује Оснивачу.

По коначном обрачуна за 2019. годину извршен је повраћај неутрошених буџетских средстава на рачун буџета АП Војводине која Фонд, као корисник јавних средстава, није утрошио за финансирање расхода и издатака у 2019. години, односно за која није извршио преузимање обавеза, а пренета су му закључно са 31. децембром 2019. године, у складу са актом о буџету АП Војводине и Програмом рада/Финансијским планом Фонда за 2019. годину. Повраћај неутрошених буџетских средстава, од стране Фонда, а на рачун буџета АП Војводине, у износу од 2.709.661,94 динара извршен је 30. јануара 2020. године, сходно Покрајинској Уредби о роковима, начину и поступку повраћаја неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних средстава Аутономне покрајине Војводине на рачун извршења буџета Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 1/2020).

Расходи Фонда су извршени током 2019. године у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2019. годину, Законом о буџетском систему РС, Законом о рачуноводству РС и другим позитивним законодавством Републике Србије. Током 2019. године Фонд је спровео осам поступка јавних набавки мале вредности, сходно Закону о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015). Свих осам поступака јавних набавки је успешно спроведено.

Управа за јавне набавке и Државна ревизорска институција су квартално, у складу са Законом о јавним набавкама, благовремено извештаване о спроведеним поступцима, процењеним вредностима јавних набавки и уговореној вредности уговора које је Фонд закључио.

Преглед финансијског пословања прати извршене редовне активности Фонда током 2019. године, а у складу са Програмом рада за 2019. годину и у складу са делатношћу Фонда. Настали

расходи, као и преузете обавезе, извршавани су у складу са висином одобрених средстава према тачно дефинисаним наменама предвиђеним финансијским планом Фонда за 2019. годину.

Реализација планираних средстава вршена је у складу са Програмом рада, Финансијским планом и Планом набавки Фонда „Европски послови“ АПВ за 2019. годину.

Финансијски извештај и пословање Фонда за 2019. годину било је подвргнуто екстерној ревизији са сврхом појачане контроле пословања и повећања веродостојности финансијских показатеља. Екстерна ревизија финансијских извештаја и пословања Фонда подвргнута је анализи и провери од стране независне ревизорске куће „Пан ревизија“ плус д.о.о. Нови Сад чије мишљење је приложено уз Извештај о пословању Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2019. годину. На основу извршене ревизије финансијског извештаја и пословања Фонда добијено је позитивно мишљење:

„По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји објективно и истинито, по свим битним питањима, приказују финансијску позицију Фонда „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад, на дан 31. децембра 2019. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са рачуноводственим propisima Републике Србије.“

У Новом Саду,
Број: 03/2020-02-4/ LIX

Датум: 10.03.2020. године

ДИРЕКТОРКА

Видосава Ендерић